

Voorjaarsrapportage 2023

gemeente
Haarlemmermeer

Colofon

Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Telefoon 0900 1852
E-mail info@haarlemmermeer.nl
Internet www.haarlemmermeer.nl

Deze rapportage is online te raadplegen via
planningencontrol.haarlemmermeer.nl

Kees van der Veer, Jur Engelchor fotografie,
Lumen Photo, Danny fotografie en
Marco Krijthe

Juni 2023

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
1. Leeswijzer.....	4
2. Financiën op hoofdlijnen 2023-2027.....	5
2.1 Uitgangspunten Programmabegroting 2024-2027.....	6
2.2 Meerjarenbeeld 2023-2027.....	8
3. Toelichting mutaties.....	12
3.1 Voordelen.....	13
3.2 Loon- en prijsontwikkelingen.....	15
3.3 Ontwikkeling aantal inwoners, woningen en niet-woningen.....	18
3.4 Autonome ontwikkelingen.....	22
3.5 Genomen besluiten.....	28
3.6 Strategische heroriëntatie.....	30
3.7 Overige voorstellen.....	35
3.8 Investeringsruimte.....	37
3.9 Reserves en voorzieningen.....	50
4. Ontwikkelingen.....	55
Invoering omgevingswet.....	56
Programma Zorg en Werk.....	57
Verleende subsidies op basis van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).....	58
5. Actualisatie risico's.....	59
6. Kernindicatoren schuldpositie.....	61
Investeringsruimte.....	64

Bijlagen.....	67
Bijlage 1: Overzicht autonome mutaties.....	68
Bijlage 2: Overzicht neutrale mutaties.....	74
Bijlage 3. Overzicht niet meegenomen mutaties.....	81
Bijlage 4: Verloop stelposten.....	83
Bijlage 5: Budgetten onderwijshuisvesting.....	85
Bijlage 6: Omschrijving taakveldnummers.....	87

Inleiding

In deze voorjaarsrapportage wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de financiële en beleidsmatige stand van zaken van het lopende begrotingsjaar 2023. Verder wordt het meerjarenbeeld herijkt en worden de kaders gegeven voor de Programmabegroting 2024-2027.

Door onduidelijkheid over de jaarlijkse financiële bijdrage vanuit het Rijk is het lastig een sluitende begroting te maken. In deze voorjaarsrapportage wordt dat duidelijk, doordat in 2026 en 2027 het financiële resultaat door structurele tekorten in de min komt. Het financiële beeld is dus niet rooskleurig en medeafhankelijk van waar het Rijk in de meicirculaire mee gaat komen. Ook in 2023 komen we geld tekort, maar dat komt door incidentele tekorten.

Naast de onzekerheid over de rijksbijdrage, worden de financiën sterk beïnvloed door de hoge inflatie, nadat die jarenlang redelijk stabiel was. De huidige inflatie wijkt behoorlijk af van de prognoses van het Centraal Planbureau (CPB). Gezien deze grote verschillen wordt vanaf deze voorjaarsrapportage een systematiek ingevoerd van nacalculatie van de indexering van de baten en de lasten in verband met inflatie.

Verder wordt in het meerjarenbeeld in deze voorjaarsrapportage rekening gehouden met de autonome groei van de lasten als gevolg van de groei van de gemeente.

Niet alle investeringsplannen van de gemeente worden op tijd uitgevoerd. Dat komt vaak door externe factoren. Om te zorgen dat de kapitaallasten van de investeringen niet te veel beslag leggen op de beschikbare middelen, is de te verwachten realisatiegraad geactualiseerd.

Een sluitende begroting en een gezond meerjarenperspectief zijn noodzakelijke randvoorwaarden voor een gedegen financiële koers. Dit betekent dat er zowel op korte als lange termijn sprake moet zijn van een evenwicht tussen de structurele baten en lasten. Voor het opvangen van incidentele tegenvallers is het van belang dat de Algemene dekkingsreserve op voldoende niveau blijft. Op basis van de huidige stand is het saldo van deze reserve voldoende robuust.

1. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de uitgangspunten voor de Programmabegroting 2023–2026 opgenomen en worden de uitkomsten van het meerjarenbeeld samengevat. De mutaties die tot het actuele meerjarenbeeld hebben geleid worden toegelicht in hoofdstuk 3. De mutaties zijn onderverdeeld in diverse rubrieken, die tezamen het resultaat van het meerjarenbeeld bepalen. Elke rubriek start met een totaaloverzicht van de mutaties in de betreffende rubriek. Daarna worden conform artikel 6 van de Financiële verordening Haarlemmermeer 2021 (2021.0000629) de mutaties van € 200.000 en hoger nader toegelicht.

Belangrijke ontwikkelingen in de voortgang, accentverschuivingen in bestaand beleid of noemenswaardige wijzigingen die (nog) geen consequenties hebben op het resultaat worden benoemd in hoofdstuk 4.

De risico's die de gemeente heeft gedefinieerd worden in hoofdstuk 5 geactualiseerd. Dit is een actualisatie ten opzichte van de Jaarstukken 2022. Het gaat hier om de belangrijke risico's die een negatief effect kunnen hebben op het bereiken van de gemeentelijke doelstellingen of risico's die mogelijk een gevaar kunnen vormen voor het adequaat uitvoeren van de gemeentelijke taken.

Hoofdstuk 6 wordt gebruikt om de kernindicatoren van de schuldpositie te actualiseren en inzicht te geven in de ontwikkeling van deze indicatoren ten opzichte van de prognoses in de Programmabegroting 2023–2026.

De voorjaarsrapportage wordt afgesloten met diverse bijlages.

Voor de getallen in de diverse tabellen geldt dat een min (-) een nadeel is. Door het geautomatiseerd genereren van tabellen kunnen afrondingsverschillen ontstaan.

2. Financiën op hoofdlijnen 2023-2027

2.1 Uitgangspunten Programmabegroting 2024-2027

We staan voor een gedegen financiële koers. Een sluitende begroting en een gezond meerjarenperspectief zijn hierbij noodzakelijke randvoorwaarden. Uit deze voorjaarsrapportage blijkt dat de prognose is dat tot en met 2025 sprake is van een structureel sluitende begroting. De structurele lasten worden gedekt door structurele baten. In termen van de wet- en regelgeving is de begroting in 2024 en 2025 materieel sluitend. Voor het opvangen van incidentele tegenvallers, is het van belang dat de Algemene dekkingsreserve (ADR) op voldoende niveau blijft. Op basis van de huidige stand is het saldo van deze reserve voldoende robuust.

De jaren 2026 en 2027 laten een tekort zien. Dit wordt veroorzaakt door de onduidelijkheid over de financieringssystematiek van het Rijk naar de gemeenten vanaf 2026, het ravijnjaar. Conform het aanvullende uitgangspunt voor het financieel beleid, waartoe de raad besloten heeft bij de vaststelling van de Programmabegroting 2023-2026 ([2022.001893](#)), mogen in het meerjarenbeeld maximaal de laatste twee jaar negatief staan als dit wordt veroorzaakt door het Rijksbeleid.

Door het Rijk is toegezegd dat in het voorjaar van 2023 meer duidelijkheid komt over de nieuwe financieringssystematiek. Formeel moet het Rijk in de meicirculaire 2023 van het gemeentefonds hier informatie over verstrekken. Op het moment van bespreking van de voorjaarsrapportage in de raad, heeft de raad de beschikking over de analyse van de meicirculaire en is duidelijk of het Rijk de toezegging nagekomen is. Als op basis van de meicirculaire blijkt dat het meerjarenbeeld in 2026 en 2027 negatief blijft, dan moet gestart worden met een proces om te komen tot een sluitend meerjarenbeeld in de Programmabegroting 2025-2028.

Als eerste maatregel wordt voorgesteld om voor wat betreft de structurele mutaties alleen de mutaties mee te nemen die voldoen aan de drie O's: Onvoorzien, Onvermijdelijke en Onuitstelbaar. Hiermee wordt voorkomen dat de tekorten in 2026 en 2027 nog hoger worden. Mutaties die niet verwerkt zijn in het meerjarenbeeld worden toegelicht in [bijlage 3](#).

Nacalculatie indexering

Nadat jarenlang de ontwikkeling van de inflatie redelijk stabiel was, is in 2022 en begin 2023 sprake van extreem hoge inflatiecijfers. Deze inflatiecijfers wijken behoorlijk af van de prognoses die eerder afgegeven zijn door het Centraal Planbureau (CPB). Gezien deze grotere verschillen wordt voorgesteld om vanaf deze voorjaarsrapportage een systematiek van nacalculatie van de indexering van de baten en de lasten in verband met inflatie in te voeren. Omdat de hoogte van de inflatie en de loon- en prijsstijgingen na twee jaar vastliggen, via het Centraal Economisch Plan (CEP), wordt voorgesteld om voor twee voorgaande begrotingsjaren de nacalculatie te doen. In paragraaf [3.2 Loon- en prijsontwikkelingen](#) wordt dit verder toegelicht.

Areaalsystematiek groei van de gemeente

Vanaf het begrotingsjaar 2024 wordt in het meerjarenbeeld rekening gehouden met hogere lasten als gevolg van de groei van de gemeente. In samenwerking met BDO Accountants & Adviseurs is hiervoor een systematiek ontwikkeld waarbij voor de begrotingsposten die autonoom als gevolg van de groei van de gemeente toe nemen, rekening wordt gehouden met een stelpost per extra inwoner en per extra woning. Met autonome groei wordt nadrukkelijk bedoeld dat de groei van een begrotingspost niet valt te beïnvloeden door aanpassing van het gemeentelijk beleid. Het gaat om een onvermijdelijke groei. Een nadere toelichting is opgenomen in paragraaf [3.3 Ontwikkeling aantal inwoners, woningen en niet-woningen](#).

Realisatiegraad investeringen

Bij de berekening van de kapitaallasten van de investeringen is uitgegaan van een realisatiegraad van 65%. Dit percentage is gebaseerd op de realisatie in 2022. Het investeringsplan is ambitieus opgesteld. In de praktijk blijkt dat vooral door externe oorzaken de realisatie lager is dan geraamd. In het Meerjarenperspectief investeringen voorjaar 2023 (MPI) is het investeringsplan geactualiseerd. Hiermee wordt voorkomen dat een te hoog beslag op de beschikbare middelen wordt gelegd.

Onzekerheden

De onduidelijkheid over de financieringsystematiek vanaf 2026 zoals hiervoor benoemd is de grootste onzekerheid voor onze gemeente, maar ook voor alle andere gemeenten. Hiernaast zijn er nog andere onzekerheden. De belangrijkste staan hieronder.

Inflatie en rente

In deze voorjaarsrapportage is rekening gehouden met inflatie (loon- en prijsstijgingen) op basis van de prognoses in het Centraal economisch plan (CEP) van maart 2023. Door te gaan werken met een nacalculatie, zoals hiervoor beschreven, verwachten wij dat er voldoende budget is om het vastgestelde beleid uit te voeren. Echter als gevolg van de wereldwijde ontwikkelingen kan het zijn dat de hoge inflatie aanhoudt en de geraamde stelposten voor het opvangen van loon- en prijsstijgingen onvoldoende zijn. Indien dit het geval is, wordt hierover gerapporteerd in een volgende P&C-product.

Ter beteugeling van de hoge inflatie zet de Europese Centrale Bank (ECB) het rente-instrument in. De ECB streeft naar een inflatiepercentage van 2% op de middellange termijn. Vanwege de hoge inflatie zijn al enkele renteverhogingen doorgevoerd. In deze voorjaarsrapportage wordt voor het aantrekken van langlopende geldleningen rekening gehouden met een rente van 3,25%. Omdat de Nederlandse overheid, inclusief de gemeenten, voor de kredietwaardigheid een triple A status heeft, kunnen leningen tegen relatief gunstige voorwaarden aangetrokken worden. Maar het risico bestaat dat de rente verder stijgt.

Strategische heroriëntatie

In het meerjarenbeeld is rekening gehouden met het pakket maatregelen uit de strategische heroriëntatie. De ombuigingen lopen op tot € 11 miljoen in 2025 en verder. In paragraaf [3.6 Strategische heroriëntatie](#) wordt de stand van zaken rondom de ombuigingen toegelicht. Hieruit blijkt dat een aantal posten onzeker is. In totaal gaat het om een bedrag van € 1,5 miljoen. Vooral nog wordt er vanuit gegaan dat deze posten wel gerealiseerd worden. In een volgend P&C-product wordt hier weer over gerapporteerd.

Principeakkoord Hervormingsagenda jeugd

De VNG en het Rijk zijn het eens geworden over een financieel kader voor de Hervormingsagenda jeugd. Hierin is afgesproken dat de besparingsopgaaf voor de jaren 2024 en 2025 wordt bevroren op het niveau van 2023. Hiermee wordt de voorgenomen besparing tijdelijk verzacht. Landelijk gaat het om € 89 miljoen in 2024 en € 196 miljoen in 2025. In totaal

€ 285 miljoen. Op basis van een indicatieve berekening gaat het voor Haarlemmermeer om € 0,5 miljoen in 2024 en € 1,1 miljoen in 2025. Met deze incidentele voordelen is in deze voorjaarsrapportage nog geen rekening gehouden. Dit omdat het akkoord nog niet definitief is. Op 14 juni 2023 moeten de gemeenten tijdens de algemene ledenvergadering van de VNG nog instemmen met het akkoord. Verder heeft het Rijk voor 2024 de in het coalitieakkoord Rutte IV ingeboekte extra besparing van € 100 miljoen teruggedraaid. In het meerjarenbeeld gaan we er al vanuit dat deze besparing de gemeente geen geld kost.

Toeristenbelasting

Op basis van de door de raad aangenomen motie 'Positief gestemd!' is de raming van de toeristenbelasting in 2024 met € 1 miljoen en in 2025 met € 2 miljoen verhoogd. De raad heeft de verwachting uitgesproken dat de toerismesector zich in de periode 2023 – 2025 zal herstellen en dat als dit herstel zich heeft ingezet de behoefte naar extra hotelkamers in Haarlemmermeer geleidelijk zal terugkeren. Deze meeropbrengst is onzeker. Dit omdat de omzet van de hotels door de coronacrisis nog zwaar onder druk staat (lagere bezetting) en het nog de vraag is of met name de zakelijke reiziger weer in dezelfde mate terug komt na corona. Het grootste deel van de hotels in Haarlemmermeer is gericht op de zakelijke markt.

Conclusie

Voor de korte termijn staat de gemeente Haarlemmermeer er goed voor. Vanaf 2026 is sprake van een grote onduidelijkheid als gevolg van het Rijksbeleid. Daarom is het verstandig om vanaf 2026 geen nieuwe structurele lasten te ramen. Voorkomen moet worden dat de tekorten nog hoger worden. Hopelijk geeft het Rijk snel duidelijkheid over de nieuwe financieringsystematiek voor gemeenten. Als die duidelijkheid er is, wordt het mogelijk onderbouwde voorstellen voor een sluitend meerjarenbeeld vanaf 2026 aan de raad voor te leggen.

De financiële weerbaarheid van de gemeente is goed. Dit wordt bevestigd in de benchmarks van de VNG en BDO over de financiële positie van gemeenten op basis van de jaarrekeningcijfers 2021 (zie brief aan de raad van 31 januari 2023, kenmerk [X.2023.00492](#)).

Ons weerstandsvermogen in de vorm van de Algemene dekkingsreserve is uitstekend. Aandachtspunt blijft de ontwikkeling van de hoogte van de schuld. Met name door realisatie van de grote woningbouwprojecten zal de schuld ten opzichte van andere gemeenten hoog blijven.

2.2 Meerjarenbeeld 2023-2027

In de onderstaande tabel staat de samenvatting van de mutaties die in deze rapportage verwerkt zijn. In de volgende hoofdstukken worden de verschillende onderdelen toegelicht.

Tabel 1

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min = nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Programmabegroting 2023-2026 inclusief 1e wijziging	4.037	6.165	11.321	-5.724	-5.724
Structurele effecten Najaarsrapportage 2022	-1.886	-499	-421	-1.031	-1.031
Begroting na wijziging	2.151	5.666	10.900	-6.755	-6.755
Voordelen	5.923	9.805	9.333	6.747	3.553
Uitgangspositie Voorjaarsrapportage 2023	8.074	15.471	20.233	-8	-3.202
Loon- en prijsontwikkelingen	-3.733	-8.462	-8.744	-9.460	-9.744
Ontwikkeling aantal inwoners, woningen en niet-woningen	3.035	4.034	3.255	1.475	-3.631
Autonome ontwikkelingen	-5.885	-6.416	-5.193	-4.344	-4.179
Genomen besluiten	-3.504	-535	-192	-182	-182
Strategische heroriëntatie	-1.302	-218	-208	-189	-189
Overige voorstellen	-4.308	-332	-332	-132	-132
Kapitaallasten nieuwe investeringen	-114	-490	-1.084	-2.120	-3.789
Subtotaal	-15.811	-12.419	-12.498	-14.952	-21.846
Totaal	-7.737	3.053	7.735	-14.960	-25.048

Overzicht van baten en lasten

Hieronder wordt de ontwikkeling van de baten en lasten per programma voor het begrotingsjaar 2023 getoond. Uitgangspunt is de begroting na verwerking van de mutaties van de Najaarsrapportage 2022. Ook wordt inzichtelijk welk percentage aan afwijking nu wordt gerapporteerd. De kolom mutaties VJR2023 is opgebouwd uit de autonome - en neutrale mutaties (bijlagen 1 en 2).

Tabel 2

Programma (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	Baten en lasten	Begroting na wijziging	Mutaties VJR 2023	Begroting 2023 na VJR*	Mutatie VJR in %
Bestuur, samenleving en publiekscontact	Baten	1.891	1.369	3.259	72,4%
	Lasten	-14.729	-1.945	-16.674	13,2%
	Saldo	-12.838	-577	-13.414	
Veiligheid	Baten	1.136	19.750	20.886	1.739,0%
	Lasten	-20.271	-21.313	-41.584	105,1%
	Saldo	-19.135	-1.563	-20.698	
Zorg en werk	Baten	36.135	-22	36.113	-0,1%
	Lasten	-137.959	-10.600	-148.559	7,7%
	Saldo	-101.824	-10.622	-112.446	
Maatschappelijke ontwikkeling	Baten	21.405	3.676	25.081	17,2%
	Lasten	-106.422	-11.194	-117.616	10,5%
	Saldo	-85.017	-7.518	-92.535	
Mobiliteit	Baten	165	877	1.042	530,6%
	Lasten	-7.582	1.024	-6.558	-13,5%
	Saldo	-7.417	1.901	-5.516	
Ruimtelijke ontwikkelingen	Baten	35.582	6.676	42.258	18,8%
	Lasten	-27.898	-11.450	-39.348	41,0%
	Saldo	7.684	-4.774	2.910	

Programma (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	Baten en lasten	Begroting na wijziging	Mutaties VJR 2023	Begroting 2023 na VJR*	Mutatie VJR in %
Wonen	Baten	1.206	3.032	4.238	251,4%
	Lasten	-3.830	-4.833	-8.662	126,2%
	Saldo	-2.624	-1.801	-4.424	
Kwaliteit fysieke omgeving	Baten	34.794	1.901	36.694	5,5%
	Lasten	-77.066	-865	-77.931	1,1%
	Saldo	-42.272	1.036	-41.236	
Economische zaken	Baten	15.246	-11.877	3.369	-77,9%
	Lasten	-15.633	7.671	-7.962	-49,1%
	Saldo	-386	-4.206	-4.593	
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	Baten	353.457	7.073	360.529	2,0%
	Lasten	-22.758	9.794	-12.964	-43,0%
	Saldo	330.698	16.867	347.565	
Overzicht overhead	Baten	71	904	975	1.265,4%
	Lasten	-64.642	-3.211	-67.854	5,0%
	Saldo	-64.571	-2.308	-66.879	
1 Totaal van baten excl. reservemutaties		501.088	33.356	534.444	6,7%
2 Totaal van lasten excl. reservemutaties		-498.789	-46.920	-545.709	9,4%
3 Saldo van baten en lasten (1-2)		2.299	-13.565	-11.265	

Programma/mutaties reserves	Baten/lasten	Begroting na wijziging	Mutaties	Begroting 2023 na VJR*	Mutatie VJR in %
Maatschappelijke ontwikkeling	Baten	3.686	261	3.947	7,1%
	Lasten	-160	0	-160	0,0%
	Saldo	3.526	261	3.787	
Mobiliteit	Baten	1.094	-837	257	-76,5%
	Lasten	-4.369	0	-4.369	0,0%
	Saldo	-3.275	-837	-4.112	
Ruimtelijke ontwikkelingen	Baten	11.462	2.395	13.857	20,9%
	Lasten	-24.105	1.055	-23.050	-4,4%
	Saldo	-12.643	3.450	-9.193	
Wonen	Baten	169	735	904	435,5%
	Lasten	-48	0	-48	0,0%
	Saldo	121	735	856	
Kwaliteit fysieke omgeving	Baten	419	0	419	0,0%
	Lasten	0	0	0	0,0%
	Saldo	419	0	419	
Economische zaken	Baten	100	860	960	860,0%
	Lasten	0	-860	-860	0,0%
	Saldo	100	0	100	
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	Baten	12.209	67	12.276	0,5%
	Lasten	-605	0	-605	0,0%
	Saldo	11.604	67	11.671	
4 Totaal van baten reservemutaties		29.138	3.481	32.619	11,9%
5 Totaal van lasten reservemutaties		-29.286	195	-29.091	-0,7%
6 Resultaat reservemutaties (4-5)		-148	3.676	3.528	
7 Totaal van baten incl. reservemutaties (1+4)		530.226	36.837	567.063	6,9%
8 Totaal van lasten incl. reservemutaties (2+5)		-528.075	-46.725	-574.800	8,8%
9 Gerealiseerd resultaat (7-8)		2.151	-9.888	-7.737	

* VJR: Voorjaarsrapportage 2023

Toelichting

Hieronder wordt per programma kort toegelicht wat de belangrijkste mutaties zijn als de afwijking 20% of groter is.

Bestuur, samenleving en publiekscontact

De hogere baten betreft de bijstelling van de te ontvangen leges voor de afgifte van (reis)documenten en het opnemen van de ramingen voor de Schipholbalie. Hierdoor stijgen ook de lasten.

Veiligheid

De hogere baten en lasten worden voornamelijk veroorzaakt door de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Zowel de baten als de lasten stijgen hierdoor met € 19,75 miljoen.

Mobiliteit

Voor het doelmatig en duurzaam gebruik van de verkeersinfrastructuur en voor laadpalen en duurzame mobiliteitsconcepten worden van het Rijk specifieke uitkeringen ontvangen. Zowel de baten als de lasten worden geraamd (€ 0,9 miljoen).

Ruimtelijke ontwikkelingen

De hogere lasten worden voor € 5,1 miljoen veroorzaakt doordat de bijdrage aan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied deels verantwoord moet worden onder dit programma, inplaats van onder het programma Kwaliteit fysieke omgeving. Deze mutatie is gebaseerd op wet- en regelgeving. Verder worden de lasten van de specifieke uitkering basismiddelen om de klimaat- en energieopgave uit te voeren geraamd, € 2,2 miljoen. Hier staan hogere baten tegenover.

Wonen

Zowel de hogere baten als de lasten veroorzaakt door de exploitatie van het pand Planeetbaan 2 in Hoofddorp zijn centraal opgenomen in het programma Wonen. Het gaat hier om de geraamde huurinkomsten en de exploitatielasten.

Economische zaken

De lagere baten betreft de verkoopopbrengst van het Van Groningenterrein te Nieuw-Vennep. Deze verkoop stond gepland voor 2023, maar op basis van een aangepaste planning wordt dit 2025. Hierdoor worden ook de lasten lager.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

De lagere lasten betreft grotendeels de inzet van stelposten. Met name gaat het om de stelposten voor loon- en prijsstijgingen en volumegroei jeugdzorg en Wmo.

Overzicht overhead

De hogere baten worden veroorzaakt door de doorbelasting van de inzet van communicatie-adviseurs aan projecten. Hier staan hogere salarislasten tegenover. In de projectbegrotingen wordt rekening gehouden met de doorbelasting van deze kosten.

Reservemutaties

De hogere onttrekkingen bij het programma Ruimtelijke ontwikkelingen betreft de actualisatie van de mutaties in de reserve Ruimtelijke investeringen Haarlemmermeer (RIH) op basis van het Meerjarenperspectief grondzaken (MPG) per standlijn 1 januari 2023.

In het programma Wonen is sprake van een bijdrage uit de Algemene dekkingsreserve voor de exploitatie van het pand Planeetbaan 2. In 2023 is de exploitatie negatief doordat de huur later is ingegaan dan eerder gepland en doordat een groot deel van de aangeschafte inventaris in één keer afgeschreven moet worden. Over de hele looptijd van de verhuur aan het COA is sprake van een voordelig exploitatieresultaat.

Verder wordt de onttrekking aan de reserve Wonen geactualiseerd. Het betreft hier met name de dekking van de kosten van het Trackx wooncomplex voor statushouders en jongeren.

Voor de herstructurering van het bedrijventerrein Spoorzicht Noord wordt ter dekking van de investeringen een bedrag onttrokken aan de reserve Herstructurering bedrijventerreinen. Dit bedrag komt ten gunste van de reserve Dekking afschrijvingslasten. Uit deze laatste reserve worden de afschrijvingslasten voor de investering gedekt. De onttrekking en de storting wordt verantwoord onder het programma Economische zaken.

3. Toelichting mutaties

3.1 Voordelen

Tabel 3

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Verstrekken (reis)documenten	100	-9	32	191	258
Accountantskosten	50	50	50	50	50
Gemeentelijke website	0	114	0	0	118
Klimaat- en energiefonds	0	1.320	1.900	0	0
Afvalverwerking: inkomsten openbare prullenbakken	120	120	120	120	120
Verhogen pachtopbrengsten	78	0	0	0	0
Uitkeringen gemeentefonds	3.385	3.405	3.403	3.007	3.007
Financiering/kapitaallasten	1.825	4.710	3.827	3.379	0
Kosten software en beheer IDU-proces	123	96	0	0	0
Inhuur projecten	242	0	0	0	0
Totaal - Voordelen	5.923	9.805	9.333	6.747	3.553

Toelichting mutaties

Bestuur, samenleving en publiekcontact

Verstrekken (reis)documenten

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel E Wij beheren betrouwbare basisregistraties en leveren diensten en producten van burgerzaken en de burgerlijke stand.	100	-9	32	191	258

Op basis van historische cijfers van de gerealiseerde opbrengsten is de begroting geactualiseerd. Tegenover hogere legesopbrengsten staan ook hogere afdrachten aan het Rijk. In 2026 en 2027 verwachten we een stijging in de aantallen aanvragen voor reisdocumenten. Deze stijging was nog niet verwerkt in de meerjarenbegroting.

Ruimtelijke ontwikkelingen

Klimaat- en energiefonds

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel B Haarlemmermeer realiseert ruimtelijke projecten die bijdragen aan het maatschappelijk doel.	0	1.320	1.900	0	0

In afwachting van de toekenning van klimaatmiddelen is in de programmabegroting 2023-2026 met het coalitieakkoord budget geraamd voor het Klimaat- en Energiefonds. Inmiddels zijn er meerjarig middelen beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van het Klimaatakkoord. Wij stellen voor om deze geraamde budgetten uit de programmabegroting vrij te laten vallen.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Uitkeringen gemeentefonds

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Onderdeel B Gemeentefonds.	3.385	3.405	3.403	3.007	3.007

De effecten van de decembercirculaire 2022 worden nu verwerkt. Via een brief van 20 januari 2023 (X. 2022.09078) is de gemeenteraad geïnformeerd over de uitkomsten van deze circulaire.

Financiering/kapitaallasten

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
---	------	------	------	------	------

Onderdeel B Gemeentefonds.

	1.825	4.710	3.827	3.379	0
--	-------	-------	-------	-------	---

Voor de berekening van de rentelasten voor de benodigde (her)financiering is voor 2023 rekening gehouden met 2,5% voor kort geld (tot de kasgeldlimiet) en voor 2024 en verder met 3,5%. Voor langlopende geldleningen is voor alle jaren rekening gehouden met 3,25%.

De rentelasten worden met behulp van een rekenrente verdeeld over de taakvelden in de programmabegroting. Op basis van een door de commissie BBV voorgeschreven berekeningswijze is de rekenrente vastgesteld op 2%. Dit percentage is ongewijzigd ten opzichte van de rekenrente opgenomen in de Programmabegroting 2023–2026.

De kosten van de financiering (rente) en afschrijving geven, ondanks de hogere rente, tot en met 2026 een voordeel. Dit komt vooral door het doorschuiven van investeringen naar latere jaarschijven. Hierdoor starten de afschrijvingen later en hoeft er in een jaar minder gefinancierd te worden, waardoor de rentelasten lager zijn. In 2027 ontstaat een nadeel van € 1 miljoen (zie paragraaf 3.4 Autonome ontwikkelingen). De prognose is dat dan veel investeringen zijn afgerond, wat hogere lasten geeft. Het investeringsplan is opgenomen in het Meerjarenperspectief investeringen voorjaar 2023.

Overzicht overhead

Inhuur projecten

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
---	------	------	------	------	------

Onderdeel B Management en managementondersteuning primair proces.

	242	0	0	0	0
--	-----	---	---	---	---

Door een verhoging van de inhuur voor de uitvoering van projecten wordt een hogere bijdrage in de kosten van overhead gerealiseerd via de Interne opdrachtensystematiek (IOS).

De verhoging op het inhuurbudget is nodig om de voortgang op onze projecten te waarborgen. Deze uitgaven worden volledig gedekt vanuit de projectgelden.

Het inhuurbudget voor 2023 is gebaseerd op de extrapolatie van de inzet in de afgelopen periode van 2023 en de individuele inhuurcontracten. De extrapolatie is op individueel niveau gedaan. Aanname is dat de inhuur, zoals deze nu is, met ongeveer dezelfde intensiteit wordt voortgezet.

3.2 Loon- en prijsontwikkelingen

Tabel 4

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Indexering exploitatiebijdrage Sportfondsen en SKWA	-2.333	-2.333	-2.333	-2.333	-2.333
Indexatie loon- en prijsontwikkelingen	-1.400	-6.129	-6.411	-7.127	-7.411
Totaal - Loon- en prijsontwikkelingen	-3.733	-8.462	-8.744	-9.460	-9.744

Uitgangspunten indexering baten en lasten

De programmabegroting wordt jaarlijks bijgesteld voor de verwachte inflatie en loon- en prijsontwikkelingen. Deze zijn gebaseerd op de inschattingen van het Centraal Planbureau (CPB) van maart 2023, zoals gepubliceerd in het Centraal economisch plan 2023 (CEP).

Nadat jarenlang de ontwikkeling van de inflatie redelijk stabiel was, is in 2022 en 2023 sprake van extreem hoge inflatiecijfers. Deze inflatiecijfers wijken behoorlijk af van de prognoses die eerder afgegeven zijn door het CPB.

Gezien deze grotere verschillen wordt voorgesteld om vanaf deze voorjaarsrapportage een systematiek van nacalculatie van de indexering van de baten en de lasten in verband met inflatie in te voeren (zie ook nota van B&W van 20 december 2022, 2022.0002766). Omdat de hoogte van de inflatie en de loon- en prijsstijgingen na twee jaar vastliggen (via het CEP), wordt voorgesteld om voor twee voorgaande begrotingsjaren de nacalculatie te doen.

Voor het begrotingsjaar 2023 wordt rekening gehouden met de hogere loonkosten op basis van het principe-akkoord voor de CAO 2023 dat door de vakbonden en de VNG gesloten is. Dit werkt structureel door in het meerjarenbeeld. Verder is voor 2023 rekening gehouden met een extra accres in het gemeentefonds op basis van het CEP 2023. Er wordt vanuit gegaan dat zowel de loon- en prijsstijgingen van 2022 als die van 2023 worden gecompenseerd. Aangesloten is bij het in de Voorjaarsnota 2023 door het Rijk geraamde accres.

Voor loon- en prijsmutaties is bij het berekenen van het meerjarenbeeld rekening gehouden met de volgende percentages:

Tabel 5

Omschrijving	%
Nationale consumentenprijsindex (cpi):	
- nacalculatie 2022	6,70%
- nacalculatie 2023	4,50%
- indexering 2024	2,50%
- totaal Nationale consumentenprijsindex	13,70%
Loonkosten gemeentepersoneel:	
- indexering 2024	5,20%
Omdat de financiële doorwerking van de CAO's voor 2022 en 2023 al verwerkt zijn, vindt hier geen nacalculatie voor plaats.	
Materiële budgetten (goederen en diensten)	
- nacalculatie 2022	3,70%
- nacalculatie 2023	3,60%
- waarvan al in 2022 beschikbaar gesteld via meicirculaire	-4,60%
- indexering 2024	3,90%
- totaal indexering materiële budgetten	6,60%
Inkomensoverdrachten (subsidies):	
- nacalculatie 2022	6,70%
- nacalculatie 2023	4,50%

Omschrijving	%
- indexering 2024	2,50%
- totaal indexering inkomensoverdrachten	13,70%
Sociale uitkeringen in natura, loongevoelig deel:	
- nacalculatie 2022	3,00%
- nacalculatie 2023	2,70%
- indexering 2024	5,10%
- totaal sociale uitkeringen in natura, loongevoelig deel	10,80%
Sociale uitkeringen in natura, overige budgetten:	
- nacalculatie 2022	6,70%
- nacalculatie 2023	4,50%
- indexering 2024	2,50%
- totaal sociale uitkeringen in natura, overige budgetten	13,70%
Bijdrage gemeenschappelijke regelingen, loongevoelig deel:	
- nacalculatie 2022	5,00%
- nacalculatie 2023	0,40%
- indexering 2024	5,20%
- totaal bijdrage gemeenschappelijke regelingen, loongevoelig deel	10,60%
Bijdrage gemeenschappelijke regelingen, overige budgetten:	
- nacalculatie 2022	3,70%
- nacalculatie 2023	3,60%
- indexering 2024	3,90%
- totaal bijdrage gemeenschappelijke regelingen, loongevoelig deel	11,20%
Overheidsinvesteringen:	
- nacalculatie 2023	2,30%
- indexering 2024	1,60%
- totaal overheidsinvesteringen	3,90%

Voor de overheidsinvesteringen wordt 2022 niet nagecalculeerd omdat hiervoor bij de Programmabegroting 2023-2027 al een stapelpost geraamd is.

De indexering voor inkomensoverdrachten (subsidies) is gelijk gesteld aan het inflatiecijfer van het cpi. Dit conform de bestendige beleidslijn.

De opbrengsten van de Onroerendezaakbelastingen (OZB) en overige tarieven (onder andere leges en huren en pachten) worden verhoogd met 13,7%, op basis van de ontwikkeling van het cpi.

De indexatie van de algemene uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de geraamde prijsontwikkeling conform het CEP 2023. Hierbij is conform de berichtgeving van het ministerie van BZK ook rekening gehouden met een bijstelling van het accres voor 2022.

Toelichting mutaties

Maatschappelijke ontwikkeling

Indexering exploitatiebijdrage Sportfondsen en SKWA

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel E Inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, bewegen actief en nemen deel aan sport.	-2.333	-2.333	-2.333	-2.333	-2.333

De exploitatiebijdrage aan Sportfondsen Haarlemmermeer (SFH) en Sportcomplex Koning Willem Alexander (SKWA) wordt jaarlijks conform de overeenkomst geïndexeerd. In 2023 is het percentage indexering conform overeenkomst SKWA 29,89% en SFH 30,18%. In de Programmabegroting 2023-2026 is rekening gehouden met een algemene indexering van 2,3%.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Indexatie loon- en prijsontwikkelingen

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Onderdeel D Onvoorzien/saldo kostenplaatsen.					
Loonkosten	-3.300	-9.400	-9.500	-9.500	-9.500
Materiële budgetten	0	-6.080	-6.080	-6.080	-6.080
Subsidies en bijdragen aan derden	0	-6.200	-6.200	-6.200	-6.200
Bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen	0	-2.750	-2.750	-2.750	-2.750
Sociale uitkeringen in natura	0	-8.150	-8.150	-8.150	-8.150
Belastingen, leges en huren	0	13.290	13.290	13.290	13.290
Algemene uitkering	1.900	13.500	13.500	13.000	12.800
Kapitaallasten investeringen	0	-339	-521	-737	-821
Indexatie loon- en prijsontwikkelingen	-1.400	-6.129	-6.411	-7.127	-7.411

Zie voor een toelichting de tekst over de uitgangspunten indexering baten en lasten hierboven.

3.3 Ontwikkeling aantal inwoners, woningen en niet-woningen

Tabel 6

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Mutatie aantal inwoners, woningen en niet-woningen	3.035	5.162	5.062	4.262	3.162
Stelpost areaaluitbreiding openbare ruimte	0	25	178	484	-191
Stelpost volumegroei jeugdzorg en Wmo	0	0	0	0	-1.343
Areaalsystematiek groei van de gemeente	0	-1.153	-1.985	-3.271	-5.259
Totaal - Ontwikkeling aantal inwoners, woningen en niet-woningen	3.035	4.034	3.255	1.475	-3.631

Toelichting mutaties

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Mutatie aantal inwoners, woningen en niet-woningen

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Onderdeel D Onvoorzien/saldo kostenplaatsen.					
Algemene uitkering	696	1.600	1.500	700	-400
Onroerendezaakbelastingen	1.639	2.862	2.862	2.862	2.862
Stelpost correctie OZB/WOZ-waarden	700	700	700	700	700
Mutatie aantal inwoners, woningen en niet-woningen	3.035	5.162	5.062	4.262	3.162

De ontwikkeling van het aantal inwoners en het aantal woningen is van belang voor de berekening van de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de te begroten opbrengst uit de Onroerendezaakbelastingen (OZB). Bij het opstellen van de Programmabegroting 2023-2026 is rekening gehouden met de prognoses uit januari 2022.

Op basis van de waardeprognoses die 10 november 2022 zijn ontvangen van Cocensus is de opbrengst van de OZB over 2023 met € 1,6 miljoen verhoogd. Dit wordt veroorzaakt door een grotere areaaluitbreiding bij de niet-woningen (zie ook raadsvoorstel 2022.0002322).

Voor 2023 laat de algemene uitkering een voordeel zien. Dit betreft een saldo van een voordeel als gevolg van het actualiseren van de bevolkings- en woningbouwprognoses en een aantal andere maatstaven (op basis van informatie van het CBS) per 1 januari 2023.

In februari 2023 is een geactualiseerde prognose opgesteld van het aantal inwoners en de woningbouwplanning. In de woningbouwplanning is rekening gehouden met een waarschijnlijkheidswaarde voor de realisatie. Hierbij wordt onder andere gekeken naar 'harde' en 'zachte' plannen. Bij de harde plannen zijn bestemmingsplannen vastgesteld of bouwvergunningen afgegeven. Als gevolg van de nieuwe prognoses wijzigen de ramingen voor de te ontvangen algemene uitkering en de OZB in de jaren 2024 en verder.

Bij de stelposten is in de programmabegroting nog rekening gehouden met een mogelijk nadeel van € 0,7 miljoen omdat als gevolg van een hogere Woz-waarde van het onroerend goed van het luchthavengebied de algemene uitkering lager zou uitvallen. Als gevolg van de herijking van de berekening van de algemene uitkering uit het gemeentefonds per 1 januari 2023 is dit risico niet meer van toepassing. De stelpost kan vrijvallen.

Stelpost areaaluitbreiding openbare ruimte

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
---	------	------	------	------	------

Onderdeel D Onvoorzien/saldo kostenplaatsen.

	0	25	178	484	-191
--	---	----	-----	-----	------

In de prognoses van het aantal woningen en inwoners wordt rekening gehouden met een grote toename van het areaal te beheren openbare buitenruimte, onder andere als gevolg van de schaa sprong. Via een stelpost worden de hogere lasten van gemiddeld € 300 per woning als gevolg van deze areaaluitbreiding geraamd. De raming wordt geactualiseerd in verband met de aangepaste prognoses.

Stelpost volumegroei jeugdzorg en Wmo

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
---	------	------	------	------	------

Onderdeel D Onvoorzien/saldo kostenplaatsen.

	0	0	0	0	-1.343
--	---	---	---	---	--------

In verband met de groei van de gemeente en de verwachting dat het beroep van de huidige inwoners toeneemt wordt de stelpost volumegroei in 2027 verhoogd. Voor de jaren 2024 tot en met 2027 wordt rekening gehouden met een jaarlijkse volumegroei van circa 2%.

Areaalsystematiek groei van de gemeente

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
---	------	------	------	------	------

Onderdeel D Onvoorzien/saldo kostenplaatsen.

Stijging lasten maatstaf inwoners	0	-1.698	-3.194	-5.130	-7.770
Stijging lasten maatstaf woningen	0	-419	-1.044	-1.755	-2.768
Stijging overhead	0	-212	-424	-689	-1.054
Stijging OZB na 2024	0	0	422	902	1.585
Geraamde stelpost areaal openbare ruimte	0	531	948	1.422	2.097
Geraamde stelpost volumegroei jeugdzorg en Wmo	0	645	1.307	1.979	2.651
Areaalsystematiek groei van de gemeente	0	-1.153	-1.985	-3.271	-5.259

Op basis van een advies van BDO Accountants & Adviseurs wordt voorgesteld om gezien de voorziene stevige groei van het aantal inwoners en woningen in de komende decennia een areaalsystematiek toe te passen. De raad heeft het rapport van BDO ontvangen en op 16 maart 2023 hebben raadsleden in een informatieve bijeenkomst voorlichting gehad over deze areaalsystematiek. De areaalsystematiek brengt de financiële impact van de autonome groei op de primaire processen, waarbij de gehele begroting wordt betrokken, in beeld. Hiermee is er aandacht voor het voorkomen van interen op de huidige voorzieningen. Eenvoud, robuustheid en objectiviteit zijn belangrijke uitgangspunten van het model, waarbij tevens ruimte is voor bestuurlijke afweging. In de systematiek is de groei van de overhead als gevolg van de areaalgroei mee genomen.

In deze voorjaarsrapportage worden stelposten geraamd om de lasten van de groei vanaf 2024 in het meerjarenbeeld te ramen. In de Voorjaarsrapportage 2024 volgt besluitvorming over toekenning van budgetten aan de verschillende programma's/beleidsdoelen.

Prognose ontwikkeling aantal inwoners en woningen

In deze voorjaarsrapportage is rekening gehouden met de volgende prognoses voor de aantallen inwoners en woningen:

Tabel 7

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Geactualiseerde prognose (stand 1 januari)					
Inwoners	162.270	164.200	165.900	168.100	171.100
Woningen	66.680	67.610	69.000	70.580	72.830

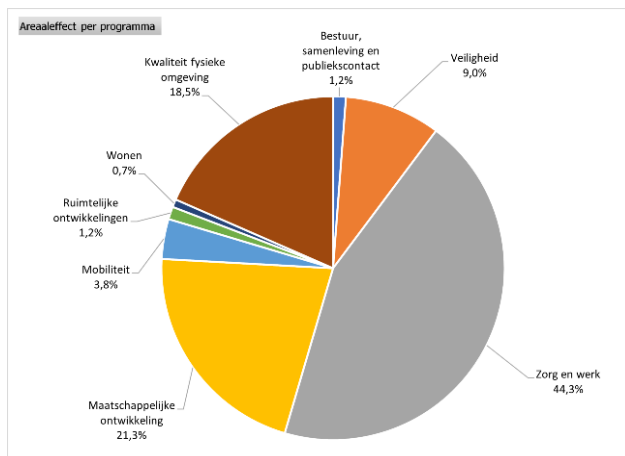
In de periode 1 januari 2023 - 1 januari 2027 wordt de groei van het aantal woningen geraamd op 6.150. Mede hierdoor stijgt het aantal inwoners naar verwachting met afgerond 8.800 in deze periode. Voor de groei van het aantal woningen is uitgegaan van de ambitie zoals opgenomen in de woningbouwplanning (WBP) met de standlijn 1 januari 2023. Gezien de ervaringen uit het verleden wordt die ambitie niet geheel gerealiseerd. Naar analogie van de realisatiegraad die wordt aangehouden voor investeringen wordt er vanuit gegaan dat 65% van de ambitie vanaf 2025

gerealiseerd wordt. Hierdoor wordt de raming van de baten en de lasten in het meerjarenbeeld realistischer en meer gedegen.

Areaalsystematiek groei van de gemeente

Zoals hiervoor is toegelicht wordt voorgesteld om vanaf het begrotingsjaar 2024 in het meerjarenbeeld rekening te houden met hogere lasten als gevolg van de groei van de gemeente. In samenwerking met BDO is hiervoor een systematiek ontwikkeld waarbij voor de begrotingsposten die autonoom als gevolg van de groei van de gemeente toe nemen, rekening wordt gehouden met een stelpost per extra inwoner en per extra woning. Met autonome groei wordt nadrukkelijk bedoeld dat de groei van een begrotingspost niet valt te beïnvloeden door aanpassing van het gemeentelijk beleid. Het gaat om een onvermijdelijke toename van de lasten.

De stelpost per extra inwoner en extra woning is respectievelijk € 880 en € 450. Voor 2024 betekent dit een stelpost van totaal € 2,1 miljoen te verdelen over de programma's van de begroting. De indicatieve verdeling over de programma's is weergegeven in [Figuur 1](#).

Figuur 1

Naast de toename van de lasten van de programma's wordt rekening gehouden met een groei van de kosten van overhead. Deze groei is gesteld op 10% van de extra directe lasten als gevolg van de groei.

De dekking van de extra lasten door de groei van de gemeente komt uit de stijging van de algemene uitkering uit het gemeentefonds en extra OZB-opbrengsten eigenaren woningen. Hiermee werd in het verleden al grotendeels rekening gehouden in het meerjarenbeeld. Conform de bestendige gedragslijn is met de mutatie van de algemene uitkering rekening gehouden in de post mutatie aantal inwoners, woningen en niet-woningen. Alleen met de stijging van de OZB eigenaren woningen vanaf 2025 is nog geen rekening gehouden in deze post. Daarom kan die cumulatieve stijging nu als dekking worden geraamd. Verder werd in de oude situatie al rekening gehouden met stelposten voor areaal openbare ruimte en volumegroei jeugdzorg en Wmo. De stelpost areaal openbare ruimte kan helemaal vrijvallen. De stelpost volumegroei jeugdzorg en Wmo valt voor 50% vrij, omdat we er vanuit gaan dat de andere 50% het extra beroep op jeugdzorg en Wmo voor de huidige inwoners betreft.

Om inzicht te geven in de financiële gevolgen van de groei van de gemeente worden in [Tabel 8](#) de extra baten van de groei van de gemeente afgezet tegen de extra lasten. Uit deze tabel blijkt dat de extra baten lager zijn dan de extra lasten, met name in de jaren 2026 en 2027. Dit wordt veroorzaakt door het rijksbeleid dat het accres vanaf 2026 is bevroren op het accres dat in 2022 is toegekend. Daar komt nog bovenop dat de fondsbeheerders van het gemeentefonds vanaf 2027 ook geen rekening meer houden met een stijging van het gemeentefonds als gevolg van de groei van Nederland.

Tabel 8

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Extra baten door groei gemeente:				
Algemene uitkering	2.100	3.900	5.500	7.400
Onroerendezaakbelasting eigenaren woningen	282	704	1.184	1.867
Totaal extra baten groei gemeente	2.382	4.604	6.684	9.267
Extra lasten volgens areaalsystematiek:				
Stijging lasten maatstaf inwoners	1.698	3.194	5.130	7.770
Stijging lasten maatstaf woningen	419	1.044	1.755	2.768
Stijging overhead (10% van stijging lasten)	212	424	689	1.054
Totaal extra lasten volgens areaalsystematiek	2.329	4.662	7.574	11.592
Verschil	53	-58	-890	-2.325

3.4 Autonome ontwikkelingen

Tabel 9

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Verhoging bijdragen samenwerkingsverbanden	-55	-165	-165	-165	-165
Aanpassing FLO-bijdrage Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)	-129	0	0	0	0
Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)	86	-112	-112	-112	-112
Exploitatie Hoofdweg 574 voor maatschappelijke opvang	-18	-90	-85	-80	-75
Prijsaanpassing Jeugdwet	-998	-998	-998	-998	-998
Indexatie WMO	-645	-1.289	-1.289	-1.289	-1.289
Uitvoering Wet inburgering 2023 en 2024	-769	0	0	0	0
Huur Waddenweg 87 Hoofddorp	-167	-339	-170	0	0
Huur Vlietestein 31	-172	-172	0	0	0
Tijdelijke huisvesting IHP	-933	-701	137	485	669
Coronacompensatie verbreden met energiecompensatie	0	0	0	0	0
Extra salaris zorgprofessionals Stichting Meerwaarde	-45	-45	-45	-45	-45
Pont Rijsenhout en brugbediening	-151	-61	-61	-61	-61
Klimaatmiddelen	0	0	0	0	0
Areaaluitbreiding Fysieke Leefomgeving	-162	-162	-162	-162	-162
Areaaluitbreiding Openbaar Groen	-163	-163	-163	-163	-163
Gesloten Verhardingen: dilatatievoegen	-200	0	0	0	0
Uitputting reserve Calatravabruggen	0	0	0	0	-128
Bestrijding Midderraan draaigatje	-280	-140	-70	-70	-70
Herberekening kostendekkendheid riolering	-137	-287	-195	-52	-78
Verwijderen bomen op basis van veiligheidsinspecties	-150	0	0	0	0
Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	-53	-1.230	-1.364	-1.085	-699
Overboeken incidenteel personeelsbudget naar 2024	352	-352	0	0	0
Financiering/kapitaallasten	0	0	0	0	-256
Beveiliging Polderlanden	0	0	0	-97	-97
Verwerving en implementatie financieel -, personeels- en salarisadministratie systemen	-987	0	-341	-341	-341
Dwangsommen en proceskosten	-100	-100	-100	-100	-100
Audit Wet politiegegevens	-10	-10	-10	-10	-10
Totaal - Autonome ontwikkelingen	-5.885	-6.416	-5.193	-4.344	-4.179

Toelichting mutaties

Veiligheid

Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)

	2023	2024	2025	2026	2027
--	------	------	------	------	------

Beleidsdoel B Het verzekeren van de doelmatige en slagvaardige hulpverlening op het gebied van brandweezorg, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening.

Bijdrage VRK	-1.496	-2.414	-2.414	-2.414	-2.414
Dekking stelpost indexatie	1.582	2.302	2.302	2.302	2.302

Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)	86	-112	-112	-112	-112
--	-----------	-------------	-------------	-------------	-------------

In de eerste begrotingswijziging 2023 van de VRK is voor de totale dienstverlening een bijdrage van onze gemeente begroot van € 21.735.000. In onze programmabegroting is rekening gehouden met een bijdrage van € 20.229.000. Een afwijking van € 1.496.000. De toename wordt veroorzaakt door loon- en prijsstijgingen van € 1.582.000, het vervallen van het contract voor brandkranen (- € 121.000) en een hoger bijdrage voor Veilig Thuis. Dit laatste omdat in de definitieve begroting van de VRK ten opzichte van de conceptbegroting die gebruikt is bij het opstellen van de gemeentelijke programmabegroting de kosten € 26.000 hoger zijn.

Voor de jaren 2024 en verder wordt in de concept programmabegroting van de VRK rekening gehouden met een hogere bijdrage van Haarlemmermeer van € 2.413.700 per jaar ten opzichte van de in ons meerjarenbeeld geraamde bijdrage, wat leidt tot een gemeentelijke bijdrage van € 22.163.000 in 2024 en verder. Hierin is bovengenoemde stijging van € 1.466.000 ook verwerkt. Daarbovenop komt € 836.000 indexatie voor loon- en prijsstijgingen in 2024. Het restant van € 82.000 betreft een stijging van de kosten door een toename van het aantal inwoners en een bijdrage aan bureau bevolkingszorg.

De hogere kosten als gevolg van loon- en prijsstijgingen worden gedekt uit de stelpost indexatie bijdrage gemeenschappelijke regelingen.

Zorg en werk

Prijsaanpassing Jeugdwet

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)

	2023	2024	2025	2026	2027
--	------	------	------	------	------

Beleidsdoel A Inwoners ontvangen zorg en ondersteuning thuis.

	-998	-998	-998	-998	-998
--	------	------	------	------	------

In de aanbesteding van 2023 is in het voorjaar 2022 een indexatie toegepast van 2%. Hierbij is geen rekening gehouden met de hoge inflatie in 2022. Meerdere jeugdhulpaanbieders hebben het signaal afgegeven dat de tarieven daardoor niet meer passend zijn en hebben daarom de nieuwe raamovereenkomsten niet ondertekend. Door een indexatie toe te passen van 2,57% komt Haarlemmermeer hen tegemoet. Haarlemmermeer sluit met deze tariefsverhoging bovendien aan op de landelijke contractstandaarden die vanaf december voor elke gemeente verplicht zijn.

Indexatie WMO

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)

	2023	2024	2025	2026	2027
--	------	------	------	------	------

Beleidsdoel A Inwoners ontvangen zorg en ondersteuning thuis.

	-645	-1.289	-1.289	-1.289	-1.289
--	------	--------	--------	--------	--------

De huidige tarieven voor Wmo-voorzieningen zijn aangegaan met ingang van 1 juli 2018, voor de initiële duur van de overeenkomst, tot 1 juli 2023. In de tarieven was ruimte om een percentage voor indexatie op te nemen. Hier is wisselend gebruik van gemaakt en ligt gemiddeld tussen de 0 en 5%. Per 1 juli 2021 hebben de aanbieders eenmaal de mogelijkheid gehad om het tarief te indexeren. Wij hebben aanbieders hier niet actief op gewezen. Slechts 12 van de 58 aanbieders hebben gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Een groot deel van de tarieven is de afgelopen vijf jaar daarmee niet geïndexeerd. Hierdoor zijn in de aanbesteding Wmo-voorzieningen de tarieven per 1 juli 2023 hoger uitgekomen.

Uitvoering Wet inburgering 2023 en 2024

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel C Onze inwoners zijn economisch zelfstandig; werk boven uitkering.					
Dekking uit Algemene dekkingsreserve	0	831	0	0	0
Uitvoering Wet inburgering 2023 en 2024	-769	-831	0	0	0
Uitvoering Wet inburgering 2023 en 2024	-769	0	0	0	0

De beperkte personele capaciteit vormt een knelpunt voor de uitvoering van de Wet inburgering 2021. Op basis van ervaringen in 2022 en enkele vergelijkingen met andere gemeenten is vastgesteld welke capaciteit benodigd is. Voor 2023 is daarnaast de taakstelling van de huisvesting van statushouders door het Rijk verdubbeld. Gezien de hoge instroom van asielzoekers in Nederland is de verwachting dat de taakstelling de komende jaren op dit hoge niveau zal blijven. Om te voorkomen dat de wachtlijsten van inburgeraars groter wordt zijn incidentele middelen benodigd voor de jaren 2023 en 2024.

Maatschappelijke ontwikkeling

Huur Waddenweg 87 Hoofddorp

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel B Onze jonge inwoners ronden een opleiding af die past bij hun mogelijkheden en ontwikkelen maximaal hun talent.					
	-167	-339	-170	0	0

De Optimist International School is gevestigd aan de Waddenweg 87 te Hoofddorp. Dit pand huurt de gemeente van Ymere. De school is de afgelopen jaren alleen maar gegroeid en de verwachting is dat die groei zich zal doorzetten. Omdat er binnen de vastgoedportefeuille geen pand beschikbaar is om deze school te vestigen, is het huidige huurcontract met twee jaar, tot en met 31 juni 2025, verlengd.

Tijdelijke huisvesting IHP

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel B Onze jonge inwoners ronden een opleiding af die past bij hun mogelijkheden en ontwikkelen maximaal hun talent.					
	-933	-701	137	485	669

In verband met de uitvoering van het IHP (Integraal huisvestingsplan onderwijs) is voor scholen tijdelijke huisvesting nodig. In 2023 maken wij de school aan de Kinheim 4 te Zwanenburg geschikt voor het gebruik als tijdelijke huisvesting tijdens de renovatie van de Kameleon. De tijdelijke huisvesting voor de Zwanebloem, Dik Trom (Hoofddorp) en Adalbertusschool (Sparndam) is conform raadvorstel (2023.7450840) verwerkt.

Coronacompensatie verbreden met energievergoeding

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel D Inwoners nemen deel aan een breed aanbod van culturele activiteiten en maken kennis met de culturele historie van de Haarlemmermeer, waarvoor wij het cultureel erfgoed behouden.					
Compensatie coronacrisis	446	0	0	0	0
Compensatie corona- en energiecrisis	-446	0	0	0	0
Coronacompensatie verbreden met energievergoeding	0	0	0	0	0

In de begroting 2023 zijn middelen beschikbaar voor compensatie van de gevolgen van de coronacrisis. Het betreft voor cultuur € 340.000 en voor sport € 106.000. Omdat de energiekosten fors zijn gestegen wordt voorgesteld de beschikbare middelen voor coronacompensatie breder te kunnen inzetten. Om uitvoering te geven aan deze energievergoeding wordt gewerkt aan de voorwaarden die daar aan gesteld worden.

Ruimtelijke ontwikkelingen

Klimaatmiddelen

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel B Haarlemmermeer realiseert ruimtelijke projecten die bijdragen aan het maatschappelijk doel.					
Specifieke uitkering Rijk	2.563	2.586	2.158	286	165
Bijdrage provincie Noord-Holland	242	121	121	121	0
Uitgaven klimaatpakket	-2.321	-2.465	-2.037	-165	-165
Energietoezicht bedrijven	-484	-242	-242	-242	0
Klimaatmiddelen	0	0	0	0	0

In 2023, 2024 en 2025 ontvangen we van het Rijk via een specifieke uitkering basismiddelen om de klimaat- en energieopgave uit te voeren. Een deel van de basismiddelen is bestemd voor laadpalen en duurzame mobiliteitsconcepten. Vanuit het basisbedrag is hier € 165.000 voor beschikbaar. De voorwaarden aan deze middelen is dat deze ten goede komen van klimaatmitigatie (het tegengaan van klimaatverandering), zoals omschreven staat in de klimaatwet. Daarbij moeten de middelen uitgeven worden aan het versterken van het ambtelijk apparaat. In de nota van B&W over de actualisatie van het programma energietransitie (2022.0002591) staat in hoofdlijnen beschreven hoe deze middelen ingezet gaan worden.

In 2022 hebben we het Energiebesparingsakkoord met de provincie Noord-Holland getekend. Onderdeel hiervan is een subsidie van € 605.000 voor de uitvoering, waarbij wij moeten 50% co-financieren. Deze co-financiering komt vanuit de klimaatmiddelen van het Rijk. Het akkoord en de middelen zijn bedoeld voor de jaren 2022 tot 2026. Deze worden ingezet voor zowel een ontzorgingsaanpak als handhaving met betrekking tot energiebesparing bij bedrijven. In 2023 wordt de helft van de toegekende middelen aangewend.

Kwaliteit fysieke omgeving

Areaaluitbreiding Fysieke Leefomgeving

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel D Gemeentelijke wegen, straten en pleinen zijn goed begaanbaar, schoon en veilig.					
Areaaluitbreiding	-307	-307	-307	-307	-307
Inzet stelpost areaaluitbreiding openbare ruimte	145	145	145	145	145
Areaaluitbreiding Fysieke Leefomgeving	-162	-162	-162	-162	-162

In 2023 is het te onderhouden areaal in de openbare ruimte toegenomen vanwege de uitvoering van diverse projecten, zoals Tudorpark en Schiphol Logistics Park (SLP) West - Rozenburg (RZB). De hogere lasten worden deels gedekt vanuit de stelpost areaaluitbreiding openbare ruimte.

Gesloten Verhardingen: dilatatievoegen

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel D Gemeentelijke wegen, straten en pleinen zijn goed begaanbaar, schoon en veilig.					
	-200	0	0	0	0

In de weg bij het Burgemeester van Stamplein zitten dilatatievoegen voor de parkeergarage. Dilatatievoegen hebben als functie het verschil in beweging tussen het gebouw en de weg op te vangen. Zo wordt voorkomen dat materialen scheuren. De voegen bij het Burgemeester van Stamplein zijn in slechte staat en lekken momenteel waardoor er water in de garage komt. Hierop heeft de eigenaar van deze parkeergarage ons aangeschreven om de voegen weer te dichtten. De gemeente is verantwoordelijk om deze voegen te repareren. Het onderhoudsbudget van verhardingen is ontoereikend om deze kosten te dekken.

Bestrijding Mediterraan draaigatje

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel E Haarlemmermeer biedt een gezond leefklimaat.	-280	-140	-70	-70	-70

Voor het bestrijden van ongedierte is jaarlijks maximaal € 121.100 beschikbaar in de programmabegroting (Beleidsdoel E: Haarlemmermeer biedt een gezond leefklimaat van het programma Kwaliteit fysieke omgeving). Deze middelen zijn niet voldoende om de noodzakelijke intensieve bestrijding van het draaigatje te kunnen uitvoeren. Om ook in 2023 het draaigatje te kunnen bestrijden in het openbaar gebied zijn extra middelen nodig. In verband met de loon- en prijsstijgingen vallen de geraamde kosten hoger uit dan in 2022. In het raadsvoorstel 2022.0002495 is opgenomen dat deze extra incidentele lasten worden verwerkt in de Voorjaarsrapportage 2023. Naar verwachting is voor 2024 nog € 140.000 nodig en voor de jaren daarna structureel € 70.000.

Herberekening kostendekkendheid riolering

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel C Zorgen voor een adequaat beheer in de openbare ruimte van grondwater, hemelwater en afvalwater.	-137	-287	-195	-52	-78

Het beheer en onderhoud van de riolering wordt kostendekkend geraamd. Als gevolg van de loon- en prijsstijgingen nemen de lasten toe. De hogere lasten worden ten laste van de voorziening tariefsegalisatie onderhoud riolering gebracht. De mutaties geven per saldo een nadelig resultaat. Dit wordt veroorzaakt doordat er minder kapitaallasten worden doorbelast als gevolg van de actualisering van het investeringsplan. Dit nadeel wordt gecompenseerd door een voordeel in de mutatie van de kapitaallasten/financiering (zie de paragraaf voordelen).

Verwijderen bomen op basis van veiligheidsinspecties

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel A Goed onderhouden openbaar groen en bomen, die bijdragen aan een positieve beleving van de openbare ruimte.	-150	0	0	0	0

Uit veiligheidsinspecties is gebleken dat meer bomen dan verwacht vanwege de veiligheid verwijderd moeten worden omdat er risico's zijn op schades aan verkeersdeelnemers, woningen en auto's.

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel E Haarlemmermeer biedt een gezond leefklimaat.					
Hogere deelnemersbijdrage	-570	-2.462	-2.596	-2.317	-1.931
Dekking uit stelpost indexering	517	1.232	1.232	1.232	1.232
Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	-53	-1.230	-1.364	-1.085	-699

Op basis van de eerste begrotingswijziging 2023 van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) stijgen de kosten voor de totale dienstverlening met € 645.000. De stijging van de kosten in de UVO 2023 ten opzichte van de UVO 2022 wordt veroorzaakt door posten die autonoom groeien, bijvoorbeeld de jaarlijkse aanpassing van de tarieven conform de Meerjarenbegroting (MJB) 2023 en het bedrijvenbestand. Het bedrijvenbestand laat ten opzichte van 2022 een minimale afname zien. De economische ontwikkelingen in 2022 veroorzaken historisch hoge inflatiecijfers. Er is sprake van een explosieve stijging van de loonkosten. In het uurtarief zijn de gestegen loonkosten als uitkomst van de CAO-onderhandelingen in 2022 en de gestegen materiële kosten verwerkt. Naast de tariefstijging veroorzaakt door loon- en prijscompensatie nemen de kosten ook toe door enkele posten uit de meerjarenbegroting. Voorbeelden hiervan zijn het project bodeminformatiesysteem, Ketentoezicht en de invoering van de Woo. Ook zorgt het Provinciaal energieakkoord voor een toename van de kosten.

Voor de jaren na 2023 is op basis van de conceptbegroting 2024-2027 van de OD NZKG een stijging voorzien. Deze wordt grotendeels veroorzaakt door loon- en prijscompensatie, omzetting van "inrichtingen" in "milieubelastende activiteiten", extra inzet als gevolg van de implementatie van de Omgevingswet, taken in het kader van zeer zorgwekkende stoffen, wet bodembescherming en water.

De stijging als gevolg van loon- en prijscompensatie wordt (deels) gedekt uit de stelpost indexeringen.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Overboeken incidenteel personeelsbudget naar 2024

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Onderdeel D Onvoorzien/saldo kostenplaatsen.	352	-352	0	0	0

Bij de Voorjaarsrapportage 2022 zijn incidentele middelen voor de versterking van de organisatie beschikbaar gesteld, vooruitlopend op het beschikbaar komen van structurele middelen. Als gevolg van de vanaf 2023 structureel extra beschikbare middelen in het kader van versterking organisatie ontstaat er in 2023 een overschot en in 2024 een tekort in de middelen voor de versterking van de organisatie. Het overschot in 2023 wordt overgeheveld naar 2024.

Financiering/kapitaallasten

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Onderdeel D Onvoorzien/saldo kostenplaatsen.	0	0	0	0	-256

Voor een toelichting wordt verwezen naar paragraaf 3.1 Voordelen.

Overzicht overhead

Verwerving en implementatie financieel -, personeels- en salarisadministratie systemen

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Onderdeel A Directie, bestuursondersteuning, corporate control, communicatie, personeel en organisatie, financiën, inkoop en juridische zaken.					
Verwerving en implementatie	-987	-4.627	-1.633	0	0
Jaarlijkse kosten	0	0	-341	-341	-341
Dekking uit Algemene dekkingsreserve	0	4.627	1.633	0	0
Verwerving en implementatie financieel -, personeels- en salarisadministratie systemen	-987	0	-341	-341	-341

De software voor zowel de financiële administratie (EnterpriseOne) als de personeels- en salarisadministratie (Workforce en Prisal) moet vervangen worden. EnterpriseOne is een verouderd systeem dat niet meer wordt doorontwikkeld en niet wordt gemigreerd naar de cloud. Het huidige gebruik is reeds onrechtmatig vanwege een geldende aanbestedingsplicht. Het contract met ADP, de leverancier van Workforce en Prisal, loopt per 1 januari 2025 af en eindigt daarmee van rechtswege. Tevens stopt ADP per 1 januari 2028 met het leveren en onderhouden van de salaris-oplossing (Prisal) voor de gemeentelijke markt. We starten daarom een aanbesteding voor de softwarepakketten voor zowel de financiële administratie als de personeels- en salarisadministratie. De aanbesteding brengt zowel projectkosten als structurele licentiekosten met zich mee. Zie ook raadsvoorstel 7532510 van 4 april 2023.

De incidentele lasten in 2024 en 2025 worden gedekt ten laste van de Algemene dekkingsreserve.

3.5 Genomen besluiten

Tabel 10

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Project duurzame aanpak wachttijden problematiek in de Jeugdzorg	-300	0	0	0	0
Schuldhelpverlening	-740	0	0	0	0
Verruiming draagkrachtpercentage minimaregelingen 2023	-1.736	0	0	0	0
Woonruimteverdeling	-311	-290	-142	-142	-142
Stimuleren groen	10	20	30	40	40
Aanpassen afschrijvingstermijn installaties bibliotheek Nieuw Vennep	-186	-186	0	0	0
Onderhoud Stadspark	-80	-80	-80	-80	-80
Bijdrage noodhulp Turkije en Syrië	-162	0	0	0	0
Totaal - Genomen besluiten	-3.504	-535	-192	-182	-182

Toelichting mutaties

Zorg en werk

Project duurzame aanpak wachttijden problematiek in de Jeugdzorg

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel A Inwoners ontvangen zorg en ondersteuning thuis.	-300	0	0	0	0

Doel van het project is om de wachttijden in de jeugdzorg duurzaam aan te pakken conform nota van B&W (2022.0002730). Vooruitlopend op het incidenteel beschikbaar stellen van de middelen is gestart met het project. De raad is in de gelegenheid gesteld om wensen en bedenkingen te uiten. Hier is door de fractie van de VVD gebruik gemaakt. Via een brief aan de raad is hier op 9 februari 2023 gereageerd door het college (X.2023.00967).

Schuldhelpverlening

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel D Het garanderen van een bestaansminimum voor inwoners die dit tijdelijk niet zelfstandig kunnen.					
Schuldhelpverlening	-740	-740	0	0	0
Dekking uit Algemene dekkingsreserve	0	740	0	0	0
Schuldhelpverlening	-740	0	0	0	0

De raad is via de nota van B&W Aanbesteding schuldhelpverlening, financiële begeleiding en vroegsignalering (2022.0002190) geïnformeerd over de aanbesteding van schuldhelpverlening. De kosten voor schuldhelpverlening nemen toe door de stijging van het aantal uren hulp per product, per inwoner en door de toenemende complexiteit van hulpvragen. Hiernaast is het bedrag hoog door de stijgende personeelskosten door loonindexatie en het grote personeelstekort waardoor investeringen bij onze leverancier nodig zijn om personeel aan te trekken en te behouden.

De hogere lasten worden voor de initiële contractperiode van twee jaar geraamd. Die twee worden gebruikt om de toekomstige invulling van de schuldhelpverlening, financiële begeleiding en vroegsignalering te onderzoeken.

De incidentele lasten in 2024 worden gedekt uit de Algemene dekkingsreserve.

Verruiming draagkrachtpercentage minimaregelingen 2023

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel D Het garanderen van een bestaansminimum voor inwoners die dit tijdelijk niet zelfstandig kunnen.	-1.736	0	0	0	0

Conform raadsvoorstel Verruiming draagkrachtpercentage minimaregelingen 2023 (2022.0002600). Door de stijging van alle kosten is een grotere groep inwoners niet in staat om hun kinderen te laten deelnemen aan sociaal-, culturele- en/of sportactiviteiten. Dit is niet wenselijk. Er bestaat binnen onze gemeente een tegemoetkoming voor deze kosten, het zogenaamde 'kindpakket'. Deze tegemoetkoming is bedoeld voor ouders met een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum. Deze grens is tijdelijk verhoogd van 120% naar 130% van het wettelijk sociaal minimum 2023.

Daarnaast is de doelgroep die in aanmerking komt voor de energietoeslag uitgebreid met de inwoners welke beschikken over een inkomen tot 130% van het wettelijk sociaal minimum (inclusief vakantietoeslag). Bij de verstrekking van de energietoeslag in 2022 bedroeg de inkomensgrens 120% (inclusief vakantietoeslag). De energietoeslag is bedoeld om de stijgende energiekosten (deels) te kunnen compenseren.

Maatschappelijke ontwikkeling

Woonruimteverdeling

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel A Inwoners ervaren zo min mogelijk sociale- en gezondheidsproblemen en ontwikkelen een verantwoorde leefstijl.	-311	-290	-142	-142	-142

Het college heeft 29 november 2022 (2022.0002383) besloten voor het uitwerken van de woonruimteruimteverdeling budget te verwerken in de Voorjaarsrapportage 2023. Het gaat om de projectkosten en de regionale afhandeling van bezwaar en (hoger) beroep. Onlangs is de nieuwe begroting van de regionale kosten voor woonruimteverdeling ontvangen. De lasten worden conform deze begroting geraamd.

3.6 Strategische heroriëntatie

Gelet op het geprojecteerde tekort in het meerjarenbeeld over de jaren 2022-2025 heeft de raad op 1 juli 2021 besloten tot een pakket maatregelen oplopend tot € 13,2 miljoen in 2025 (2021.0001203).

De te realiseren ombuigingen

In Tabel 11 is een recapitulatie van de te realiseren ombuigingen opgenomen.

Tabel 11

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Totaal maatregelen conform raadsvoorstel 2021.0001203	6.497	8.379	13.198	13.198	13.198
Mutaties:					
- volgens de Programmabegroting 2022-2026	175	-114	-100	-100	-100
- volgens de Voorjaarsrapportage 2022	343	0	0	0	0
- verzachten ombuigingen Welzijn	-364	-528	-1.309	-1.309	-1.309
- verzachten ombuigingen Sport	0	-336	-336	-336	-336
- verzachten ombuigingen Cultuur	-100	-673	-356	-356	-356
- volgens de Voorjaarsrapportage 2023	-1.302	-218	-208	-189	-189
Totaal strategische heroriëntatie	5.249	6.510	10.889	10.908	10.908

Recapitulatie mutaties

Op de geraamde ombuigingen vinden enkele mutaties plaats. Dit betreft de volgende posten:

Tabel 12

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Realisatie ombuigingen VRK/ODNZKG	-189	-189	-189	-189	-189
Huur Sarabande 7A	-55	0	0	0	0
Reclame-inkomsten	-1.058	-29	-19	0	0
Totaal - Ombuigingen	-1.302	-218	-208	-189	-189

Toelichting mutaties

Veiligheid

Realisatie ombuigingen VRK/ODNZKG

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel B Het verzekeren van de doelmatige en slagvaardige hulpverlening op het gebied van brandweezorg, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening.	-189	-189	-189	-189	-189

In de begroting staat een bedrag van € 189.000 opgenomen als te realiseren ombuiging voor de gemeenschappelijke regelingen. Dit bedrag is uit praktische redenen verdeeld over de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG) en de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK), maar kan ook (grotendeels) door één van de gemeenschappelijke regelingen worden gerealiseerd. Binnen ODNZKG is er aandacht voor de bezuinigingsdoelstellingen, maar worden geen specifieke bezuinigen genoemd. Binnen de VRK is € 500.000 bezuinigd door middel van het project Vergroten Maatschappelijk Rendement, waarvan circa € 148.500 is toe te rekenen aan de gemeente Haarlemmermeer. De verlaging van kosten wordt gevonden in het oversluiten van leningen, het verlagen van indexatie van de vrijwilligersvergoeding, budgetaanpassingen naar aanleiding van de overschotten op de jaarrekeningen van de laatste jaren en efficiëntie in management. Doordat er ook noodzakelijke nieuwe uitgaven zijn worden de besparingen opnieuw ingezet in de begroting. Met de bezuinigingen bij de VRK en de aandacht voor de bezuinigingsdoelstellingen binnen de ODNZKG is voldaan aan de ombuigingsdoelstelling. Het geld dat opnieuw is ingezet in de begroting van de VRK wordt nu verwerkt in de begroting van de gemeente Haarlemmermeer.

Wonen

Huur Sarabande 7A

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel A Er is voldoende aanbod van woningen, met voldoende differentiatie in het aanbod voor verschillende doelgroepen, met bijzondere aandacht voor lagere inkomensgroepen, starter en jongeren.	-55	0	0	0	0

Verhuur is op zijn vroegst pas mogelijk vanaf november 2023. De omgevingsvergunning loopt op dit moment en daarna is nog een verbouwing noodzakelijk. De verwachte duur van de verbouwing is vijf maanden.

Economische zaken

Reclame-inkomsten

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel A Haarlemmermeer is een aantrekkelijke, duurzame en veilige vestigingsplaats voor kleine en (middel)grote ondernemingen.					
Reclame-inkomsten	-947	44	44	44	44
Kosten heffing en inning	0	-44	-44	-44	-44
Invoeringskosten	-112	-29	-19	0	0
Reclame-inkomsten	-1.058	-29	-19	0	0

In de Strategische heroriëntatie bij de Voorjaarsrapportage 2021 (2021.0001186) is opgenomen dat vanaf 2023 structureel extra inkomsten worden gerealiseerd door het verhogen van de reclame-inkomsten. In 2022 is er onderzocht of deze inkomsten kunnen worden gerealiseerd in de vorm van een reclamebelasting. Deze belasting is echter arbeidsintensief en treft ondernemers. Vandaar dat ook nog is gekeken naar andere mogelijkheden om de inkomsten uit reclame te verhogen. Op korte termijn zijn die inkomsten niet te verwachten. In 2023 zullen daarom de extra inkomsten uit reclame naar verwachting lager zijn. Om deze begrote extra inkomst toch te realiseren zetten we weer in op de reclamebelasting waarvan de verwachting is dat deze vanaf 2024 in werking zal treden zodat deze inkomsten uit reclame gerealiseerd kunnen worden. Voor het vaststellen van de belastingverordening en daarmee het invoeren van de reclamebelasting volgt in het tweede halfjaar een separaat voorstel. Voor de kosten voor het uitvoeren van de werkzaamheden (voor onder andere interne en externe capaciteit) die gemoeid zijn met de invoering van de reclamebelasting, inning en controle, het voortzetten van het haalbaarheidsonderzoek naar het plaatsen van billboards en reclamemasten op grond in eigendom vragen wij hierbij ook middelen aan. Uiteraard proberen wij de bestaande concessies voor het maken van reclame in de openbare ruimte zo gunstig mogelijk in de markt te zetten.

De structurele kosten van het innen van de reclamebelasting worden gedekt door de taakstelling van de inkomsten uit de reclamebelasting te verhogen.

Stand van zaken rondom de ombuigingen

Alle ombuigingen waartoe bij de strategische heroriëntatie besloten is, worden hieronder toegelicht. Hierbij wordt aangegeven wat het maatschappelijk effect is en de voortgang van de realisatie. Wanneer de realisatie niet volgens planning is wordt hier een nadere toelichting op gegeven.

Bestuur, samenleving en publiekscontact

Ombuigingen

(bedragen x € 1.000; min is nadeel)

	2023	2024	2025	2026	2027
Optimaliseren dienstverleningskanalen	0	0	126	126	126
Maatschappelijk effect		Laag			
Realisatie		Volgens planning			
Taakstelling dienstverlening	59	0	0	0	0
Maatschappelijk effect		Hoog			
Realisatie		Gerealiseerd			
Fractievergoedingen	22	33	44	44	44
Maatschappelijk effect		Laag			
Realisatie		Gerealiseerd			

Veiligheid

Ombuigingen

(bedragen x € 1.000; min is nadeel)

	2023	2024	2025	2026	2027
Verlagen bijdragen gemeenschappelijke regelingen (VRK en OD NZKG)	189	189	189	189	189
Maatschappelijk effect					
Realisatie					
	Gemiddeld				
	Gerealiseerd				
Minder handhaving inzetten op bijvoorbeeld wildplakken en kladden en collecteren	126	126	126	126	126
Maatschappelijk effect					
Realisatie					
	Gemiddeld				
	Volgens planning				

Zorg en werk

Ombuigingen

(bedragen x € 1.000; min is nadeel)

	2023	2024	2025	2026	2027
Beperken kosten jeugdzorg	850	850	850	850	850
Maatschappelijk effect					
Realisatie					
	Laag				
	Onzeker				
De realisatie van de strategische heroriëntatie 'Beperken kosten Jeugdzorg' van € 850.000 is onzeker. De volgende maatregelen om de kosten te beperken zijn ingezet: multi-probleemaanpak Hestia en praktijkondersteuners JGGZ bij de huisartsen. De huidige omstandigheden in het zorglandschap (wachlijsten, personeelstekorten en inflatie) maken het echter onzeker of het dempende effect van deze maatregelen geëffectueerd kan worden.					

Maatschappelijke ontwikkeling

Ombuigingen

(bedragen x € 1.000; min is nadeel)

	2023	2024	2025	2026	2027
Maatregelen Integraal huisvestingsplan Onderwijs					
- Actualisatie IHP	0	0	224	224	224
- Huurafdracht schoolbesturen	0	0	112	112	112
Maatschappelijk effect					
Realisatie					
	Laag				
	Volgens planning				
Vercommercialisering groter gedeelte Het Cultuurgebouw	0	0	384	384	384
Maatschappelijk effect					
Realisatie					
	Hoog				
	Onzeker				
Onderzoek financiën en perspectief gerealiseerd en in bespreking. De huur oude raadhuis is opgezegd per 1 juli 2023, op jaarbasis gaat het om een bedrag van € 82.000. Risico is realisatie vercommercialisering tijdens verbouwing op het plein. Indien uitblijven van resultaat vercommercialisering is effect op activiteitsniveau.					
Concentreren en optimaliseren bibliotheekfunctie	0	21	300	300	300
Maatschappelijk effect					
Realisatie					
	Hoog				
	Onzeker				
Risico vanwege fors minder opbrengsten dan verwacht van verhuizing bibliotheek Nieuw-Vennep, € 13.000 in plaats van € 300.000.					
Maatregelen culturele onderwerpen	200	200	200	200	200
Maatschappelijk effect					
Realisatie					
	Gemiddeld				
	Gerealiseerd				
Versoberen topsport	120	120	120	120	120
Maatschappelijk effect					
Realisatie					
	Gemiddeld				
	Gerealiseerd				
Versoberen breedtesport	0	420	420	420	420
Maatschappelijk effect					
Realisatie					
	Hoog				
	Volgens planning				
Beperken bovenwettelijke onderwijsactiviteiten	400	400	400	400	400
Maatschappelijk effect					
Realisatie					
	Laag				
	Gerealiseerd				
Versoberen ondersteuning (doelgroep)activiteiten	159	280	1.848	1.848	1.848
Maatschappelijk effect					
Realisatie					
	Hoog				
	Volgens planning				

Maatschappelijke ontwikkeling

Ombuigingen

(bedragen x € 1.000; min is nadeel)

	2023	2024	2025	2026	2027
Verlaging Wijkbudgetten	96	96	96	96	96
Maatschappelijk effect					
Realisatie					
Stelpost - verzachten ombuiging cultuur	0	-394	0	0	0

Mobiliteit

Ombuigingen

(bedragen x € 1.000; min is nadeel)

	2023	2024	2025	2026	2027
Minder parkeerplaatsen Hoofddorp centrum					
- Lagere parkeerinkomsten	0	0	-420	-420	-420
(Overzicht algemene dekkingsmiddelen					
- Lagere lasten	0	0	669	669	669
(Programma Mobiliteit)					
Maatschappelijk effect					
Realisatie					

Ruimtelijke ontwikkelingen

Ombuigingen

(bedragen x € 1.000; min is nadeel)

	2023	2024	2025	2026	2027
Heffen van leges voor advisering ruimtelijke initiatieven	350	350	350	350	350
Maatschappelijk effect					
Realisatie					
Verlagen initiatievenbudget vanaf 2024	0	50	50	50	50
Maatschappelijk effect					
Realisatie					
Taakstelling NMCX	0	0	301	301	301
Maatschappelijk effect					
Realisatie					

Kwaliteit fysieke omgeving

Ombuigingen

(bedragen x € 1.000; min is nadeel)

	2023	2024	2025	2026	2027
Besparen op afhandeling meldingen openbare ruimte	63	63	63	63	63
Maatschappelijk effect					
Realisatie					
Risicogestuurd onderhoud openbare ruimte	315	315	315	315	315
Maatschappelijk effect					
Realisatie					
Uniformering straatreiniging - Verlaging beeldkwaliteit openbare ruimte	300	300	300	300	300
Maatschappelijk effect					
Realisatie					
Kostendekkend maken rioolheffing	300	300	300	300	300
Maatschappelijk effect					
Realisatie					

Economische zaken

Ombuigingen

(bedragen x € 1.000; min is nadeel)

	2023	2024	2025	2026	2027
Verhogen van inkomsten vastgoed en gronden					
- hogere pachttopbrengsten	243	200	200	200	200
- lagere kosten beheer vastgoed	0	0	250	250	250
- huuropbrengst Sarabande 7a	55	55	55	55	55

Economische zaken

Ombuigingen

(bedragen x € 1.000; min is nadeel)

	2023	2024	2025	2026	2027
- inbreng gronden van Groningen	50	50	50	50	50
- retributie Ymere	48	48	48	48	48
Totaal	396	353	603	603	603
Maatschappelijk effect					
Realisatie					
Versnellen verkoop niet-kernportefeuille vastgoed	100	100	200	200	200
Maatschappelijk effect					
Realisatie					
Reduceren Marketing & Acquisitie	0	50	50	50	50
Maatschappelijk effect					
Realisatie					
Verhogen inkomsten reclamebeleid	1.050	1.050	1.050	1.050	1.050
Maatschappelijk effect					
Realisatie					
Om deze begrote extra inkomst toch te realiseren zetten we weer in op de reclamebelasting waarvan de verwachting is dat deze vanaf 2024 in werking zal treden zodat deze inkomsten uit reclame gerealiseerd kunnen worden. Voor het vaststellen van de belastingverordening en daarmee het invoeren van de reclamebelasting volgt in het tweede halfjaar een separaat voorstel.					
Verhogen leges	200	200	200	200	200
Maatschappelijk effect					
Realisatie					

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Ombuigingen

(bedragen x € 1.000; min is nadeel)

	2023	2024	2025	2026	2027
Verhogen parkeertarieven/vergunningen	1.256	1.256	1.256	1.256	1.256
Maatschappelijk effect					
Realisatie					

Overzicht overhead

Ombuigingen

(bedragen x € 1.000; min is nadeel)

	2023	2024	2025	2026	2027
Besparing door digitalisering, automatisering en robotisering	0	0	181	181	181
Maatschappelijk effect					
Realisatie					
Versoberen uitvoering van taken in het primaire proces	0	0	189	189	189
Maatschappelijk effect					
Realisatie					

3.7 Overige voorstellen

Tabel 13

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Schuldhelpverlening Eropaf	-150	-150	-150	0	0
Eenmalige tegemoetkoming van grote subsidieontvangers	-2.749	0	0	0	0
Projectleider Integraal Accommodatieplan (IAP)	0	-50	-50	0	0
Schone lucht akkoord	-58	-77	-77	-77	-77
Parkeeronderzoek Stadcentrum	-100	0	0	0	0
Programmakosten grote woningbouwprojecten	-1.032	0	0	0	0
Renovatie schuur Boslaan 1A	-125	0	0	0	0
Uitbreiding parkeerplaatsen en openstelling gemeentekantoor	-15	-8	-8	-8	-8
Aanpassingen huisvesting	-79	-47	-47	-47	-47
Totaal - Overige voorstellen	-4.308	-332	-332	-132	-132

Toelichting mutaties

Maatschappelijke ontwikkeling

Eenmalige tegemoetkoming van grote subsidieontvangers

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel D Inwoners nemen deel aan een breed aanbod van culturele activiteiten en maken kennis met de culturele historie van de Haarlemmermeer, waarvoor wij het cultureel erfgoed behouden.	-2.749	0	0	0	0

Wij indexeren de jaarlijkse subsidies ieder jaar met een percentage vanwege inflatie. Het percentage is gebaseerd op de consumentenprijsindex (cpi). Maar de afgelopen jaren zijn de loonstijgingen bij de instellingen hoger geweest dan de stijging van de subsidie. Het verschil tussen de cpi en de stijging van de loonkosten bedraagt sinds 2019, bij Stichting Het Cultuurgebouw Haarlemmermeer (Het Cultuurgebouw), Stichting MeerWaarde (MeerWaarde), Stichting Sportservice Noord-Holland (Sportservice) en Stichting Maatvast Haarlemmermeer (Maatvast) gezamenlijk, circa € 2.749.000. Dit betekent in de praktijk dat deze instellingen moesten bezuinigen. De organisaties geven aan dat het niveau van dienstverlening en kwaliteit daardoor onder druk is komen te staan. Wij willen deze organisaties de kans geven om de dienstverlening weer op peil te brengen door hen eenmalig te compenseren.

3.8 Investerings

Op basis van de Financiële verordening Haarlemmermeer 2021 ([2021.0000629](#) d.d. 30 maart 2021) kunnen nieuwe uitbreidings- of vervangingsinvesteringen via de voorjaarsrapportage worden toegevoegd aan het investeringsplan. Hiermee wordt bereikt dat de raad een goede integrale afweging kan maken bij het bestemmen van de, schaarse, financiële ruimte in het meerjarenbeeld. De voorgestane werkwijze is, dat in de voorjaarsrapportage de voor een voorgenomen investering benodigde kapitaal- en exploitatielasten geraamd worden en in de vorm van een stelpost onder het Overzicht algemene dekkingsmiddelen in het meerjarenbeeld opgenomen worden. De daadwerkelijke besluitvorming om een investeringskrediet te autoriseren en vrij te geven kan op verschillende momenten gebeuren:

1. bij de besluitvorming over een planning- en controlproduct. Dit is de standaard werkwijze voor investeringen kleiner dan € 2 miljoen. Uitzondering hierop zijn investeringen waar de raad aparte besluitvorming over wil, eventueel op advies van het college;
2. door de vaststelling van een separaat inhoudelijk raadsvoorstel over een specifieke investering. Dit geldt sowieso voor investeringen van € 2 miljoen en hoger. Over een dergelijk raadsvoorstel kan voorafgaand aan de vaststelling van de voorjaarsrapportage besloten worden, echter onder voorbehoud van het dekken van de betreffende lasten in de voorjaarsrapportage. Ook is het mogelijk dat een dergelijk raadsvoorstel later ter behandeling aan de raad wordt aangeboden. Met de lasten is dan al rekening gehouden in het meerjarenbeeld, zodat de nadruk kan liggen op de inhoudelijke behandeling van het voorstel.

In deze voorjaarsrapportage worden de volgende (aanvullende) investeringen opgenomen in het investeringsplan:

Tabel 14

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	Totaal netto-investering	2023	2024	2025	2026	2027
Vervangen materieel onderhoud sportvelden en recreatiegebieden	140	0	140	0	0	0
Nieuwbouw Haarlemmermeermuseum De Cruquius (indexering)	203	0	203	0	0	0
Groene As (indexering)	239	59	17	79	59	25
Inrichting Vliegerweide Venneperhout (indexering)	92	92	0	0	0	0
Omzetten natuur- naar kunstgrasveld SV Hoofddorp	563	0	563	0	0	0
Sportnota 2009 (binnensport)	600	0	0	600	0	0
PARK21 (indexering)	612	0	204	204	204	0
Actualisatie IHP (geautoriseerde kredieten) (indexering)	3.287	1.252	1.870	165	0	0
Actualisatie IHP (niet geautoriseerde kredieten)	47.988	875	741	9.443	7.716	29.213
Gymzaal Dik Trom	1.800	0	144	1	1.565	90
Aanleg drie bovenplans groenprojecten	0	300	-300	0	0	0
Pont Rijsenhout/Aalsmeer	200	100	100	0	0	0
HOV Westtangent (indexering)	61	21	40	0	0	0
Doorfietsroute Haarlem - Amsterdam (F200) (indexering)	500	100	400	0	0	0
Vorbereidingskrediet parkeren Centrumzicht en Parkzicht	150	150	0	0	0	0
Verbreden en aanleg fietspad S106	1.124	250	350	0	314	210
UPM 2024 projecten ten laste van reserves	0	0	0	0	0	0
Ringdijk en Ringvaart (indexering)	150	90	60	0	0	0

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	Totaal netto-investering	2023	2024	2025	2026	2027
Hoofddorp-Noord AM Locatie (indexatie)	229	0	29	91	51	58
VOR 2022	4.487	371	2.211	1.905	0	0
VOR 2023 (bijstellingen)	745	745	0	0	0	0
Gemeentelijk rioleringsplan 2023	320	0	320	0	0	0
VOR 2021	5.302	0	2.280	2.322	700	0
VOR 2020 (indexering)	102	0	102	0	0	0
VOR jaarschijven 2025, 2026 en 2027	19.673	0	0	0	4.918	14.755
Vernieuwing Openbare Ruimte 2023: aanvullend krediet	4.040	2.418	586	1.036	0	0
Wijkvernieuwing Welgelegen	10.428	0	0	6.465	3.963	0
Project Vergroening	140	140	0	0	0	0
Spoorzicht Noord	240	240	0	0	0	0
Vervanging luchtbehandelingskast locatie Polderlanden	110	110	0	0	0	0
Vorbereidingskrediet Warmte- en koudeopslag (WKO) Stadscentrum Hoofddorp	250	250	0	0	0	0
Gemeentehuis	11.646	1.300	0	5.900	3.289	1.157
Totaal - Voorgenomen investeringen	115.420	8.863	10.060	28.211	22.779	45.508

Deze investeringen leiden tot de volgende kapitaallasten die zijn verwerkt in het meerjarenbeeld van deze voorjaarsrapportage:

Tabel 15

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Vervangen materieel onderhoud sportvelden en recreatiegebieden	0	-2	-22	-22	-21
Nieuwbouw Haarlemmermeermuseum De Cruquius (indexering)	0	0	0	0	0
Groene As (indexering)	0	0	0	0	0
Inrichting Vliegerweide Venneperrhout (indexering)	0	0	0	0	0
Omzetten natuur- naar kunstgrasveld SV Hoofddorp	0	-9	-75	-73	-71
Sportnota 2009 (binnensport)	0	0	-10	-35	-34
PARK21 (indexering)	0	0	0	0	0
Actualisatie IHP (geautoriseerde kredieten) (indexering)	0	0	0	0	0
Actualisatie IHP (niet geautoriseerde kredieten)	-10	-32	-168	-316	-1.139
Gymzaal Dik Trom	0	0	0	0	0
Aanleg drie bovenplans groenprojecten	0	0	0	0	0
Pont Rijsenhout/Aalsmeer	-1	-3	-15	-15	-15
HOV Westtangent (indexering)	0	0	0	0	0
Doorfietsroute Haarlem - Amsterdam (F200) (indexering)	0	0	0	0	0
Vorbereidingskrediet parkeren Centrumzicht en Parkzicht	-2	-5	-5	-5	-5
Verbreden en aanleg fietspad S106	0	0	0	0	0
UPM 2024 projecten ten laste van reserves	0	0	0	0	0
Ringdijk en Ringvaart (indexering)	0	0	0	0	0
Hoofddorp-Noord AM Locatie (indexatie)	0	0	0	0	0
VOR 2022	-6	-51	-133	-287	-281
VOR 2023 (bijstellingen)	-12	-43	-42	-42	-41
Gemeentelijk rioleringsplan 2023	0	0	0	0	0
VOR 2021	0	-17	-77	-241	-324

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
VOR 2020 (indexering)	0	0	0	0	0
VOR jaarschijven 2025, 2026 en 2027	0	0	0	-80	-646
Vernieuwing Openbare Ruimte 2023: aanvullend krediet	-39	-209	-261	-325	-318
Wijkvernieuwing Welgelegen	0	0	-64	-322	-465
Project Vergroening	-2	-10	-10	-10	-10
Spoorzicht Noord	-14	-28	-27	-26	-25
Vervanging luchtbehandelingskast locatie Polderlanden	-2	-31	-30	-29	-28
Vorbereidingskrediet Warmte- en koudeopslag (WKO) Stadscentrum Hoofddorp	-4	-8	-8	-8	-8
Gemeentehuis	-21	-42	-138	-288	-360
Totaal - Voorgenomen investeringen	-114	-490	-1.084	-2.120	-3.789

Toelichting investeringen

Hierna worden de nieuwe of aanvullende investeringen toegelicht. De investeringen waarbij alleen sprake is van een verhoging van het krediet in verband met indexering voor loon- en prijsstijgingen worden niet toegelicht.

Maatschappelijke ontwikkeling

Vervangen materieel onderhoud sportvelden en recreatiegebieden

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel E Inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, bewegen actief en nemen deel aan sport.					
Investering	0	140	0	0	0
Kapitaallasten	0	-2	-22	-22	-21

Door de inzet van eigen materieel en ingehuurd en extern personeel en door de onderhoudswerkzaamheden van sportvelden en recreatiegebieden gecombineerd uit te voeren is het mogelijk om met het beschikbare budget de kwaliteit te waarborgen. Voor de vervanging van materieel, nodig voor het onderhoud van de sportvelden en de recreatiegebieden, is een investeringskrediet noodzakelijk.

Deze investering valt onder de categorie Machines, instrumenten, containers, buitenzonwering, tractor van het activabeleid en wordt conform dit beleid in 8 jaar afgeschreven.

Omzetten natuur- naar kunstgrasveld SV Hoofddorp

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel E Inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, bewegen actief en nemen deel aan sport.					
Investering	0	563	0	0	0
Kapitaallasten	0	-9	-75	-73	-71

Het aantal leden van Sportvereniging Hoofddorp (SV Hoofddorp) is zodanig gegroeid dat er een tekort aan trainingsruimte is ontstaan. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de nota van B&W Omzetten natuurgrasveld naar kunstgrasveld bij Sportvereniging Hoofddorp van 7 maart 2023 (7340701). Deze investering valt onder de categorieën fundering sportcomplexen (€ 150.000) en topklaar sportcomplexen en kosten voorbereiding, begeleiding en toezicht (€ 412.500) van het activabeleid en wordt conform deze categorie afgeschreven in respectievelijk 20 en 10 jaar.

Sportnota 2009 (binnensport)

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel) 2023 2024 2025 2026 2027

Beleidsdoel E Inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, bewegen actief en nemen deel aan sport.

Investering	0	0	600	0	0
Kapitaallasten	0	0	-10	-35	-34

Bij de dekking voor de sporthal in Lincolnpark is gebruik gemaakt van de reeds geraamde dekking in het investeringsplan onder de noemer "binnensport 2 zaaldelen sportnota 2009". Bij de verwerking van het krediet van het Hoofdvaart College en Praktijkschool De Linie is € 600.000 vrijgevallen. Deze vrijval komt ten gunste van de dekking in het investeringsplan onder de noemer "binnensport 2 zaaldelen sportnota 2009".

Actualisatie IHP (geautoriseerde kredieten) (indexering)

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel) 2023 2024 2025 2026 2027

Beleidsdoel B Onze jonge inwoners ronden een opleiding af die past bij hun mogelijkheden en ontwikkelen maximaal hun talent.

Investering Kameleon	1.087	606	89	0	0
Investering Juliana van Stolberg	165	1.264	76	0	0
Kapitaallasten	-20	-71	-104	-187	-184
Dekking stelpost indexatie	20	71	104	83	81
Dekking door derden	0	0	0	105	103

De investeringen voor de scholen Kameleon en Juliana van Stolberg worden hoger. Dit komt door de stijging van de prijs per vierkante meter. De bijbehorende kapitaallasten worden gedekt uit de stelpost indexatie investeringen.

Verder wordt vanaf 2026 de bijdrage van de schoolbesturen in de kapitaallasten van duurzaamheidsmaatregelen en huuropbrengsten van derden geraamd. Dit is budgettair neutraal.

Actualisatie IHP (niet geautoriseerde kredieten)

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel B Onze jonge inwoners ronden een opleiding af die past bij hun mogelijkheden en ontwikkelen maximaal hun talent.					
Investering IKC De Zwaan	0	0	0	2.207	440
Investering De LinQ	0	0	0	0	623
Investering Antonius & Mozaiëk & de Boog	0	0	0	2.750	1.044
Investering Dik Trom	0	0	0	978	318
Investering Klimop	0	0	0	0	3.715
Investering Buitenplaats Nassaupark	228	1	2.479	142	0
Investering buitenplaats Nassaupark (KDV)	116	1	1.265	72	0
Investering De Zwanebloem	47	1	434	24	0
Investering De Reiger	0	0	0	0	3.443
Investering Lisserbroek (grond)	0	0	0	120	0
Investering Pl De Ster	0	0	0	951	0
Investering Wereldwijs	0	0	0	0	629
Investering Caleidosoop	0	0	0	0	503
Investering Bosbouwers	0	0	0	0	766
Investering De Bosrank	0	0	0	0	511
Investering De Regenboog	0	737	0	0	566
Investering Post van Kraaienhof	0	0	0	170	12.672
Investering Post van Kraaienhof (grond)	0	0	0	0	701
Investering Het Palet	0	0	0	0	720
Investering Montessorri	0	0	0	0	837
Investering Plesmanschool	0	0	0	0	822
Investering Tabitha	0	0	0	0	214
Investering IJwegschool	0	0	0	0	215
Investering Westwijs	484	1	5.265	302	0
Investering De Vijfsprong	0	0	0	0	474
Kapitaallasten	-14	-40	-224	-503	-1.410
Dekking stelpost indexatie	5	9	56	187	187
Dekking bijdrage van derden	0	0	0	0	84

Bij de actualisatie IHP 2023 wordt 16 jaar vooruit gekeken (2023–2039). De investeringen zijn ten opzichte van 2022 gestegen met 9%. Dit komt door de stijging van de prijs per vierkante meter als gevolg van loon- en prijsstijgingen. Ook is de jaarschijf 2027 toegevoegd.

Gymzaal Dik Trom

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel B Onze jonge inwoners ronden een opleiding af die past bij hun mogelijkheden en ontwikkelen maximaal hun talent.					
Investering	0	144	1	1.565	90
Kapitaallasten	0	-2	-5	-30	-57
Dekking stelpost SchaaIsprong wonen	0	2	5	30	57

De bouw van de gymzaal behorend bij de Dik Trom school is onderdeel van de schaaIsprong wonen Haarlemmermeer 2023. De gymzaal en de school vormen straks één geheel en worden in één bouwstroom gerealiseerd. De verwachting is dat de raad in het vierde kwartaal van 2023 een raadsvoorstel ontvangt met het voorstel het krediet te autoriseren. In het kader van de gebiedsontwikkeling is een nieuwe gymzaal nodig: de oude gymzaal wordt op een andere manier ingezet.

De investering valt onder de categorie Gebouwen van steen van het activabeleid en wordt conform dit beleid in 40 jaar afgeschreven.

Aanleg drie bovenplans groenprojecten

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel E Inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, bewegen actief en nemen deel aan sport.					

Investering	300	4.121	0	0	0
Bijdrage van derden	0	1.326	0	0	0
Bijdrage uit reserves	0	3.095	0	0	0

In de Investeringsstrategie Schaalsprong 2023 en het uitvoeringsprogramma van de Visie Landschap en Recreatie Haarlemmermeer (2022) is de aanleg van drie bovenplans groenprojecten opgenomen met een totaal oppervlak van 26 ha. Dit betreft een Groenzone bij Zwanenburg west, uitbreiding van het Groene Carré bij Hoofddorp-noord en het dorpsbos Abbenes-Lisserbroek. Hiermee is een investering van in totaal € 4,4 miljoen gemoeid. Voorbereiding vindt plaats in 2023 en uitvoering in 2024. Voor het gemeentelijk aandeel van € 3,1 miljoen in de kosten van het bovenplans groen wordt een bedrag onttrokken aan de reserve RIH en gestort in de reserve Dekking afschrijvingslasten.

Mobiliteit

Pont Rijsenhout/Aalsmeer

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel B De doorstroming van alle vormen van vervoer en de bereikbaarheid van Haarlemmermeer dient op elk moment van de dag zo optimaal mogelijk te zijn.					

Investering	200	200	0	0	0
Kapitaallasten	-2	-5	-23	-22	-22
Bijdrage derden	100	100	0	0	0
Dekking stelpost indexatie	1	2	7	7	7

Voor de vervanging van het pontveer tussen Rijsenhout en Aalsmeer is bij de Voorjaarsrapportage 2022 een krediet beschikbaar gesteld van € 350.000. De vervanging moet Europees worden aanbesteed. De huidige raming voor een nieuw elektrisch pontveer bedraagt € 750.000. De hogere kosten hebben te maken met aangescherpte specificaties voor het accupakket en het elektrische systeem, extra voorzieningen vanwege veiligheid en voldoen aan Arbo-regels, schaarste van grondstoffen (staal) en de hoge inflatie in het algemeen. Het aandeel inflatie in de meerkosten bedraagt € 130.000. De bijbehorende kapitaallasten van deze meerkosten worden gedekt uit de stelpost indexatie investeringen. De pont maakt deel uit van het bewegwijzerde provinciale-landelijke Fietsknooppunten netwerk (ANWB) en van het bewegwijzerde Wandelnetwerk provincie NH/Zuid-Kennemerland en is ook lokaal van belang voor langzaam verkeer. Om die reden hechten wij belang aan de vervanging van het pontveer. De gemeente Aalsmeer draagt voor de helft bij in de kapitaallasten voor de vervanging van de pont.

Vorbereidingskrediet parkeren Centrumzicht en Parkzicht

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel B De doorstroming van alle vormen van vervoer en de bereikbaarheid van Haarlemmermeer dient op elk moment van de dag zo optimaal mogelijk te zijn.					

Investering	150	0	0	0	0
Rente	-2	-5	-5	-5	-5

In de door de gemeenteraad vastgestelde nota 'Integrale aanpak parkeren Stadscentrum Hoofddorp' (2020.0002651) is opgenomen dat ten aanzien van nieuwe parkeervoorzieningen wordt uitgegaan van een parkeervoorziening onder de woongebouwen Centrumzicht en Parkzicht van circa 500-600 openbare parkeerplaatsen. Deze parkeerplaatsen zijn in de toekomst onder andere nodig voor het nieuwe gemeentehuis en het cultuurgebouw. In het project Integrale aanpak parkeren Stadscentrum Hoofddorp worden het aantal parkeerplaatsen (openbaar en voor de bewoners), de exploitatievorm en de financiële beheerconsequenties van deze parkeervoorziening in beeld gebracht. Om te kunnen bepalen in hoeverre de parkeervoorziening onder Centrumzicht en Parkzicht technisch haalbaar is en welke grond mechanische maatregelen getroffen moeten worden om de parkeervoorziening in stand te houden, zijn onderzoeken noodzakelijk. Ten behoeve van deze onderzoeken en daarmee het kunnen bepalen van de haalbaarheid van de door de raad voorgestelde parkeervoorziening is een voorbereidingskrediet benodigd.

Verbreden en aanleg fietspad S106

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)

	2023	2024	2025	2026	2027
--	------	------	------	------	------

Beleidsdoel B De doorstroming van alle vormen van vervoer en de bereikbaarheid van Haarlemmermeer dient op elk moment van de dag zo optimaal mogelijk te zijn.

Investering	250	350	2.000	7.500	210
Bijdrage gemeente Amsterdam	0	0	2.000	2.826	0
Bijdrage Vervoerregio Amsterdam	0	0	0	4.360	0

De S106 dient te worden verbreed tussen Lijndenhof en de Lijnderbrug. Daarnaast wordt een fietspad aangelegd dat parallel zal lopen aan de S106. Een turbo-rotonde heeft de voorkeur ten opzichte van een verkeersregelinstantie (VRI), maar beide varianten worden nog verder uitgezocht. Bestuurlijk ligt de bestuursovereenkomst Omlegging A9 aan de basis voor de financiering. Zowel de gemeente Amsterdam als de Vervoerregio Amsterdam hebben ingestemd met het opnemen van het project in hun investeringsagenda. De haalbaarheidsfase is afgerond en het project gaat over naar de kaderstellende fase.

Naast de bijdragen van derden wordt de investering gedekt vanuit de bouwgrondexploitatie Badhoevedorp (€ 500.000) en vanuit het UPM (€ 624.000).

UPM 2024 projecten ten laste van reserves

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)

	2023	2024	2025	2026	2027
--	------	------	------	------	------

Beleidsdoel B De doorstroming van alle vormen van vervoer en de bereikbaarheid van Haarlemmermeer dient op elk moment van de dag zo optimaal mogelijk te zijn.

Investering fietspad Graan voor Visch	0	75	0	0	0
Investering HOV Noordwijk/Schiphol	0	200	0	0	0
Bijdrage uit reserve Schaalsprong	0	200	0	0	0
Bijdrage uit reserve RIH	0	75	0	0	0

Op basis van de Onderzoeks- en Investeringsagenda Mobiliteit en de meest recente ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen stellen wij voor om een aantal urgente opgaven op te nemen. Hierbij valt vooral te denken aan studies en projecten die bijdragen aan de doelstellingen voor mobiliteit en woningbouw. Voorgesteld wordt voor de werkzaamheden die gemoeid zijn met maatregelen aan de HOV Noordwijk / Schiphol in Lisserbroek inclusief fietspad te dekken uit de reserve Schaalsprong en de maatregelen aan het fietspad Graan voor Visch en Lincolnpark te dekken uit de reserve Ruimtelijke investeringen Haarlemmermeer (RIH).

Kwaliteit fysieke omgeving

VOR 2022

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel D Gemeentelijke wegen, straten en pleinen zijn goed begaanbaar, schoon en veilig.					
Investering damwand	0	1.000	1.005	0	0
Kapitaallasten	-6	-59	-164	-348	-342
Investering groen	221	761	0	0	0
Investering duiker	150	450	900	0	0
Dekking stelpost indexatie	0	9	31	61	60

Damwand Polanenkade

De vervanging van de damwanden langs de waterpartij tussen de Polanenkade en de Prins Hendrikkade in Halfweg is verder voorbereid. De uitvoering start in 2023. Het beschikbare krediet is onvoldoende vanwege hogere staalprijsen en hogere kosten voor de uitvoering vanwege onder andere de staat van de oude woningen langs de kade. In totaal bedragen de extra kosten € 2 miljoen. Hiervan is circa € 750.000 voor hogere staalprijsen, voorgesteld wordt de bijbehorende kapitaallasten te dekken uit de stelpost indexatie investeringen.

Duiker Wethouder van Essenweg

Op grond van onderzoeken naar de staat van de duiker nabij de spoorwegovergang in Halfweg, de bodemgesteldheid ter plaatse en overleg met het hoogheemraadschap van Rijnland blijkt dat het vervangen van de duiker door een nieuwe duiker ten noorden van de huidige duiker de beste oplossing is. Het aanvullend benodigde krediet voor afronding van de voorbereiding en de uitvoering bedraagt € 1,5 miljoen.

Groen

In de Söderblomstraat in Hoofddorp worden de bomen en de beplanting vervangen, gecombineerd met de aanpak van de verhardingen. In totaal is voor deze werkzaamheden € 1.691.800 beschikbaar. Uit de voorbereiding blijken de kosten hoger dan voorzien omdat meer groen en bomen moeten worden vervangen dan oorspronkelijk gedacht. Daarnaast zijn de kosten hoger door de inflatie. In totaal is een aanvullend krediet nodig van € 708.200, waarvan 75% voor extra werkzaamheden (inclusief voorbereiding) en 25% voor hogere kosten door inflatie.

Na de vervanging van de damwand Polanenkade moet ook het groen vervangen worden. De kosten bedragen € 53.000.

Voor het project vervangen van de bomen langs de Noordrand in Nieuw-Vennep (fase 2) zijn aanvullende maatregelen nodig om de grond te verbeteren. Verder is er ruimte in dit groengebied om meer bomen te planten. Voor dit project is een aanvullend krediet nodig van € 221.000.

Zie voor een verdere toelichting op de VOR 2022 het MPI voorjaar 2023.

VOR 2023 (bijstellingen)

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel D Gemeentelijke wegen, straten en pleinen zijn goed begaanbaar, schoon en veilig.					
Investering Herfstpark verhardingen	120	0	0	0	0
Kapitaallasten	-12	-43	-42	-42	-41
Investering Herfstpark groen	625	0	0	0	0
Investering Lageweg	122	0	0	0	0
Bijdrage derden Lageweg	122	0	0	0	0

Verhardingen Herfstpark

In de VOR 2023 is voor het vervangen van de verhardingen in het Herfstpark in Nieuw-Venep een voorbereidingskrediet aangevraagd van € 100.000. De voorbereiding verloopt voorspoedig en de uitvoering kan in 2023 al starten, waarbij werk met werk wordt gemaakt en ook de bomen en de beplanting worden vervangen. Voor de uitvoering van de vervanging van de verhardingen is nog geen krediet beschikbaar.

Groen Herfstpark

Gelijk met het vervangen van de verhardingen in het Herfstpark in Nieuw-Venep kunnen ook de bomen en de beplanting worden vervangen. Voor de uitvoering hiervan is nog geen krediet beschikbaar.

Reconstructie Lageweg

Bij de vernieuwing van de verhardingen van de Lageweg in Spaarndam nemen wij een extra wegvak mee, waarvoor wij een bijdrage krijgen van de ontwikkelaar van SpaarneBuiten.

Gemeentelijk rioleringsplan 2023

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel C Zorgen voor een adequaat beheer in de openbare ruimte van grondwater, hemelwater en afvalwater.					
Investering	0	320	0	0	0
Kapitaallasten	0	-5	-16	-16	-15
Dekking voorziening tariefsegalisatie rioolheffing	0	5	16	16	15

Om aan de zorgplichten te voldoen voeren wij verbeteringswerkzaamheden aan het rioolstelsel uit. Voor de jaarschijf 2024 wordt een aanvullend krediet aangevraagd als gevolg van hogere kosten voor integrale projecten die in dat jaar zijn gepland en extra verbeteringsinvesteringen in drukrioolunits en -gemalen. De hogere lasten worden meegenomen in de berekening van de kostendekkendheid van de rioleringstaak.

VOR 2021

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel D Gemeentelijke wegen, straten en pleinen zijn goed begaanbaar, schoon en veilig.					
Investering verhardingen	0	580	0	0	0
Kapitaallasten	0	-37	-141	-330	-431
Investering groen	0	400	572	0	0
Investering bruggen	0	1.300	1.750	700	0
Dekking stelpost indexatie	0	20	64	89	107

Verhardingen

Voor de vervanging van de verhardingen Zijkanaal F West in Halfweg en het deel van de Houtrakkerweg tussen Zijkanaal F West en de Wethouder van Essenweg is is een aanvullend krediet nodig van € 140.000.

De aanbesteding van de vervanging van de verhardingen, gecombineerd met riolering, in de Kruislaan, Raadhuislaan en de Fortweg en het project Parklaan/Draverslaan in Hoofddorp is in februari 2023 gestart. De meest recente raming laat een tekort zien van € 440.000 als gevolg van hogere kosten van materialen. De bijbehorende kapitaallasten worden gedekt uit de stelpost indexatie investeringen.

Groen

Wij hebben de vervanging van de bestrating van Alholm in Hoofddorp verder voorbereid. Dit project wordt gecombineerd met het project 'vervangen verhardingen Bandholm' uit de VOR 2022. Om werk met werk te maken betrekken wij ook de vervanging van de bomen en de beplanting bij het project. Hiervoor vragen wij een aanvullend krediet van € 972.000 aan.

Bruggen

De kredieten voor de vervanging van de brug naar Oude Wetering ter hoogte van Weteringbrug en de beweegbare brug aan de Dennenlaan in Zwanenburg zijn ontoereikend. Uit nader onderzoek is gebleken dat een veel groter deel van de bruggen vervangen moet worden dan in 2018 uit de inspectie was gekomen. Verder zijn de kosten hoger als gevolg van loon- en prijsstijgingen. De bijbehorende kapitaallasten worden gedekt uit de stelpost indexatie investeringen.

Voor een nadere toelichting op de VOR2021 wordt verwezen naar het MPI voorjaar 2023.

VOR jaarschijven 2025, 2026 en 2027

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel A Goed onderhouden openbaar groen en bomen, die bijdragen aan een positieve beleving van de openbare ruimte.					
Investering VOR jaarschijf 2026, eerste en tweede jaar	0	0	0	4.918	4.918
Investering VOR jaarschijf 2025, derde jaarschijf	0	0	0	0	4.918
Investering VOR jaarschijf 2027, eerste jaarschijf	0	0	0	0	4.918
Kapitaallasten	0	0	0	-80	-646

In de begroting zijn voor de reguliere vervangingsinvesteringen voor de vernieuwing van bestaande onderdelen van de fysieke leefomgeving kapitaallasten opgenomen voor de komende drie jaar. Bij de Voorjaarsrapportage actualiseren wij deze kapitaallasten door voor de VOR jaarschijven 2025, 2026 en 2027 de investeringsruimte in 2026 en 2027 toe te voegen. In de Voorjaarsrapportage 2022 is ten onrechte de investeringsruimte in 2026 voor de VOR jaarschijf 2026 niet verwerkt.

Het betreft investeringen in de bestaande verhardingen (wegen, fietspaden en trottoirs), civieltechnische kunstwerken, openbare verlichting, verkeersregelinstallaties (VRI's), groen en bomen, watergangen (beschoeiing, duikers en stuwen), sportvelden, speelvoorzieningen, recreatiegebieden en begraafplaatsen. Om een realistische investeringsplanning te krijgen worden deze investeringen in drie jaar uitgevoerd. De invulling van deze financiële ruimte met projecten leggen wij voor aan de raad in een raadsvoorstel.

Vernieuwing Openbare Ruimte 2023: aanvullend krediet

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel A Goed onderhouden openbaar groen en bomen, die bijdragen aan een positieve beleving van de openbare ruimte.					

Investering	2.418	586	1.036	0	0
Kapitaallasten VOR jaarschijf 2024	-39	-209	-261	-325	-318

De gemeenteraad heeft op 22 december 2022 ingestemd met het raadsvoorstel 'Kredietaanvraag Vernieuwing Openbare Ruimte 2023 (VOR 2023)' (2022.0002200). De kosten voor de uitvoering van dit voorstel zijn geraamd op € 18,8 miljoen. In het investeringsplan was rekening gehouden met een bedrag van € 14,8 miljoen. Om de volledige VOR 2023 uit te kunnen voeren is een extra krediet van € 4,0 miljoen nodig. Bij de vaststelling van het raadsvoorstel is besloten de aanvullende kredietaanvraag en de extra kapitaallasten te betrekken bij de integrale afweging van de Voorjaarsrapportage 2023.

Wijkvernieuwing Welgelegen

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel C Zorgen voor een adequaat beheer in de openbare ruimte van grondwater, hemelwater en afvalwater.					

Investering	0	0	6.465	4.680	0
Kapitaallasten	0	0	-105	-476	-673
Bijdrage derden	0	0	0	718	0
Dekking uit rioolheffing	0	0	42	154	209

De aanleg van drainage in Welgelegen in Nieuw-Vennep is verder voorbereid. In dit integrale en complexe project worden onder andere verhardingen, groen, kabelnet openbare verlichting en delen van de riolering vervangen. De totale kosten worden geraamd op € 14.144.100. Reeds beschikbaar is een krediet van € 3 miljoen, zodat een aanvullend krediet nodig is van € 11.144.100. Hiervoor ontvangt de raad een apart raadsvoorstel met kredietaanvraag. In deze voorjaarsrapportage wordt de ruimte voor de kapitaallasten gereserveerd.

Voor de klimaatadaptieve maatregelen in de wijk Welgelegen hebben wij ook een Rijksbijdrage gekregen vanuit de Impulsregeling Klimaatadaptatie ter hoogte van maximaal € 660.000. Daarnaast vragen wij bij de Vervoerregio Amsterdam een bijdrage aan van € 57.500 voor verkeersveiligheidsmaatregelen bij de herinrichting.

De investering wordt conform het activabeleid in verschillende termijnen afgeschreven:

- aanleggen gesloten - en open verhardingen: 20 jaar;
- aanleg openbare verlichting (kabelnet/masten): 55 jaar;
- groenaanleg beplanting (inclusief klimaatadaptie): 25 jaar;
- riolering: 60 jaar.

Project Vergroening

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel A Goed onderhouden openbaar groen en bomen, die bijdragen aan een positieve beleving van de openbare ruimte.					

Investering	140	0	0	0	0
Kapitaallasten	-2	-10	-10	-10	-10

In het coalitieakkoord Toekomstbestendig groeien van juni 2022 is opgenomen dat het realiseren van meer groen in de kernen en wijken gestimuleerd wordt door:

1. het waar mogelijk versmallen van stoepen en straten, waardoor er groenstroken ontstaan;
2. het waar mogelijk vervangen van verhardingen (tegels/straatstenen) door groen;
3. het opnieuw inrichten van parkeerplaatsen met grasstenen (tegels met gaten waarin gras kan groeien), waardoor water beter kan wegzakken in de bodem;
4. het extra planten van bomen in wijken met weinig bomen (op verzoek van inwoners);
5. bij de projectmatige herinrichting van de woonomgeving (Vernieuwing Openbare Ruimte) worden waar mogelijk extra bomen geplant;
6. het merendeel van de extra (8.000) bomen wordt geplant in grootschalig groen en recreatiegebieden.

Verder wordt ingezet op het behouden van bestaande wijkparken.

Gemeentehuis

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Onderdeel B Management en managementondersteuning primair proces.					
Investering	1.300	0	5.900	3.289	1.157
Kapitaallasten	-21	-42	-138	-288	-360

Conform raadsbesluit 2022.0002621 van 6 april 2023 wordt de raming van de investeringskosten van het nieuwe gemeentehuis verhoogd naar € 70,0 miljoen.

Van de verhoging wordt een bedrag van € 1,3 miljoen in 2023 geautoriseerd en vrijgegeven. Dit betreft krediet voor de sloop van de kelder, het verplaatsen van kabels en voorbereiding, toezicht en administratie.

In het raadsbesluit is ook opgenomen dat de effecten voor de exploitatielasten worden verwerkt in deze voorjaarsrapportage. Omdat de verwachting is dat deze extra lasten pas vanaf 2028 ontstaan, worden ze verwerkt in de Voorjaarsrapportage 2024, jaarschijf 2028.

3.9 Reserves en voorzieningen

Recapitulatie mutaties reserves

Tabel 16

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Algemene reserves					
Algemene dekkingsreserve	-595	-8.205	-3.515	1.194	-628
Totaal - Mutaties reserves (Alg.)	-595	-8.205	-3.515	1.194	-628
Bestemmingsreserves					
Reserve Pionier-BOLS	-3.939	0	3.939	0	0
Reserve Herstructurering bedrijventerreinen	-860	0	0	0	0
Reserve SchaaIsprong	-316	-200	0	0	0
Reserve Mainport en Groen	-302	1.150	-923	-450	347
Reserve Wonen	-207	-45	-35	-60	-35
Reserve Haarlemmermeerse Bos	0	-205	0	0	0
Reserve Calatravabruggen	0	0	0	0	128
Reserve Ruimtelijke Investerings Haarlemmermeer	137	10.797	518	-1.195	110
Reserve Maatschappelijke voorzieningen	650	0	0	0	0
Reserve Dekking afschrijvingslasten	1.755	4.148	929	606	480
Totaal - Mutaties reserves (Best.)	-3.081	15.644	4.427	-1.099	1.029
Totaal - generaal reserves	-3.676	7.439	912	95	401

Recapitulatie mutaties voorzieningen

Tabel 17

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Voorzieningen					
Voorziening Tariefegalisatie rioolheffing	-551	-405	-507	-650	-624
Voorziening onderhoud gebouwen	-356	-265	-170	-99	348
Totaal - Mutaties voorzieningen	-907	-670	-677	-750	-277

Toelichting mutaties

Tabel 18

Algemene reserves

Algemene dekkingsreserve

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Exploitatie Planeetbaan 2	-528	1.450	1.091	782	703
Tijdelijke huisvesting gemeentelijke organisatie	-67	-60	275	404	-1.331
Beeldende kunst in de openbare ruimte	0	0	0	8	0
Incidentele lasten dekken uit Algemene dekkingsreserve	0	-9.595	-4.880	0	0
Totaal - Algemene dekkingsreserve	-595	-8.205	-3.515	1.194	-628

Tijdelijke huisvesting gemeentelijke organisatie

In verband met de vertraging van de nieuwbouw van de nieuwe huisvesting en de actualisatie van de prognose van de uitgaven van de tijdelijke huisvesting over de periode 2020-2027 zijn de budgetten

aangepast en worden middels deze mutatie doorgevoerd in de meerjarenbegroting. De tijdelijke huisvestingslasten zijn hoger dan de geraamde lasten voor het nieuwe raadhuis. Door de vertraging leidt dit nu tot een tekort met name in 2027. Er is hierbij al rekening gehouden met een extra dekking in 2027 vanuit de Algemene dekkingsreserve van € 1.308.700 die bij het vaststellen van de Programmabegroting 2023–2026 is opgenomen. Voorgesteld wordt het resterende tekort ook te dekken uit de Algemene dekkingsreserve.

Beeldende kunst in de openbare ruimte

Betreft een kleine correctie in verband met terugdraaien bezuiniging en opnemen restant IDA.

Exploitatie Planeetbaan 2

Planeetbaan 2 is verworven in het kader van gebiedsontwikkeling Spoorzone Hoofddorp (2022.0002314). Dit perceel wordt ter zijner tijd herontwikkeld en nu tijdelijk geëxploiteerd. Dit vindt de komende vijf jaar plaats door onder andere de huurovereenkomst met het COA. Hiermee wordt voldaan aan de voorwaarden van de kredietverstrekking voor de aankoop van de percelen met bijbehorende onroerende goederen ten behoeve van de gebiedsontwikkeling Spoorzone Hoofddorp. Het jaarlijkse exploitatiesaldo wordt onttrokken/gestort aan de Algemene dekkingsreserve. Het exploitatieresultaat wordt gebruikt om na de huurperiode van vijf jaar de boekwaarde van het pand af te waarderen.

Incidentele lasten dekken uit Algemene dekkingsreserve

Voorgesteld wordt de incidentele lasten die in de jaren 2024 en 2025 worden geraamd voor de mutaties Programmakosten grote woningbouwprojecten, Verwerving en implementatie financieel -, personeels- en salarisadministratie systemen, schuldhulpverlening en Uitvoering Wet inburgering te dekken uit de Algemene dekkingsreserve.

Bestemmingsreserves

Reserve Pionier-BOLS

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Verschuiving verkoop Van Groningenterrein	-3.939	0	3.939	0	0

Gepland was dat in 2023 de verkoop van het Van Groningenterrein zou plaatsvinden. Echter volgens de geactualiseerde planning wordt dit 2025.

Reserve Herstructurering bedrijventerreinen

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Herstellen en inrichten van de openbare ruimte Spoorzicht-Noord	-860	0	0	0	0

Vanuit de reserve Herstructurering Bedrijventerreinen (HBT) wordt gestort in de reserve Dekking afschrijvingslasten. Dit is ter dekking van de kapitaallasten voortkomend uit de verhoging van het verstrekte krediet 'Herstellen en inrichten van de openbare ruimte Spoorzicht-Noord te Nieuw-Vennep'. Na deze onttrekking komt de stand van de reserve HBT op circa € 200.000.

Reserve Schaaalsprong

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Onderzoek en voorbereiding van projecten	-316	0	0	0	0
Uitvoeringsprogramma mobiliteit (UPM) 2024	0	-200	0	0	0
Reserve Schaaalsprong	-316	-200	0	0	0

Onderzoek en voorbereiding van projecten

Naast de dekking van concrete gebiedsontwikkelingen en projecten wordt voorgesteld de jaarlijks 5% aan te wenden voor onderzoek en voorbereiding van projecten en ontwikkelingen in Spoorzone Hoofddorp.

Uitvoeringsprogramma mobiliteit (UPM) 2024

Voor het UPM 2024 wordt via deze voorjaarsrapportage een krediet aangevraagd dat deels wordt gedekt door een bijdrage uit de reserve RIH. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf investeringen.

Reserve Mainport en Groen

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Project De Groene As	-302	1.150	-923	-450	347

De kosten van het project De Groene As worden gedekt uit de reserve Stichting Mainport en Groen. De planning van dit project is bijgesteld in het Meerjarenperspectief Investerings voorjaar 2023.

Reserve Wonen

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Actualisatie onttrekkingen	-207	-45	-35	-60	-35

De reserve wonen wordt ingezet voor:

- Verhuissubsidie: jaarlijks worden senioren gestimuleerd te verhuizen naar een passende sociale huurwoning. Om hen tegemoet te komen in de verhuiskosten is een verhuisregeling 'van Groot naar Beter' opgezet. Het bedrag is € 1.000 per verhuizing. Tot en met 2027 wordt hiervoor € 30.000 geraamd.
 - Trackx wooncomplex voor statushouders en jongeren: in 2019 is op basis van B&W nota 0013018 besloten € 192.000 als budget in de begroting op te nemen met als dekking de reserve Wonen. De besteding van deze middelen vindt plaats in 2023.
 - Woningbehoefteonderzoek/woonbeleid: de recente landelijke en regionale beleidsontwikkelingen en afspraken rond het thema wonen geven aanleiding om de woningbehoefte en de woonzorganalyse te actualiseren en te vertalen in de visie op wonen en zorg voor alle aandachtsgroepen en het actualiseren van het woonbeleid van Haarlemmermeer. De analyse en vertaling geven belangrijke input voor de prestatieafspraken met de corporaties.
 - Communicatie: de afgelopen jaren is gebleken dat (meer) communicatie over beleid en uitvoering van de woonruimteverdeling, doelgroepen en woningbouw nodig is.
- Bijzondere woonvormen: in het coalitieakkoord staat opgenomen dat we vernieuwende bouw- en woonvormen stimuleren. Om hier uitvoering aan te geven is een bedrag opgenomen om onderzoek te doen naar de mogelijkheden en/of een initiatief te stimuleren en begeleiden.
- Procesbegeleiding prestatieafspraken: de prestatieafspraken worden om de paar jaar opnieuw gemaakt tussen de gemeente, corporaties en huurdersvereniging. Om het proces van het maken en monitoren van afspraken goed te laten verlopen, zetten we procesbegeleiding in van een externe partij.

Reserve Haarlemmermeerse Bos

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Revitalisering	0	-205	0	0	0

In het kader van de gefaseerde revitalisering van het ruim veertig jaar oude recreatiegebied Haarlemmermeerse Bos worden in 2024 onder meer de bosvakken en routes in de westrand vernieuwd, enkele steigers en een speelplaats verbeterd en sanitaire voorzieningen opgeknapt. Deze uitgaven worden gedekt vanuit de bestemmingsreserve Haarlemmermeerse Bos.

Reserve Ruimtelijke Investeringen Haarlemmermeer

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Aanleg drie bovenplanse groenprojecten	0	-3.095	0	0	0
Uitvoeringsprogramma mobiliteit (UPM) 2024	0	-75	0	0	0
Actualisatie stortingen en onttrekkingen	137	13.967	518	-1.195	110
Reserve Ruimtelijke Investeringen Haarlemmermeer	137	10.797	518	-1.195	110

Aanleg drie bovenplanse groenprojecten

De dekking van de kosten voor aanleg van de drie bovenplanse groenprojecten (Groenzone Zwanenburg west, de uitbreiding van het Groene Carré bij Hoofddorp-noord en het dorpsbos Abbenes-Lisserbroek) maakt onderdeel uit van de geprognostiseerde onttrekkingen aan de reserve RIH in het kader van de versnellingsopgave Haarlemmermeer. Het bedrag wordt in de reserve Dekking afschrijvingslasten gestort waaruit de hieruit voortvloeiende afschrijvingslasten gedekt kunnen worden.

Uitvoeringsprogramma mobiliteit (UPM) 2024

Voor het UPM 2024 wordt via deze voorjaarsrapportage een krediet aangevraagd dat deels wordt gedekt door een bijdrage uit de reserve RIH. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf investeringen.

Actualisatie stortingen en onttrekkingen

De stortingen en onttrekkingen van de reserve Ruimtelijke Investeringen Haarlemmermeer (RIH) zijn in het MPG standlijn 1 januari 2023 (7621548) geactualiseerd. De actuele stortingen en onttrekkingen worden nu verwerkt.

Reserve Maatschappelijke voorzieningen

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
50% niet gerealiseerde verkoopwinst Hoofdweg 574	650	0	0	0	0

In 2022 is besloten om het vastgoed aan de Hoofdweg 574 niet te verkopen (2022.0002269). De afspraak bij de verkoop van vastgoed is dat 50% van de winst wordt gestort in de Reserve Maatschappelijk Vastgoed. Vanuit deze reserve worden vervanging, verbetering en verduurzaming van maatschappelijk vastgoed bekostigd. Vanwege de gedeerde inkomsten voor deze reserve wordt 50% van de niet gerealiseerde verkoopwinst vanuit de incidentele middelen voor Energietransitie in deze reserve gestort ten behoeve van de verduurzaming van bestaand maatschappelijk vastgoed.

Reserve Dekking afschrijvingslasten

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Aanleg drie bovenplanse groenprojecten	0	3.095	0	0	0
Uitvoeringsprogramma mobiliteit (UPM) 2024	0	275	0	0	0
Verhoging krediet Spoorzicht-Noord	860	-36	-36	-36	-36
Actualisatie dekking afschrijvingslasten	895	813	964	641	516
Reserve Dekking afschrijvingslasten	1.755	4.148	929	606	480

Aanleg drie bovenplanse groenprojecten

Vanuit de reserve RIH wordt de dekking voor de kosten aanleg drie bovenplanse groenprojecten gestort in de reserve Dekking afschrijvingslasten.

Uitvoeringsprogramma mobiliteit (UPM) 2024

Voor het UPM 2024 wordt via deze voorjaarsrapportage een krediet aangevraagd dat deels wordt gedekt door een bijdrage uit de reserve RIH. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf investeringen.

Verhoging krediet Spoorzicht-Noord

In de reserve Dekking afschrijvingslasten wordt een bedrag gestort ter dekking van de afschrijvingslasten voortkomend uit de verhoging van het krediet 'Herstellen en inrichten van de openbare ruimte Spoorzicht-Noord te Nieuw-Vennep'. De storting wordt gedekt door een onttrekking aan de reserve Herstructurering bedrijventerreinen.

De jaarlijkse onttrekking aan deze reserve vanaf 2024 wordt ook geraamd.

Actualisatie dekking afschrijvingslasten

Als gevolg van de actualisatie van de doorbelasting van de kapitaallasten zijn de onttrekkingen aan de reserve Dekking afschrijvingslasten geactualiseerd. De actualisatie is vooral het gevolg van doorschuiven van investeringen in het kader van realistisch ramen. Verder is de dekking van de afschrijvingslasten van de bijdrage in de omlegging van de A9 vervallen. Deze bijdrage is in 2022 in één keer afgeschreven, conform een uitspraak van de commissie BBV.

Mutaties voorzieningen

Voorziening Tariefegalisatie rioolheffing

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Kostendekkendheid riolering	-551	-400	-492	-635	-609
Kapitaallasten aanvullend krediet GRP 2023	0	-5	-16	-16	-15
Voorziening Tariefegalisatie rioolheffing	-551	-405	-507	-650	-624

Het beheer en onderhoud van het rioolstelsel wordt kostendekkend geraamd. Als gevolg van wijzigingen in de lasten wordt de mutatie in de voorziening bijgesteld om te komen tot 100% kostendekkendheid.

Voor de uitvoering van het GRP 2023 wordt een aanvullend krediet aangevraagd. De extra kapitaallasten worden gedekt uit de voorziening.

Voorziening onderhoud gebouwen

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Actualisatie aanwending	-356	-265	-170	-99	348

Op basis van geactualiseerde beheerplannen (MJOP's) is de aanwending van de voorziening geactualiseerd.

4. Ontwikkelingen

in dit hoofdstuk worden belangrijke ontwikkelingen in de voortgang, accentverschuivingen in bestaand beleid of noemenswaardige wijzigingen die (nog) geen consequenties hebben op het resultaat benoemd.

Invoering omgevingswet

De Omgevingswet brengt een grote stelselwijziging in het omgevingsrecht en een nieuwe manier van werken in de ontwikkeling en het beheer van de fysieke leefomgeving. De reikwijdte van de wet strekt zich uit van strategische visie, gebiedsontwikkeling en beheer tot vergunningverlening, handhaving en toezicht en de bijbehorende (digitale) informatievoorziening en dienstverlening. De impact van de wet is daarmee groot. De wet treedt op 1 januari 2024 in werking.

Er zijn vier belangrijke producten te onderscheiden: de omgevingsvisie, het omgevingsplan, de omgevingsvergunning en het omgevingsloket.

Omgevingsvisie

De Omgevingswet verplicht gemeenten om een omgevingsvisie vast te stellen, uiterlijk drie jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Onze ambitie voor Haarlemmermeer is om door te groeien naar 200.000 inwoners in 2040. De Omgevingsvisie Haarlemmermeer 2040 helpt om daarbij de juiste afwegingen te maken. In maart 2022 zijn de definitieve omgevingsvisie en het bijhorende omgevingseffectrapport door de gemeenteraad vastgesteld (2021.0003036, 3 maart 2022).

Omgevingsplan

Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet geldt een omgevingsplan van rechtswege (de

bestaande bestemmingsplannen en verordeningen in het fysieke domein zullen tezamen het nieuwe omgevingsplan vormen). Ter voorbereiding daarop zijn de verordeningen reeds samengevoegd in de Verordening fysiek domein (2019.0031932, 11 juli 2019). De gemeenteraad heeft ook het model-omgevingsplan Haarlemmermeer vastgesteld (2020.0001356, 2 juli 2020). Daarmee is de structuur van het omgevingsplan bekend. Sinds 2021 worden de basisregels voor het omgevingsplan gemaakt.

Omgevingsvergunning

Als de wet van kracht wordt, geldt een standaard vergunningsverleningsprocedure van acht weken en moet er afgestemd worden met andere overheden. Er vinden pilots plaats en onderzoeken naar het efficiënter inrichten van het proces. Voor de omgevingsvergunningen heeft het college in maart 2022 besloten het besluit tot meer vergunningsvrijheid, te verlengen (2022.0000507, 15 maart 2022).

Omgevingsloket

Bij de start van de wet is de informatie over de fysieke leefomgeving digitaal toegankelijk voor iedereen via het landelijke Omgevingsloket. Dit vraagt om standaardisatie van gegevens en het maken van diverse koppelingen. Daar waar de landelijke ontwikkelingen al zover zijn, zijn wij al aangesloten op het landelijke Digitale Stelsel Omgevingswet. De doorontwikkeling van het landelijke Digitaal Stelsel Omgevingswet loopt tot na 2024.

Programma Zorg en Werk

Jeugd en maatschappelijke ondersteuning

Prognose 2023

De verwachte kostenstijgingen zijn meegenomen in deze voorjaarsrapportage. Deze stijgingen zijn hoger dan voorgaande jaren, maar dat is voornamelijk te verklaren door de huidige inflatiecijfers. Naast een kostenstijging, zien we ook een stijging in het volume van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Voor de jeugdhulp zien we een beperkte stijging vanwege de wachtlijsten.

Inkoop Jeugd en Wmo 2023, verordening sociaal domein en beleidskader

Op dit moment vinden de voorbereidingen plaats voor een aanbesteding van aanvullende specialistische jeugdhulp. Het nieuwe beleidskader sociaal domein is ter vaststelling aan de raad aangeboden. In september zal samen met de raad invulling worden gegeven aan de uitvoeringsagenda en de bijbehorende meetinstrumenten. Dit wordt ook gedaan in het kader van informatiewaarde voor de raad.

Hervormingsagenda Jeugd

De Hervormingsagenda Jeugd kent een bezuinigingsopgave die optelt tot € 1 miljard. In het coalitieakkoord van het huidige kabinet is vervolgens een structurele extra bezuiniging van € 500 miljoen op de jeugdzorg opgenomen. Dit was onacceptabel voor de gemeenten, waardoor de VNG het overleg heeft stilgelegd. Inmiddels heeft het kabinet besloten gemeenten niet te korten en zelf het risico te dragen voor de extra bezuiniging van € 500 miljoen. Het overleg is daardoor weer hervat, maar is er nog geen overeenstemming bereikt over het financieel kader.

Woonplaatsbeginsel Beschermd Wonen

Het wetsvoorstel woonplaatsbeginsel voor beschermd wonen is op 16 januari 2023 ingediend bij de Tweede Kamer. Met dit wetsvoorstel wordt geregeld dat elke gemeente voortaan verantwoordelijk is voor beschermd wonen voor de eigen inwoners.

Wij gaan door met de voorbereiding op dit wetsvoorstel volgens de gepubliceerde concept handreiking. De verwachting is dat de wetsbehandeling in de loop van 2023 is afgerond.

Werk en inkomen

Koopkracht

De energieprijzen zijn weer geleidelijk aan het dalen. Echter, de impact hiervan en de gestegen inflatie heeft een negatieve invloed op de koopkracht van vooral inwoners met lage inkomens. We verwachten daardoor dat er in 2023 meer inwoners een beroep zullen doen op minimaregelingen en schuldhelpverlening, waardoor we meer kosten maken dan op dit moment begroot. De energietoeslag voor 2023 zal worden uitbetaald. Hierbij bestaat nog wel het risico dat het Rijk de uitvoeringskosten hiervoor niet of niet volledig compenseert.

Inburgering

De huidige situatie in de wereld zorgt ervoor dat de stroom vluchtelingen steeds groter wordt, waardoor ook de opgave voor inburgering groter wordt. De verwachting is dat we voor 2023 een verdubbeling van het aantal mensen krijgen die we moeten opvangen en laten inburgeren. Hoe dit zich precies ontwikkelt zullen we meenemen in de Najaarsrapportage 2023.

Verleende subsidies op basis van de Algemene wet bestuursrecht (Awb)

Voor het verlenen van subsidie is een wettelijke basis nodig. Die wettelijke basis is geregeld in de Algemene subsidieverordening Haarlemmermeer 2017 en de Uitwerkingsnota subsidies 2023. Onderstaande subsidies zijn (nog) niet geregeld in ons wettelijk kader. Toch vinden we het belangrijk dat de activiteiten uitgevoerd worden. Door de

subsidieontvanger en het subsidiebedrag op te nemen in de begroting (via de voorjaarsrapportage), kunnen de subsidies rechtmatig verleend worden. Voor 2023 en 2024 zijn de in [Tabel 19](#) opgenomen subsidiebedragen toegekend.

Tabel 19

Instellingen (bedragen x € 1.000)	2023	2024
Stichting Cultureel Erfgoed Korenmolen de Eersteling	5	
Stichting Haarlemmerrun Marathon	8	
Stichting Sportfair	8	
Korte Baan Draverij Hoofddorp	5	
Winterse Activiteiten	20	
Stichting Muziekiefhebbers	20	
Amsterdam Sport Events B.V.	13	
Fort Hoofddorp	24	27
Stichting Vluchtelingenwerk West	19	
Cursusbureau	80	91
De Aanloop		9
Eerste Montessorischool (ventilatie)	143	
IKC Wereldwijs (ventilatie)	132	
De Octopus (ventilatie)	160	
Het Braambos (ventilatie)	210	
Het Kompas (ventilatie)	195	
Katholieke scholengemeenschap Hoofddorp (KSH) (ventilatie)	269	
De Klimboom (ventilatie)	206	

Toelichting

Ventilatie scholen

Middels een subsidie worden scholen in de gelegenheid gesteld om de ventilatie op scholen aan te passen. Deze subsidie wordt gedekt door een specifieke uitkering Ventilatie in scholen

(SUVIS) van het Rijk en door een bijdrage van de gemeente die in 2022 is gedekt uit de ontvangen middelen voor de coronamaatregelen en via een budgetoverheveling bij de Jaarstukken 2022 weer beschikbaar is gesteld in 2023.

5. Actualisatie risico's

In de Jaarstukken 2022 bent u geïnformeerd over de actuele bestuurlijk relevante risico's. In deze voorjaarsrapportage zijn alleen de risico's opgenomen die sinds de risico-inventarisatie voor de jaarstukken zijn gewijzigd of nieuw zijn. Per risico rapporteren wij over de kans dat de risicogebeurtenis zich voordoet en het mogelijke financiële gevolg daarvan. Wij doen dat door per risico aan te geven in welke kans- en gevolklasse het risico valt.

Tabel 20

Kans	Percentage	Gevolg	Omvang	Type
K1	10%	G1	< €0,1 miljoen	S = Structureel
K2	30%	G2	€ 0,1 miljoen - €0,4 miljoen	I = Incidenteel
K3	50%	G3	€ 0,4 miljoen - € 1 miljoen	
K4	70%	G4	€ 1 miljoen - €5 miljoen	
K5	90%	G5	> €5 miljoen	

De risico's 'Rentestijging' (R331) en 'Aansprakelijkheidsstelling door (oud)medewerkers' (R302) zijn inhoudelijk gewijzigd. Bij het risico 'Rentestijging' heeft dit geen effect op de kans en gevolklasse. Bij het risico 'Aansprakelijkheidsstelling door (oud)medewerkers' is de gevolklasse verlaagd. Er wordt een nieuwe risico 'Het niet meer kunnen

uitvoeren van Inburgering na 2024' (R341) toegevoegd.

Actualisatie risico's

Rentestijging (R331)

Overzicht Overhead (G5, K3, S)

Het huidige economisch perspectief is onzeker. Er sprake van de hoogste inflatie in 40 jaar. Om die inflatie te bestrijden heeft de Europese Centrale Bank (ECB) al enkele renteverhogingen doorgevoerd. Tijdens de volgende vergaderingen van de Raad van Bestuur van de ECB wordt er over verdere rentestappen besloten. Deze aanpassingen werken door in de rentetarieven die de gemeente verschuldigd is voor nieuw af te sluiten leningen. In deze voorjaarsrapportage is rekening gehouden met een stijging van de te betalen rente van 2,5% naar 3,25%. De kans is aanwezig dat de rente verder stijgt en de rentelasten in het meerjarenbeeld verder toenemen. In de kwantificering van dit risico wordt rekening gehouden met een stijging tot 4,25% in 2027.

Beheersmaatregel: veranderen van gevolgen (beheersen)

Actief volgen van de ontwikkelingen van de kapitaalmarkt en verwerken in de P&C cyclus. In het uiterste geval kan er ook voor gekozen worden te prioriteren en temporiseren bij de voorgenomen investeringen.

Gewijzigde risico's

Aansprakelijkheidsstelling door (oud)medewerkers (R302)

Overzicht Overhead (G3 (was G4), K3, I)

Door de wijze van ontslag heeft een aantal (oud)medewerkers van de gemeente

Haarlemmermeer ons aansprakelijk gesteld voor de volgens hen geleden (gevolg)schade. Er lopen juridische procedures waardoor het onzeker is of en voor welk bedrag we aansprakelijk worden gesteld. Het risico is naar beneden bijgesteld op basis van de actuele casuïstiek en valt nu binnen gevolgklasse 3. Omdat deze vanaf nu beneden de rapportagegrens valt wordt het risico niet meer vermeld in de P&C-producten.

Nieuwe risico's

Het niet meer kunnen uitvoeren van Inburgering na 2024 (R341)

Maatschappelijke ontwikkeling (G4, K3, S)

Wij bieden hulp aan statushouders bij het inburgeren. We zien een toename van het aantal statushouders door de ontwikkelingen in Oekraïne en het wegvallen van reisbeperkingen die golden tijdens de coronapandemie. Hierdoor zijn er meer mensen nodig om deze toestroom aan te kunnen. In de voorjaarsrapportage 2023 is besloten om incidenteel € 1.600.000 voor 2023 en 2024 te verwerken voor Inburgering. Als er structureel geen extra middelen beschikbaar zijn voor de versterking van de formatie, betekent dit dat we de taakstelling vanuit het Rijk niet kunnen realiseren. Statushouders kunnen dan niet tijdig worden gehuisvest en de inburgering kan niet starten conform het vastgestelde beleid.

Beheersmaatregel: Behouden van het risico op basis van een zichtbare onderbouwing (accepteren)

We zullen de toestroom van statushouders en de landelijke ontwikkelingen op dit gebied volgen.

6. Kernindicatoren schuldpositie

In de Notitie schuldpositie 2023, door de raad vastgesteld op 23 maart 2023 (7282099) is opgenomen dat in de P&C-producten wordt gerapporteerd over de ontwikkeling van de indicatoren die worden gebruikt om de ontwikkeling van de schuld te monitoren. Dit betreft de indicatoren:

1. Netto schuldquote
2. Lasten schuldpositie
3. Solvabiliteit

De drie indicatoren laten de volgende ontwikkeling zien ten opzichte van de Programmabegroting 2023-2026:

Netto schuldquote

P&C-product	2023	2024	2025	2026	2027
Voorjaarsrapportage 2023 (juni 2023)	87%	92%	96%	105%	110%
Programmabegroting 2023-2026 (november 2022)	100%	106%	118%	126%	

Lasten schuldpositie

P&C-product	2023	2024	2025	2026	2027
Voorjaarsrapportage 2023 (juni 2023)	8,2%	8,0%	8,8%	9,4%	9,7%
Programmabegroting 2023-2026 (november 2022)	9,2%	9,8%	10,1%	10,5%	

Solvabiliteit

P&C-product	2023	2024	2025	2026	2027
Voorjaarsrapportage 2023 (juni 2023)	33,4%	33,2%	32,2%	31,8%	31,1%
Programmabegroting 2023-2026 (november 2022)	32,8%	32,2%	30,3%	29,9%	

Toelichting

De ontwikkeling van de netto-schuldquote is positiever dan de prognoses in de Programmabegroting 2023-2026. Dit wordt veroorzaakt door zowel de deler- als noemereffecten. Bij de delereffecten wordt de lagere netto schuld in grote mate veroorzaakt door het doorschuiven en realistischer ramen van de geplande investeringen. Bij de noemereffecten houden we ten opzichte van de Programmabegroting 2023-2026 bij deze voorjaarsrapportage rekening met meer inkomsten. Het betreft onder meer de indexatie van de algemene uitkering voor loon- en prijsontwikkelingen, ontwikkelingen van aantal inwoners en verwerking van de decembercirculaire. Door deze hogere inkomsten valt de netto schuldquote per saldo lager uit.

De indicator lasten schuldpositie laat ook meerjarig een verbetering zien ten opzichte van de Programmabegroting 2023-2026. Dit wordt aan de noemerszijde veroorzaakt door de hogere baten. Ook hier speelt aan de delerszijde een effect mee van het doorschuiven en realistischer ramen van de investeringen.

In lijn met de andere indicatoren laat de verwachte solvabiliteit meerjarig een verbetering zien. Dit wordt veroorzaakt door het positieve rekeningresultaat van 2022 en doordat er minder langlopende geldleningen hoeven te worden aangetrokken in verband met de eerdergenoemde redenen met betrekking tot de investeringen.

Conclusie

In 2023 staan twee van de drie indicatoren op groen. Vanaf 2024 springt een tweede indicator op oranje, de netto schuldquote. De stijging binnen het meerjarenperspectief is echter minder groot dan bij de Programmabegroting 2023 werd voorzien. Bij geen van de indicatoren is binnen het meerjarenperspectief een overschrijding van de grenswaarden van rood in beeld. Conform de notitie schuldpositie 2023 komen maatregelen uit het handelingsrepertoire pas in beeld als twee van de drie kernindicatoren structureel op rood springen.

De ontwikkeling van de schuld blijft wel een punt van aandacht. Door de noodzakelijke vervangings- en uitbreidingsinvesteringen zal de schuld stijgen. Ook de macro-economische effecten zoals de inflatie en de stijgende rente zullen op termijn van invloed zijn op de ontwikkeling van de ratio's.

Berekeningswijze en normen

De berekeningswijze van de indicatoren met de bijbehorende normen is als volgt:

1. Netto schuldquote

$$\text{Netto schuldquote} = \frac{\text{netto schuld}}{\text{totale baten (voor bestemming reserves)}}$$

Figuur 2

De gehanteerde norm van de indicator is:

Codering	Percentage
Groen	0% - 89%
Oranje	90% - 129%
Rood	130% en hoger

2. Lasten schuldpositie

$$\text{Procentuele lasten schuldpositie} = \frac{\text{rente + afschrijvingslasten}}{\text{totale baten (voor bestemming reserves)}}$$

Figuur 3

De gehanteerde norm van de indicator is:

Codering	Percentage
Groen	0% - 12,4%
Oranje	12,5% - 14,9%
Rood	15% en hoger

3. Solvabiliteit

$$\text{Solvabiliteit} = \frac{\text{totaal eigen vermogen}}{\text{totaal passiva}} \times 100\%$$

Figuur 4

De gehanteerde norm van de indicator is:

Codering	Percentage
Groen	>50%
Oranje	20-50%
Rood	<20%

Investeringsruimte

Investeringsruimte Met de grote ambities die gepaard gaan met de woningbouwopgave (Schaalsprong, Spoorzone (Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg), Stadscentrum en de komst van de Noord/Zuidlijn worden grote investeringen voorzien. In de Notitie Schuldpositie 2023 (7282099) worden de spelregels en de indicatoren voor het beoordelen van de schuldpositie beschreven. Voor de drie indicatoren (netto schuldquote, lasten schuldpositie, solvabiliteit) in samenhang geldt:

- 1 rode indicator: verhoogde waakzaamheid, aandacht voor schuld;
- 2 rode indicatoren: sterk verhoogde waakzaamheid, speciale aandacht op verlaging schuld
- 3 rode indicatoren: direct inzetten van het handelingsrepertoire noodzakelijk met als doel versnelde afbouw van schuld.

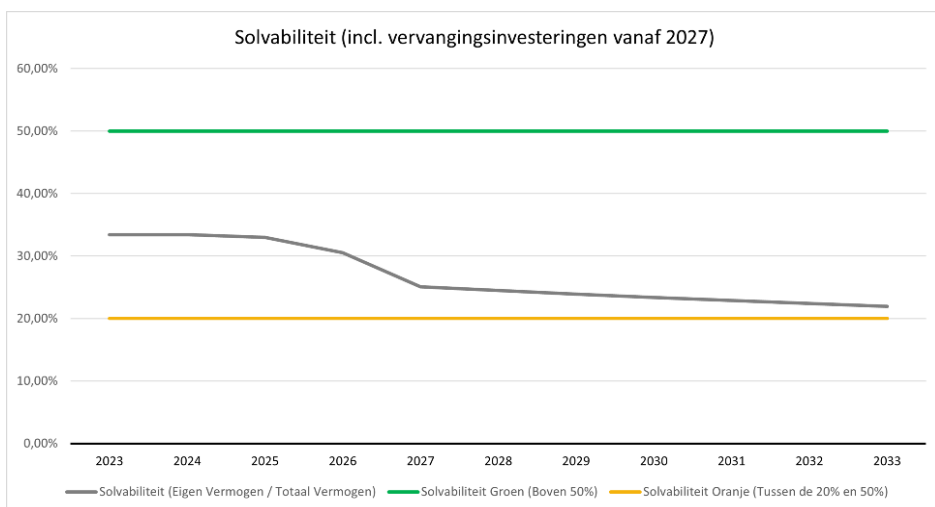
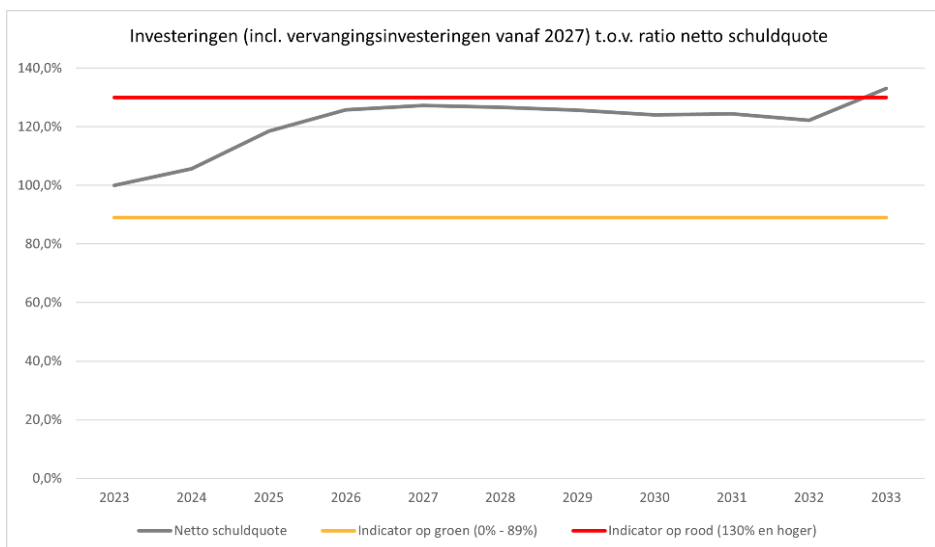
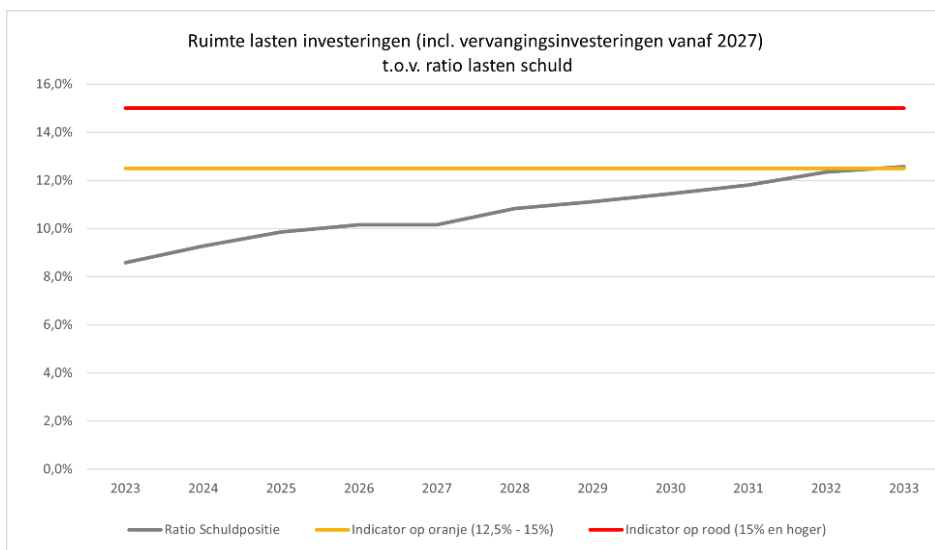
In deze voorjaarsrapportage wordt voor het eerst inzichtelijk gemaakt welke investeringsruimte er de komende tien jaar is, afgezet tegen de indicatoren van de ontwikkeling van de schuld. We bepalen de investeringsruimte aan de hand van de indicatoren. Voor de bijhorende kapitaallasten moet financiële ruimte gevonden worden in de begroting. Om tot onderstaande uitkomsten te komen hebben we een aantal aannames gedaan. In deze aannames zitten onzekerheden waardoor dit indicatieve cijfers betreft die onderhevig zijn aan actuele ontwikkelingen en daardoor zullen wijzigen. Wij beschouwen dit dan ook als een ontwikkelmodel die twee keer per jaar bij de voor- en najaarsrapportage geactualiseerd en verder uitgebreid (indien nodig en mogelijk) zal worden.

Deze indicatoren zijn doorgerekend voor de periode tot 2053. Hoewel de doorrekening heeft plaatsgevonden tot 2053 laten we in onderstaande grafieken alleen de periode tot en met 2033 zien omdat deze periode het meest kritisch blijkt voor de indicatoren. En het meest reële beeld geeft.

De belangrijkste uitgangspunten zijn enerzijds de reeds vastgestelde ambities die opgenomen zijn in het investeringsplan bij de Programmabegroting 2023-2026 en anderzijds de geraamde netto-opbrengsten uit de grondexploitaties (standlijn 1 januari 2023). Vervolgens hebben we ook een aantal aannames gedaan:

- toekomstige grondverkopen en investeringen van vastgestelde grondexploitaties;
- bekende vervangingsinvesteringen van jaarlijks € 28 miljoen (VOR, ICT, UPM);
- investeringen IHP;
- daling kapitaallasten (rente en afschrijving) als gevolg van jaarlijkse afschrijvingen;
- vaste schuld daalt omdat gerealiseerde investeringen afgeschreven zijn;
- extra inkomsten algemene uitkering en ozb door groei woningen en inwoners;
- geen rekening gehouden met toekomstige indexatie van investeringen; renteverloop: tot en met 2025 een omslagrente van 2%, vanaf 2026 2,5%, vanaf 2030 3,0%.

Op basis van deze aannames ziet het verloop van de indicatoren er als volgt uit:

Vanuit de realisatie van de Schaalsprong Wonen, waaronder de aankopen van de panden in Spoorzone, hebben de investeringen een grote impact op de ontwikkeling van deze kernindicatoren. Daarom zal bij elke nieuwe bruto investering vanaf € 25 miljoen separaat berekend worden welke gevolgen deze investering heeft voor de schuldpositie en de drie indicatoren (naast de P&C producten). Deze informatie wordt opgenomen in de kredietaanvraag. Dit betekent dan ook dat bij het raadsvoorstel tot kredietbesluit helder moet zijn welke gevolgen dit zal gaan hebben voor de schuldpositie en de

indicatoren, zodat de afweging gemaakt kan worden tussen nut en noodzaak enerzijds en schuldpositie anderzijds. De grenswaarde is zo hoog gesteld, aangezien alleen bij dergelijk grote bedragen beweging in de indicatoren kan worden verwacht.

Gebaseerd op bovenstaande kunnen we stellen dat in 2033 twee van de drie indicatoren op oranje komen en één op rood. Dat betekent dat verhoogde waakzaamheid gewenst is. Waarbij bedacht moet worden dat deze cijfers indicatief zijn.

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht autonome mutaties

Tabel 21

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	Taak- veld	I/U	2023	2024	2025	2026	2027
Bestuur, samenleving en publiekscontact							
Accountantskosten	0.1	U	50	50	50	50	50
Financiering/kapitaallasten	0.2	U	-21	-21	-20	0	1
Verhoging bijdragen samenwerkingsverbanden	0.1	I	129	129	129	129	129
Verhoging bijdragen samenwerkingsverbanden	0.1	U	-185	-295	-295	-295	-295
Verstrekken (reis)documenten	0.2	I	492	350	431	724	862
Verstrekken (reis)documenten	0.2	U	-392	-360	-399	-533	-604
Totaal - Bestuur, samenleving en publiekscontact			74	-145	-103	76	144
Veiligheid							
Aanpassing FLO-bijdrage Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)	1.1	U	-129	0	0	0	0
Financiering/kapitaallasten	1.2	U	0	0	0	0	14
Realisatie ombuigingen VRK/ODNZKG	1.1	U	-114	-114	-114	-114	-114
Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)	1.1	U	-1.005	-1.661	-1.661	-1.661	-1.661
Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)	1.2	U	-10	-17	-17	-17	-17
Totaal - Veiligheid			-1.258	-1.792	-1.792	-1.792	-1.778
Zorg en werk							
Exploitatie Hoofdweg 574 voor maatschappelijke opvang	6.81b	I	300	225	229	232	236
Exploitatie Hoofdweg 574 voor maatschappelijke opvang	6.81b	U	-87	-89	-91	-93	-95
Financiering/kapitaallasten	6.81b	U	-187	-184	-182	-180	-177
Indexatie WMO	6.71a	U	-356	-712	-712	-712	-712
Indexatie WMO	6.71b	U	-35	-70	-70	-70	-70
Indexatie WMO	6.71c	U	-254	-508	-508	-508	-508
Overboeken incidenteel personeelsbudget naar 2024	6.71d	U	222	-222	0	0	0
Prijsaanpassing Jeugdwet	6.72a	U	-183	-183	-183	-183	-183
Prijsaanpassing Jeugdwet	6.72b	U	-86	-86	-86	-86	-86
Prijsaanpassing Jeugdwet	6.72c	U	-101	-101	-101	-101	-101
Prijsaanpassing Jeugdwet	6.73a	U	-46	-46	-46	-46	-46
Prijsaanpassing Jeugdwet	6.73c	U	-149	-149	-149	-149	-149
Prijsaanpassing Jeugdwet	6.74a	U	-387	-387	-387	-387	-387
Prijsaanpassing Jeugdwet	6.74b	U	-45	-45	-45	-45	-45
Prijsaanpassing Jeugdwet	6.82a	U	-1	-1	-1	-1	-1
Project duurzame aanpak wachttijden problematiek in de Jeugdzorg	6.71d	U	-300	0	0	0	0
Schuldhelpverlening	6.3	U	-790	-790	-50	-50	-50
Schuldhelpverlening Eropaf	6.3	U	-150	-150	-150	0	0
Uitvoering Wet inburgering 2023 en 2024	6.5	U	-769	-831	0	0	0
Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)	6.2	U	-201	-283	-283	-283	-283
Verruiming draagkrachtpercentage minimaregelingen 2023	6.3	U	-1.736	0	0	0	0
Totaal - Zorg en werk			-5.340	-4.612	-2.814	-2.661	-2.657

Maatschappelijke ontwikkeling

Actualisatie IHP (geautoriseerde kredieten) (indexering)	4.2	I	0	0	0	105	103
Actualisatie IHP (niet geautoriseerde kredieten)	6.1	I	0	0	0	0	84
Beeldende kunst in de openbare ruimte	5.3	U	0	0	0	8	0
Eenmalige tegemoetkoming van grote subsidieontvangers	5.1	U	-320	0	0	0	0
Eenmalige tegemoetkoming van grote subsidieontvangers	5.3	U	-1.690	0	0	0	0
Eenmalige tegemoetkoming van grote subsidieontvangers	6.1	U	-739	0	0	0	0
Extra salaris zorgprofessionals Stichting Meerwaarde	4.3	U	0	-1	-2	-2	-2
Extra salaris zorgprofessionals Stichting Meerwaarde	6.1	U	-45	-40	-39	-39	-39
Extra salaris zorgprofessionals Stichting Meerwaarde	6.2	U	0	-3	-4	-4	-4
Financiering/kapitaallasten	0.3	U	-3.073	-3.032	-2.992	-2.952	-2.908
Financiering/kapitaallasten	4.2	U	789	1.656	404	887	-675
Financiering/kapitaallasten	4.3	U	93	89	85	73	96
Financiering/kapitaallasten	5.2	U	292	288	283	279	386
Financiering/kapitaallasten	5.3	U	1.668	1.668	1.617	1.594	1.602
Financiering/kapitaallasten	5.5	U	16	40	-17	-16	106
Financiering/kapitaallasten	5.6	U	343	338	539	532	365
Financiering/kapitaallasten	5.7	U	-252	1.079	-1.277	-804	-275
Financiering/kapitaallasten	6.1	U	232	371	351	352	365
Huur Vlietestein 31	4.2	U	-172	-172	0	0	0
Huur Waddenweg 87 Hoofddorp	4.2	U	-167	-339	-170	0	0
Indexering exploitatiebijdrage Sportfondsen en SKWA	5.2	U	-2.526	-2.526	-2.526	-2.526	-2.526
Projectleider Integraal Accommodatieplan (IAP)	6.1	U	0	-50	-50	0	0
Reserve Haarlemmermeerse Bos	5.7	U	0	-205	0	0	0
Schone lucht akkoord	7.1	U	-58	-77	-77	-77	-77
Stimuleren groen	5.7	U	10	20	30	40	40
Tijdelijke huisvesting IHP	4.2	U	-933	-701	137	485	669
Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)	7.1	U	-280	-453	-453	-453	-453
Totaal - Maatschappelijke ontwikkeling			-6.811	-2.052	-4.160	-2.518	-3.142

Mobiliteit

Areaaluitbreiding Fysieke Leefomgeving	2.1	U	-6	-6	-6	-6	-6
Financiering/kapitaallasten	2.1	U	2.762	3.050	2.201	1.998	1.317
Financiering/kapitaallasten	2.2	U	-51	23	24	23	46
Klimaatmiddelen	2.1	I	165	165	165	165	165
Klimaatmiddelen	2.1	U	-165	-165	-165	-165	-165
Parkeeronderzoek Stadcentrum	2.2	U	-100	0	0	0	0
Pont Rijsenhout en brugbediening	2.5	I	12	12	12	12	12
Pont Rijsenhout en brugbediening	2.5	U	-121	-31	-31	-31	-31
Programmakosten grote woningbouwprojecten	2.1	U	384	-217	-217	0	0
Programmakosten grote woningbouwprojecten	2.5	U	-715	-700	-850	0	0
Totaal - Mobiliteit			2.166	2.131	1.132	1.996	1.338

Ruimtelijke ontwikkelingen

Financiering/kapitaallasten	0.3	U	-107	-107	-105	-105	-105
Financiering/kapitaallasten	7.4	U	92	90	89	87	89
Financiering/kapitaallasten	8.1	U	11	-1	0	-1	1
Klimaat- en energiefonds	7.4	U	0	1.320	1.900	0	0
Klimaatmiddelen	7.4	I	2.640	2.542	2.115	242	0
Klimaatmiddelen	7.4	U	-2.640	-2.542	-2.115	-242	0
Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	8.3	U	-285	-1.231	-1.298	-1.159	-966

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	Taak- veld	I/U	2023	2024	2025	2026	2027
Ruimtelijke ontwikkelingen							
Programmakosten grote woningbouwprojecten	8.1	U	-701	-2.480	-2.180	0	0
Realisatie ombuigingen VRK/ODNZKG	8.3	U	-38	-38	-38	-38	-38
Reserve Maatschappelijke voorzieningen	7.4	U	650	0	0	0	0
Reserve Ruimtelijke Investerings Haarlemmermeer	3.2	I	400	0	320	656	0
Reserve Ruimtelijke Investerings Haarlemmermeer	8.1	I	13	940	0	0	0
Reserve Ruimtelijke Investerings Haarlemmermeer	8.2	I	1.821	3.283	3.212	1.095	110
Reserve Ruimtelijke Investerings Haarlemmermeer	8.2	U	-2.096	9.744	-3.014	-2.946	0
Reserve SchaaIsprong	8.1	U	-316	0	0	0	0
Totaal - Ruimtelijke ontwikkelingen			-557	11.520	-1.114	-2.409	-909
Wonen							
Exploitatie Planeetbaan 2	6.1	I	3.087	4.024	3.643	3.314	3.214
Exploitatie Planeetbaan 2	6.1	U	-1.082	-1.094	-1.105	-1.117	-1.130
Financiering/kapitaallasten	6.1	U	-3.147	-2.059	-2.025	-1.991	-1.956
Financiering/kapitaallasten	8.3	U	124	115	114	113	115
Huur Sarabande 7A	8.3	I	-55	0	0	0	0
Overboeken incidenteel personeelsbudget naar 2024	8.3	U	62	-62	0	0	0
Reserve Wonen	8.3	U	-207	-45	-35	-60	-35
Uitkeringen gemeentefonds	8.3	U	-93	-95	-97	-93	-93
Woonruimteverdeling	8.3	U	-311	-290	-142	-142	-142
Totaal - Wonen			-1.622	495	353	24	-28
Kwaliteit fysieke omgeving							
Afvalverwerking: inkomsten openbare prullenbakken	2.1	I	120	120	120	120	120
Areaaluitbreiding Fysieke Leefomgeving	2.1	U	-301	-301	-301	-301	-301
Areaaluitbreiding Openbaar Groen	5.7	U	-163	-163	-163	-163	-163
Bestrijding Midditerraan draaigatje	7.4	U	-280	-140	-70	-70	-70
Financiering/kapitaallasten	2.1	U	985	867	394	26	-459
Financiering/kapitaallasten	2.4	U	-5	-6	-6	-6	-6
Financiering/kapitaallasten	5.7	U	-224	-187	-186	-186	-180
Financiering/kapitaallasten	7.2	U	117	302	217	109	134
Financiering/kapitaallasten	7.5	U	-19	237	-38	-43	-118
Gemeentelijk rioleringsplan 2023	7.2	I	0	5	16	16	15
Gesloten Verhardingen: dilatatievoegen	2.1	U	-200	0	0	0	0
Herberekening kostendekkendheid riolering	2.1	U	-92	-92	-92	-92	-92
Herberekening kostendekkendheid riolering	2.4	U	-136	-136	-136	-136	-136
Herberekening kostendekkendheid riolering	5.7	U	-150	-150	-150	-150	-150
Herberekening kostendekkendheid riolering	7.2	I	541	400	492	610	584
Herberekening kostendekkendheid riolering	7.2	U	-299	-309	-309	-284	-284
Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	7.4	U	-285	-1.231	-1.298	-1.159	-966
Onderhoud Stadspark	5.7	U	-80	-80	-80	-80	-80
Pont Rijsenhout en brugbediening	2.1	U	-42	-42	-42	-42	-42
Realisatie ombuigingen VRK/ODNZKG	7.4	U	-38	-38	-38	-38	-38
Verwijderen bomen op basis van veiligheidsinspecties	5.7	U	-150	0	0	0	0
Totaal - Kwaliteit fysieke omgeving			-702	-943	-1.670	-1.869	-2.230
Economische zaken							
Financiering/kapitaallasten	0.3	U	34	33	32	31	32
Financiering/kapitaallasten	3.2	U	541	541	541	541	545
Reclame-inkomsten	3.1	U	-15	-29	-19	0	0
Reclame-inkomsten	3.3	I	-947	-903	-903	-903	-903

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	Taak- veld	I/U	2023	2024	2025	2026	2027
Economische zaken							
Renovatie schuur Boslaan 1A	0.3	U	-125	0	0	0	0
Reserve Pionier-BOLS	0.3	I	-11.009	0	11.009	0	0
Reserve Pionier-BOLS	0.3	U	7.070	0	-7.070	0	0
Verhogen pachtopbrengsten	0.3	I	78	0	0	0	0
Totaal - Economische zaken			-4.373	-357	3.590	-330	-326
Overzicht algemene dekkingsmiddelen							
Aanpassen afschrijvingstermijn installaties bibliotheek Nieuw Vennep	0.8	U	-186	-186	0	0	0
Actualisatie IHP (geautoriseerde kredieten) (indexering)	0.8	U	0	0	0	-105	-103
Actualisatie IHP (niet geautoriseerde kredieten)	0.8	U	-10	-32	-168	-316	-1.223
Areaalsystematiek groei van de gemeente	0.8	U	0	-1.153	-1.985	-3.271	-5.259
Areaaluitbreiding Fysieke Leefomgeving	0.8	U	145	145	145	145	145
Bijdrage noodhulp Turkije en Syrië	0.8	U	-162	0	0	0	0
Exploitatie Hoofdweg 574 voor maatschappelijke opvang	0.8	U	-230	-227	-223	-219	-215
Exploitatie Planeetbaan 2	0.8	U	-2.533	-1.480	-1.447	-1.414	-1.382
Financiering/kapitaallasten	0.5	I	-38	-229	-14	122	83
Financiering/kapitaallasten	0.5	U	-672	-845	-927	-896	-1.564
Financiering/kapitaallasten	0.8	U	918	1.926	3.500	2.930	2.975
Gemeentehuis	0.8	U	-21	-42	-138	-288	-360
Gemeentelijk rioleringsplan 2023	0.8	U	0	-5	-16	-16	-15
Indexatie loon- en prijsontwikkelingen	0.7	I	1.900	14.250	14.250	13.750	13.550
Indexatie loon- en prijsontwikkelingen	0.8	U	-3.300	-20.379	-20.661	-20.877	-20.961
Indexering exploitatiebijdrage Sportfondsen en SKWA	0.8	U	193	193	193	193	193
Kosten software en beheer IDU-proces	0.8	U	0	0	-96	-96	-96
Mutatie aantal inwoners, woningen en niet-woningen	0.61	I	18	300	300	300	300
Mutatie aantal inwoners, woningen en niet-woningen	0.62	I	1.621	2.562	2.562	2.562	2.562
Mutatie aantal inwoners, woningen en niet-woningen	0.7	I	696	1.600	1.500	700	-400
Mutatie aantal inwoners, woningen en niet-woningen	0.8	U	700	700	700	700	700
Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	0.8	U	517	1.232	1.232	1.232	1.232
Omzetten natuur- naar kunstgrasveld SV Hoofddorp	0.8	U	0	-9	-75	-73	-71
Overboeken incidenteel personeelsbudget naar 2024	0.8	U	67	-67	0	0	0
Pont Rijsenhout/Aalsmeer	0.8	U	-1	-3	-15	-15	-15
Project Vergroening	0.8	U	-2	-10	-10	-10	-10
Reclame-inkomsten	0.64	I	0	947	947	947	947
Reclame-inkomsten	0.64	U	-96	-44	-44	-44	-44
Schuldhelpverlening	0.8	U	50	50	50	50	50
Spoorzicht Noord	0.8	U	-14	-64	-63	-61	-60
Sportnota 2009 (binnensport)	0.8	U	0	0	-10	-35	-34
Stelpost areaaluitbreiding openbare ruimte	0.8	U	0	25	178	484	-191
Stelpost volumegroei jeugdzorg en Wmo	0.8	U	0	0	0	0	-1.343
Uitbreiding parkeerplaatsen en openstelling gemeentekantoor	0.63	I	87	87	87	87	87
Uitkeringen gemeentefonds	0.7	I	3.478	3.500	3.500	3.100	3.100
VOR 2021	0.8	U	0	-17	-77	-241	-324
VOR 2022	0.8	U	-6	-51	-133	-287	-281
VOR 2023 (bijstellingen)	0.8	U	-12	-43	-42	-42	-41
VOR jaarschijven 2025, 2026 en 2027	0.8	U	0	0	0	-80	-646
Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)	0.8	U	1.582	2.302	2.302	2.302	2.302

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	Taak- veld	I/U	2023	2024	2025	2026	2027
Overzicht algemene dekkingsmiddelen							
Vernieuwing Openbare Ruimte 2023: aanvullend krediet	0.8	U	-39	-209	-261	-325	-318
Vervangen materieel onderhoud sportvelden en recreatiegebieden	0.8	U	0	-2	-22	-22	-21
Vervanging luchtbehandelingskast locatie Polderlanden	0.8	U	-2	-31	-30	-29	-28
Vorbereidingskrediet Warmte- en koudeopslag (WKO) Stadscentrum Hoofddorp	0.8	U	-4	-8	-8	-8	-8
Vorbereidingskrediet parkeren Centrumzicht en Parkzicht	0.8	U	-2	-5	-5	-5	-5
Wijkvernieuwing Welgelegen	0.8	U	0	0	-64	-322	-465
Totaal - Overzicht algemene dekkingsmiddelen			4.641	4.679	4.913	511	-7.254
Overzicht overhead							
Aanpassingen huisvesting	0.4	U	-79	-47	-47	-47	-47
Audit Wet politiegegevens	0.4	U	-10	-10	-10	-10	-10
Beveiliging Polderlanden	0.4	U	0	0	0	-97	-97
Dwangsommen en proceskosten	0.4	U	-100	-100	-100	-100	-100
Financiering/kapitaallasten	0.4	U	1.198	630	1.268	1.052	756
Gemeentelijke website	0.4	U	0	114	0	0	118
Inhuur projecten	0.4	U	242	0	0	0	0
Kosten software en beheer IDU-proces	0.4	U	-85	-85	-85	-85	-85
Kosten software en beheer IDU-proces	0.4	U	208	181	181	181	181
Tijdelijke huisvesting gemeentelijke organisatie	0.4	U	-67	-60	275	404	-1.331
Uitbreiding parkeerplaatsen en openstelling gemeentekantoor	0.4	U	-102	-95	-95	-95	-95
Verwerving en implementatie financieel -, personeels- en salarisadministratie systemen	0.4	U	-987	-4.627	-1.974	-341	-341
Totaal - Overzicht overhead			218	-4.099	-587	862	-1.051
Totaal autonome mutaties baten en lasten			-13.565	4.826	-2.253	-8.110	-17.892

Mutaties reserves

Reserve Haarlemmermeerse Bos	0.10	I	0	205	0	0	0
Reserve Dekking afschrijvingslasten	0.10	U	0	-3.095	0	0	0
Financiering/kapitaallasten	0.10	I	261	-1.286	870	452	0
Financiering/kapitaallasten	0.10	I	0	0	0	0	-345
Financiering/kapitaallasten	0.10	I	-837	-797	-1.030	-762	0
Financiering/kapitaallasten	0.10	I	0	0	0	0	-762
Reserve Pionier-BOLS	0.10	U	3.939	0	-3.939	0	0
Reserve Ruimtelijke Investerings Haarlemmermeer	0.10	I	2.096	-6.649	3.014	2.946	0
Reserve Ruimtelijke Investerings Haarlemmermeer	0.10	U	-2.233	-4.223	-3.532	-1.751	-110
Reserve Maatschappelijke voorzieningen	0.10	U	-650	0	0	0	0
UPM 2024 projecten ten laste van reserves	0.10	I	0	275	0	0	0
UPM 2024 projecten ten laste van reserves	0.10	U	0	-275	0	0	0
Reserve Schaalsprong	0.10	I	316	0	0	0	0
Financiering/kapitaallasten	0.10	I	-18	119	119	119	0
Financiering/kapitaallasten	0.10	I	0	0	0	0	245
Reserve Wonen	0.10	I	207	45	35	60	35
Exploitatie Planeetbaan 2	0.10	I	528	0	0	0	0
Exploitatie Planeetbaan 2	0.10	U	0	-1.450	-1.091	-782	-703
Uitputting reserve Calatravabruggen	0.10	I	0	0	0	0	-128
Spoorzicht Noord	0.10	I	0	36	36	36	36
Reserve Herstructurering bedrijventerreinen	0.10	I	860	0	0	0	0
Reserve Dekking afschrijvingslasten	0.10	U	-860	0	0	0	0
Tijdelijke huisvesting gemeentelijke organisatie	0.10	I	67	60	18	0	1.331
Tijdelijke huisvesting gemeentelijke organisatie	0.10	U	0	0	-293	-404	0
Verwerving en implementatie financieel -, personeels- en salarisadministratie systemen	0.10	I	0	4.627	1.633	0	0
Schuldhelpverlening	0.10	I	0	740	0	0	0
Beeldende kunst in de openbare ruimte	0.10	I	0	0	0	-8	0
Uitvoering Wet inburgering 2023 en 2024	0.10	I	0	831	0	0	0
Programmakosten grote woningbouwprojecten	0.10	I	0	3.397	3.247	0	0
Totaal mutaties reserves			3.676	-7.439	-912	-95	-401
Totaal autonome wijzigingen Voorjaarsrapportage 2023			-9.888	-2.613	-3.166	-8.205	-18.293

Bijlage 2: Overzicht neutrale mutaties

Tabel 22

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	Taak-veld	I/U	2023	2024	2025	2026	2027
Bestuur, samenleving en publiekscontact							
Versterking ambtelijke organisatie	0.1	U	-42	-62	-82	-82	-82
CAO verhoging 2023	0.1	U	-48	0	0	0	0
Gemeentebalie Schiphol	0.2	I	747	0	0	0	0
Gemeentebalie Schiphol	0.2	U	-747	0	0	0	0
Indexering subsidiebudgetten 2024-2027	0.1	U	0	-9	-9	-9	-9
Inflatie onderhoud openbare ruimte	0.2	U	-7	-7	-7	-7	-7
Versterking ambtelijke organisatie	0.8	U	410	615	820	820	820
Versterking ambtelijke organisatie	0.2	U	-859	-1.261	-1.473	-1.473	-1.473
Bezoldiging burgemeester en wethouders	0.1	U	-10	-10	-10	-10	-10
Verschuiven budget tussen programma's	0.1	U	-14	0	0	0	0
Vergoedingen raadsleden en leden rekenkamercommissie	0.1	U	-81	-81	-81	-81	-81
Totaal - Bestuur, samenleving en publiekscontact			-650	-816	-843	-843	-843
Veiligheid							
CAO verhoging 2023	1.2	U	-76	0	0	0	0
Indexatie materiele budgetten	1.1	I	0	3	3	3	3
Opvang vluchtelingen Oekraïne	6.1	I	19.750	0	0	0	0
Opvang vluchtelingen Oekraïne	6.1	U	-19.750	0	0	0	0
Versterking ambtelijke organisatie	1.2	U	-75	-100	0	0	0
Versterking ambtelijke organisatie	6.1	U	-153	-204	0	0	0
Totaal - Veiligheid			-305	-301	3	3	3
Zorg en werk							
Indexatie Jeugdwet en WMO	6.73b	U	1.366	1.366	1.366	1.366	1.366
Indexatie Jeugdwet en WMO	6.73c	U	-2.522	-2.522	-2.522	-2.522	-2.522
Indexatie Jeugdwet en WMO	6.74a	U	720	720	720	720	720
Indexatie Jeugdwet en WMO	6.74b	U	585	585	585	585	585
Indexatie Jeugdwet en WMO	6.74c	U	624	624	624	624	624
Indexatie Jeugdwet en WMO	6.82a	U	185	185	185	185	185
Indexatie materiele budgetten	6.6	U	0	-2	-2	-2	-2
Indexering subsidiebudgetten 2024-2027	6.1	U	0	-45	-45	-45	-45
Indexering subsidiebudgetten 2024-2027	6.3	U	0	-6	-6	-6	-6
Indexering subsidiebudgetten 2024-2027	6.5	U	0	-5	0	0	0
Opvang vluchtelingen Oekraïne	6.1	I	1.100	0	0	0	0
Opvang vluchtelingen Oekraïne	6.1	U	-1.100	0	0	0	0
Versterking ambtelijke organisatie	0.8	U	777	1.165	1.553	1.553	1.553
Versterking ambtelijke organisatie	6.1	U	-52	-52	-52	-52	-52

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	Taak-veld	I/U	2023	2024	2025	2026	2027
Zorg en werk							
Versterking ambtelijke organisatie	6.3	U	-220	-237	-237	-237	-237
Versterking ambtelijke organisatie	6.5	U	-85	-182	-182	-182	-182
Versterking ambtelijke organisatie	6.71d	U	-371	-349	-572	-572	-572
Indexatie Jeugdwet en WMO	6.73a	U	-450	-450	-450	-450	-450
Indexatie Jeugdwet en WMO	6.72d	U	-500	-500	-500	-500	-500
Indexatie Jeugdwet en WMO	6.72c	U	-3.355	-3.355	-3.355	-3.355	-3.355
Indexatie Jeugdwet en WMO	6.72b	U	2.108	2.108	2.108	2.108	2.108
Indexatie Jeugdwet en WMO	6.72a	U	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800
Indexatie Jeugdwet en WMO	6.71d	U	-32	-32	-32	-32	-32
Indexatie Jeugdwet en WMO	6.71c	U	-110	-110	-110	-110	-110
Indexatie Jeugdwet en WMO	6.71b	U	-741	-741	-741	-741	-741
Versterking ambtelijke organisatie	6.72d	U	79	-310	-310	-310	-310
Indexatie Jeugdwet en WMO	6.6	U	-575	-575	-575	-575	-575
Indexatie Jeugdwet en WMO	6.1	U	-295	-295	-295	-295	-295
Inburgering	6.5	U	-51	-52	-53	-55	-55
Inburgering	6.1	U	-846	52	53	55	55
Inburgering	6.1	I	897	0	0	0	0
Financieel besluit sociaal domein	6.3	U	-130	-130	-130	-130	-130
BUIG	6.3	U	2.319	2.319	2.319	2.319	2.319
BUIG	6.3	I	-2.319	-2.319	-2.319	-2.319	-2.319
Indexatie Jeugdwet en WMO	6.71a	U	-487	-487	-487	-487	-487
Totaal - Zorg en werk			-5.282	-5.432	-5.262	-5.262	-5.262

Maatschappelijke ontwikkeling

Aanpassing kostprijsdekkende huur	0.3	I	-2.038	-2.038	-2.038	-2.038	-2.038
Aanpassing kostprijsdekkende huur	4.2	I	216	216	216	216	216
Aanpassing kostprijsdekkende huur	5.2	I	142	142	142	142	142
Aanpassing kostprijsdekkende huur	5.2	U	-377	-377	-377	-377	-377
Aanpassing kostprijsdekkende huur	5.3	I	-126	-126	-126	-126	-126
Aanpassing kostprijsdekkende huur	5.3	U	1.562	1.562	1.562	1.562	1.562
Aanpassing kostprijsdekkende huur	5.4	U	-36	-36	-36	-36	-36
Aanpassing kostprijsdekkende huur	5.6	U	427	427	427	427	427
Aanpassing kostprijsdekkende huur	6.1	I	-94	-94	-94	-94	-94
Aanpassing kostprijsdekkende huur	6.1	U	323	323	323	323	323
Brede specifieke uitkering	6.1	I	480	492	0	0	0
Brede specifieke uitkering	6.1	U	-558	-570	0	0	0
Brede specifieke uitkering	6.2	I	117	125	0	0	0
Brede specifieke uitkering	6.2	U	-117	-125	0	0	0
Brede specifieke uitkering	7.1	I	1.020	896	0	0	0
Brede specifieke uitkering	7.1	U	-941	-818	0	0	0
Correctie budget historisch archief	5.4	U	-688	-688	-688	-688	-688
Extra inflatiecorrectie 2023 onderhoud openbare ruimte	5.2	U	-6	-6	-6	-6	-6
Extra inflatiecorrectie 2023 onderhoud openbare ruimte	5.7	U	-128	-128	-128	-128	-128
Indexatie materiele budgetten	0.3	I	0	142	142	142	142
Indexatie materiele budgetten	0.3	U	0	-98	-98	-98	-98
Indexatie materiele budgetten	4.2	I	0	35	35	35	35
Indexatie materiele budgetten	4.2	U	0	-242	-242	-242	-242
Indexatie materiele budgetten	4.3	I	0	4	4	4	4
Indexatie materiele budgetten	4.3	U	0	-30	-30	-30	-30
Indexatie materiele budgetten	5.2	I	0	142	142	142	142

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	Taak-veld	I/U	2023	2024	2025	2026	2027
Maatschappelijke ontwikkeling							
Indexatie materiele budgetten	5.2	U	0	-71	-71	-71	-71
Indexatie materiele budgetten	5.3	I	0	20	20	20	20
Indexatie materiele budgetten	5.3	U	0	66	66	66	66
Indexatie materiele budgetten	5.5	I	0	3	3	3	3
Indexatie materiele budgetten	5.5	U	0	-3	-3	-3	-3
Indexatie materiele budgetten	5.6	I	0	11	11	11	11
Indexatie materiele budgetten	5.6	U	0	-16	-16	-16	-16
Indexatie materiele budgetten	5.7	I	0	9	9	9	9
Indexatie materiele budgetten	5.7	U	0	-3	-3	-3	-3
Indexatie materiele budgetten	6.1	I	0	44	44	44	44
Indexatie materiele budgetten	6.1	U	0	-32	-32	-32	-32
Indexering subsidiebudgetten 2024-2027	1.2	U	0	-13	-13	-13	-13
Indexering subsidiebudgetten 2024-2027	4.3	U	0	-553	-553	-553	-553
Indexering subsidiebudgetten 2024-2027	5.1	U	0	-189	-189	-189	-189
Indexering subsidiebudgetten 2024-2027	5.2	U	0	-40	-40	-40	-40
Indexering subsidiebudgetten 2024-2027	5.3	U	0	-1.439	-1.393	-1.393	-1.393
Indexering subsidiebudgetten 2024-2027	5.4	U	0	-55	-55	-55	-55
Indexering subsidiebudgetten 2024-2027	5.5	U	0	-21	-21	-21	-21
Indexering subsidiebudgetten 2024-2027	5.6	U	0	-780	-786	-786	-786
Indexering subsidiebudgetten 2024-2027	5.7	U	0	-104	-104	-104	-104
Indexering subsidiebudgetten 2024-2027	6.1	U	0	-1.754	-1.715	-1.715	-1.715
Indexering subsidiebudgetten 2024-2027	6.2	U	0	-161	-161	-161	-161
Indexering subsidiebudgetten 2024-2027	6.74a	U	0	-10	-10	-10	-10
Indexering subsidiebudgetten 2024-2027	6.81b	U	0	-57	-57	-57	-57
Indexering subsidiebudgetten 2024-2027	7.1	U	0	-43	-43	-43	-43
Inflatie onderhoud Sport en Recreatie	5.2	U	-36	-36	-36	-36	-36
Inflatie onderhoud Sport en Recreatie	5.7	U	-33	-33	-33	-33	-33
Inflatie onderhoud openbare ruimte	5.7	U	-1	-1	-1	-1	-1
MOZ kostenplaats en werkorder	6.2	U	-100	-100	-100	-100	-100
MOZ kostenplaats en werkorder	7.1	U	100	100	100	100	100
Onderwijsachterstanden	4.3	I	63	63	63	63	63
Onderwijsachterstanden	4.3	U	-63	-63	-63	-63	-63
Opvang vluchtelingen Oekraïne	4.3	I	50	0	0	0	0
Opvang vluchtelingen Oekraïne	4.3	U	-50	0	0	0	0
Opvang vluchtelingen Oekraïne	6.1	I	1.600	0	0	0	0
Opvang vluchtelingen Oekraïne	6.1	U	-1.600	0	0	0	0
Pacht recreatie	5.7	U	0	0	0	0	0

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	Taak-vel	I/U	2023	2024	2025	2026	2027
Maatschappelijke ontwikkeling							
Recreatieschap Spaarnwoude	5.7	U	-18	-18	-18	-18	-18
Sport Spaarndam	5.2	U	-205	0	0	0	0
Spuk impuls jongerencultuur	5.3	I	285	0	0	0	0
Spuk impuls jongerencultuur	5.3	U	-285	0	0	0	0
Spuk informatiepunt digitale overheid (IDO)	5.6	I	153	0	0	0	0
Spuk informatiepunt digitale overheid (IDO)	5.6	U	-153	0	0	0	0
Spuk sportakkoord & regeling combinatiefuncties	5.1	I	713	713	713	668	0
Spuk sportakkoord & regeling combinatiefuncties	5.1	U	-109	-109	-109	-65	604
Spuk sportakkoord & regeling combinatiefuncties	5.3	I	62	62	62	60	0
Spuk sportakkoord & regeling combinatiefuncties	5.3	U	-1	-1	-1	1	61
Spuk sportakkoord & regeling combinatiefuncties	6.1	I	25	25	25	24	0
Spuk sportakkoord & regeling combinatiefuncties	6.1	U	0	0	0	1	25
Spuk sportakkoord 2022	5.1	I	59	0	0	0	0
Spuk sportakkoord 2022	5.1	U	-59	0	0	0	0
Ventilatie bestaande schoolgebouwen (SUVIS)	4.2	I	948	0	0	0	0
Ventilatie bestaande schoolgebouwen (SUVIS)	4.2	U	-948	0	0	0	0
Verschuiven budget tussen programma's	6.1	U	14	0	0	0	0
Versterking ambtelijke organisatie	0.8	U	125	187	250	250	250
Versterking ambtelijke organisatie	4.2	U	-166	-250	-332	-332	-332
Versterking ambtelijke organisatie	6.1	U	-254	-254	-254	-254	-254
Totaal - Maatschappelijke ontwikkeling			-708	-5.775	-5.717	-5.717	-5.717
Mobiliteit							
Inflatie mobiliteit B&O	2.1	U	-7	-7	-7	-7	-7
Indexatie materiele budgetten	2.2	U	0	-21	-21	-21	-21
Extra inflatiecorrectie 2023 onderhoud openbare ruimte	2.5	U	-2	-2	-2	-2	-2
Versterking ambtelijke organisatie	2.5	U	-146	-293	-391	-391	-391
Inflatie mobiliteit B&O	2.2	U	-6	-6	-6	-6	-6
Subsidie duurzaam gebruik infra	2.1	U	-700	0	0	0	0
Subsidie duurzaam gebruik infra	2.1	I	700	0	0	0	0
Inflatie mobiliteit B&O	2.5	U	-4	-4	-4	-4	-4
Versterking ambtelijke organisatie	2.1	U	-101	-128	-128	-128	-128
Totaal - Mobiliteit			-265	-461	-558	-558	-558
Ruimtelijke ontwikkelingen							
Subsidie Aanpak Energiearmoede	8.3	U	-836	-459	0	0	0
Versterking ambtelijke organisatie	0.8	U	878	1.318	1.757	1.757	1.757
Versterking ambtelijke organisatie	8.1	U	-437	-880	-1.173	-1.173	-1.173
Subsidie Aanpak Energiearmoede	8.3	I	836	459	0	0	0
Sport Spaarndam	8.2	U	205	0	0	0	0
Opdrachtgeverschap en Control	8.1	U	150	0	0	0	0

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	Taak-veld	I/U	2023	2024	2025	2026	2027
Ruimtelijke ontwikkelingen							
Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	8.3	U	-5.088	-5.105	-5.027	-5.056	-5.056
Indexering subsidiebudgetten 2024-2027	7.4	U	0	-74	-82	-82	-82
Indexatie materiele budgetten	0.3	U	0	-1	-1	-1	-1
Indexatie materiele budgetten	0.3	I	0	20	20	20	20
omzetten materieel budget voor formatieplaats Clustersecretaris	8.1	U	75	75	75	75	75
Anterieure overeenkomst Badhoevedorp Zuid	8.1	I	966	0	0	0	0
Anterieure overeenkomst Badhoevedorp Zuid	8.1	U	-966	0	0	0	0
Totaal - Ruimtelijke ontwikkelingen			-4.217	-4.648	-4.431	-4.459	-4.459
Wonen							
Indexatie materiele budgetten	8.3	I	0	-20	-20	-20	-20
Indexatie materiele budgetten	6.1	U	0	-2	-2	-2	-2
Indexatie materiele budgetten	6.1	I	0	6	6	6	6
Versterking ambtelijke organisatie	8.3	U	-262	-671	-378	-378	-378
Versterking ambtelijke organisatie	0.8	U	83	125	166	166	166
Indexering subsidiebudgetten 2024-2027	8.3	U	0	-6	-6	-6	-6
Totaal - Wonen			-179	-569	-234	-234	-234
Kwaliteit fysieke omgeving							
Extra inflatiecorrectie 2023 onderhoud openbare ruimte	7.5	U	-85	-85	-85	-85	-85
Indexatie materiele budgetten	7.5	U	0	-2	-2	-2	-2
Inflatie onderhoud openbare ruimte	1.2	U	-2	-2	-2	-2	-2
Inflatie onderhoud openbare ruimte	2.1	U	-293	-293	-293	-293	-293
Inflatie onderhoud openbare ruimte	5.7	U	-201	-201	-201	-201	-201
Inflatie onderhoud openbare ruimte	7.3	U	-313	-313	-313	-313	-313
Inflatie onderhoud openbare ruimte	7.4	U	-3	-3	-3	-3	-3
Inflatie onderhoud openbare ruimte	7.5	U	-17	-17	-17	-17	-17
Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	7.4	U	5.088	5.105	5.027	5.056	5.056
Onderhoud Bermen en Watergangen	5.7	I	916	916	916	916	916
Onderhoud Bermen en Watergangen	5.7	U	-916	-916	-916	-916	-916
Schadevergoeding Verhardingen	2.1	I	256	0	0	0	0
Schadevergoeding Verhardingen	2.1	U	-256	0	0	0	0
Toezicht op aanleg van kabels en leidingen	2.1	I	68	68	68	68	68
Toezicht op aanleg van kabels en leidingen	2.1	U	-68	-68	-68	-68	-68
Extra inflatiecorrectie 2023 onderhoud openbare ruimte	5.7	U	-1.322	-1.322	-1.322	-1.322	-1.322
Extra inflatiecorrectie 2023 onderhoud openbare ruimte	2.1	U	-225	-225	-225	-225	-225
Extra inflatiecorrectie 2023 onderhoud openbare ruimte	1.2	U	-1	-1	-1	-1	-1
Energiekosten Openbare Verlichting	2.1	U	-924	0	0	0	0

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	Taak-vel	I/U	2023	2024	2025	2026	2027
Kwaliteit fysieke omgeving							
Baggeren binnenstedelijk water	5.7	U	-750	-750	-750	-750	-750
Baggeren binnenstedelijk water	2.4	U	750	750	750	750	750
Versterking ambtelijke organisatie	0.8	U	291	437	582	582	582
Versterking ambtelijke organisatie	7.2	U	-24	-41	-41	-41	-41
Versterking ambtelijke organisatie	5.7	U	-64	-81	-123	-123	-123
Versterking ambtelijke organisatie	2.4	U	-24	-24	-24	-24	-24
Versterking ambtelijke organisatie	2.1	U	-142	-262	-347	-347	-347
Totaal - Kwaliteit fysieke omgeving			1.738	2.669	2.609	2.638	2.638

Economische zaken

Indexatie materiele budgetten	3.2	U	0	-1	-1	-1	-1
Indexatie materiele budgetten	0.3	U	0	-31	-31	-31	-31
Indexatie materiele budgetten	0.3	I	0	43	43	43	43
Versterking ambtelijke organisatie	0.8	U	166	250	333	333	333
Totaal - Economische zaken			166	260	344	344	344

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Financieel besluit sociaal domein	0.8	U	130	130	130	130	130
Indexatie Jeugdwet en WMO	0.8	U	5.280	5.280	5.280	5.280	5.280
Indexatie contracten facilitaire diensten	0.8	U	742	742	742	742	742
Versterking ambtelijke organisatie	0.8	U	821	1.844	987	987	987
Indexatie materiele budgetten	0.8	U	0	30	30	30	30
Indexatie software	0.8	U	187	187	187	187	187
Indexering subsidiebudgetten 2024-2027	0.8	U	0	5.364	5.289	5.289	5.289
Inflatie mobiliteit B&O	0.8	U	17	17	17	17	17
Inflatie onderhoud Sport en Recreatie	0.8	U	69	69	69	69	69
Inflatie onderhoud openbare ruimte	0.8	U	836	836	836	836	836
Omzetten budget huisvesting	0.8	U	0	0	0	239	239
Vergoedingen raadsleden en leden rekenkamercommissie	0.8	U	81	81	81	81	81
Spuk sportakkoord & regeling combinatiefuncties	0.7	I	-690	-690	-690	-690	-690
Recreatieschap Spaarnwoude	0.8	U	18	18	18	18	18
Pacht recreatie	0.8	U	0	0	0	0	0
Extra inflatiecorrectie 2023 onderhoud openbare ruimte	0.8	U	1.770	1.770	1.770	1.770	1.770
Energiekosten Openbare Verlichting	0.8	U	924	0	0	0	0
CAO verhoging 2023	0.8	U	2.006	0	0	0	0
Bezoldiging burgemeester en wethouders	0.8	U	10	10	10	10	10
Indexatie juridische kosten	0.8	U	24	24	24	24	24
Totaal - Overzicht algemene dekkingsmiddelen			12.226	15.713	14.780	15.019	15.019

Overzicht overhead

Omzetting formatie communicatieadviseurs	0.4	I	904	904	904	904	904
Omzetting formatie communicatieadviseurs	0.4	U	-904	-904	-904	-904	-904
Opdrachtgeverschap en Control	0.4	U	-150	0	0	0	0
Versterking ambtelijke organisatie	0.4	U	-1.535	-2.372	-3.112	-3.112	-3.112

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	Taak-velld	I/U	2023	2024	2025	2026	2027
Overzicht overhead							
Versterking ambtelijke organisatie	0.8	U	1.381	2.072	2.762	2.762	2.762
omzetten materieel budget voor formatieplaats Clustersecretaris	0.4	U	-75	-75	-75	-75	-75
CAO verhoging 2023	0.4	U	-1.882	0	0	0	0
Correctie budget historisch archief	0.4	U	688	688	688	688	688
Indexatie contracten facilitaire diensten	0.4	U	-742	-742	-742	-742	-742
Indexatie juridische kosten	0.4	U	-24	-24	-24	-24	-24
Indexatie materiele budgetten	0.4	I	0	0	0	0	0
Indexatie materiele budgetten	0.4	U	0	-2	-2	-2	-2
Indexatie software	0.4	U	-187	-187	-187	-187	-187
Omzetten budget huisvesting	0.4	U	0	0	0	-239	-239
Totaal - Overzicht overhead			-2.525	-640	-690	-929	-929
Totaal - neutrale wijzigingen Voorjaarsrapportage 2023			0	0	0	0	0

Bijlage 3. Overzicht niet meegenomen mutaties

Onderstaande mutaties zijn niet meegenomen in het meerjarenbeeld. Bij incidentele posten is de afweging gemaakt dat de kosten gedekt kunnen worden uit bestaande budgetten. Eventueel door prioritering. Bij structurele posten is de afweging gemaakt dat geen sprake is van 3 x O: Onvoorzien, Onvermijdelijke en Onuitstelbaar.

Gezien het negatieve meerjarenbeeld vanaf 2026 zijn deze mutaties nu niet meegenomen. Mocht er in het meerjarenbeeld nog ruimte komen, dan kunnen bij een volgend P&C-product deze posten weer in de integrale afweging worden meegenomen.

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Toerisme, evenementen en promotie 2020-2025	0	-210	-210	-210	-210
Beheer laadpalen	0	-43	-43	-43	-43
Exploitatielasten Uitvoeringsprogramma Mobiliteit (UPM) 2024	0	-50	0	0	0
Groen-blauwe verbinding	-100	-100	0	0	0
Nazorg nieuw aangeplante bomen en beplanting	-125	-125	-125	-125	-125
Spaarnepoort 1b Hoofddorp ('de Walviskaak')	-75	0	0	0	0
Verhogen stelpost Schaalsprong	0	0	0	0	-500
Totaal	-300	-528	-378	-378	-878

Maatschappelijke ontwikkeling

Toerisme, evenementen en promotie 2020-2025

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel E Inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, bewegen actief en nemen deel aan sport.	0	-210	-210	-210	-210

In september 2020 is de visie Toerisme, evenementen en promotie Haarlemmermeer 2020-2025 vastgesteld. De raad heeft voor twee jaar een jaarlijks budget van € 210.000 toegekend, geëffectueerd in het jaar 2022 en voor het jaar 2023. Na 2023 is er nog geen budget voor toerisme vastgelegd. Het verzoek is om voor 2024 en verder een jaarlijks budget voor het stimuleren van toerisme in Haarlemmermeer vast te stellen. Het budget wordt benut voor bijdragen aan de spreiding van toeristen in de regio Amsterdam, het vergroten van de mogelijkheden voor toeristische activiteiten in Haarlemmermeer, zowel voor bewoners als (internationale) bezoekers.

Het promoten van het zakelijk toerisme in Haarlemmermeer vraagt speciale aandacht. Het aantal zakelijke overnachtingen en het aantal zakelijke evenementen in Haarlemmermeer herstelt zich na de coronapandemie trager dan verwacht. Het conventionbureau van Haarlemmermeer, Event Park Amsterdam, bedient de zakelijke markt en promoot de mogelijkheden van Haarlemmermeer in het buitenland en in Nederland. Als jaarlijks budget voor toeristische stimulering wordt een budget van €210.000 jaarlijks gevraagd.

Deze aanvraag is niet meegenomen in het meerjarenbeeld omdat niet wordt voldaan aan 3 x O.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Verhogen stelpost Schaalsprong

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
---	------	------	------	------	------

Onderdeel D Onvoorzien/saldo kostenplaatsen.

	0	0	0	0	-500
--	---	---	---	---	------

Bij de vaststelling van het raadsvoorstel Investeringsstrategie Schaalsprong Wonen (2021.0002603) is besloten om vanaf 2027 een structurele verhoging van de stelpost Schaalsprong met € 0,5 miljoen naar € 2,5 miljoen per jaar mee te nemen in de integrale afweging bij de voorjaarsrapportage. De verhoging van de stelpost is gewenst omdat anders de kapitaallasten van de investeringen voor het realiseren van de minimale variant van de verwachte bovenwijkse voorzieningen niet gedekt kunnen worden.

Deze mutatie is niet verwerkt in het meerjarenbeeld omdat geen sprake is van 3 x O.

Bijlage 4: Verloop stelposten

Tabel 23

Omschrijving rapport	2023	2024	2025	2026	2027
Areaalsyst.groei gemeente					
Beginsaldo NJR 2022	145	556	1.126	1.906	1.906
Mutaties VJR 2023	-145	1.628	2.969	4.621	7.956
Stand VJR 2023	0	2.184	4.095	6.527	9.862
Bedrijfsvoering					
Beginsaldo NJR 2022	0	0	-126	-126	-126
Stand VJR 2023	0	0	-126	-126	-126
Gemeentefonds					
Beginsaldo NJR 2022	700	700	700	700	700
Mutaties VJR 2023	-700	-700	-700	-700	-700
Stand VJR 2023	0	0	0	0	0
Index.gemeensch. regelingen					
Beginsaldo NJR 2022	2.896	2.896	2.896	2.896	2.896
Mutaties VJR 2023	-2.117	-802	-802	-802	-802
Stand VJR 2023	780	2.094	2.094	2.094	2.094
Index.heffingen en huren					
Beginsaldo NJR 2022	14	36	36	36	36
Mutaties VJR 2023	0	-12.830	-12.830	-12.830	-12.830
Stand VJR 2023	14	-12.794	-12.794	-12.794	-12.794
Index.loonkosten					
Beginsaldo NJR 2022	4.162	4.162	4.162	4.162	4.162
Mutaties VJR 2023	-2.756	9.309	9.409	9.409	9.409
Stand VJR 2023	1.406	13.470	13.570	13.570	13.570
Index.materiële kosten					
Beginsaldo NJR 2022	6.298	6.298	6.298	6.298	6.298
Mutaties VJR 2023	-5.291	1.223	1.223	1.223	1.223
Stand VJR 2023	1.006	7.521	7.521	7.521	7.521
Index.soc.uitk.in natura					
Beginsaldo NJR 2022	2.143	2.143	2.143	2.143	2.143
Mutaties VJR 2023	-2.143	6.757	6.757	6.757	6.757
Stand VJR 2023	0	8.900	8.900	8.900	8.900
Index.subsidies					
Beginsaldo NJR 2022	209	214	282	282	282
Mutaties VJR 2023	0	836	911	911	911
Stand VJR 2023	209	1.050	1.193	1.193	1.193
Kapitaallasten algemeen					
Beginsaldo NJR 2022	478	1.091	1.665	2.738	2.738

Omschrijving rapport	2023	2024	2025	2026	2027
Kapitaallasten algemeen					
Mutaties VJR 2023	-124	-111	312	1.124	2.985
Stand VJR 2023	354	980	1.977	3.861	5.723
Ombuigingen					
Beginsaldo NJR 2022	-150	-200	-570	-570	-570
Mutaties VJR 2023	0	0	96	96	96
Stand VJR 2023	-150	-200	-475	-475	-475
Realisatiegraad investeringen					
Mutaties VJR 2023	2.269	950	-480	383	302
Stand VJR 2023	2.269	950	-480	383	302
Realisatiegraad investeringen					
Beginsaldo NJR 2022	-2.269	-2.944	-2.427	-3.077	-3.077
Stand VJR 2023	-2.269	-2.944	-2.427	-3.077	-3.077
Schaalsprong wonen (kap.last)					
Beginsaldo NJR 2022	0	2.000	2.000	2.000	2.000
Mutaties VJR 2023	0	-2	-5	-30	-57
Stand VJR 2023	0	1.998	1.995	1.970	1.943
Versterking organisatie					
Mutaties VJR 2023	0	-444	790	790	790
Stand VJR 2023	0	-444	790	790	790
Volumestijging jeugdzorg & WMO					
Beginsaldo NJR 2022	2.788	4.078	5.403	6.746	6.746
Mutaties VJR 2023	-2.788	-3.433	-4.095	-4.767	-4.096
Stand VJR 2023	0	645	1.308	1.979	2.650
Totaal	3.619	23.410	27.141	32.317	38.076

Bijlage 5: Budgetten onderwijshuisvesting

Het budget voor onderwijshuisvesting bestaat uit een aantal componenten, waarvan de kapitaallasten op bestaand bezit het grootste deel uitmaakt. Dit zijn de rente- en afschrijvingslasten van de in het verleden gerealiseerde schoolgebouwen. Deze dalen jaarlijks doordat de boekwaarde van gebouwen daalt als gevolg van de afschrijvingen.

Verder voegen we jaarlijks nieuwe investeringen toe vanuit het Integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP). Voor iedere investering die op basis van het IHP wordt toegevoegd aan het investeringsplan, worden de kapitaallasten gereserveerd. Pas nadat de raad de investeringen geautoriseerd heeft, voor investeringen van € 2 miljoen en hoger via een apart raadsvoorstel, worden de investeringen in uitvoering genomen.

Een derde post zijn de uitvoeringskosten voor het IHP. Dit betreft bijvoorbeeld advieskosten en personele inzet.

Daarnaast zijn de zogenaamde 'overige lasten onderwijshuisvesting' een belangrijke post. Hiertoe behoren onder meer huren die wij betalen voor

gebouwen waarvoor wij in het verleden huurovereenkomsten zijn aangegaan. Een voorbeeld is het gebouw van het Hoofdvaart College, dat wij huren van het Nova College. De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor het betalen van deze huur. Andere posten die hiertoe behoren zijn de onroerendzaakbelastingen en andere lasten die wij volgens de onderwijswetgeving voor schoolbesturen betalen. Ons beleid is erop gericht deze post te laten dalen, omdat het huren van schoolgebouwen een kostbare aangelegenheid is.

Een vijfde post omvat de kosten voor tijdelijke huisvesting die wij maken omdat we een aantal schoolgebouwen voor tijdelijk gebruik inzetten. Ook voor deze post geldt dat we deze zo efficiënt mogelijk inzetten. Zo kopen we bijvoorbeeld als dat goedkoper is. Huren doen we in gevallen waar we geen langdurige inzet verwachten.

Stand Voorjaarsrapportage 2023

Na verwerking van de mutaties in de Voorjaarsrapportage 2023 zijn voor onderwijshuisvesting de budgetten zoals opgenomen in [Tabel 24](#) geraamd.

Tabel 24

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min = voordeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Stand Najaarsrapportage 2022					
Programma Maatschappelijke ontwikkeling, beleidsdoel B					
- kapitaallasten bestaande scholen	7.809	7.672	7.519	6.988	6.988
- kapitaallasten nieuwe investeringen	379	1.026	2.255	3.810	3.810
- uitvoeringslasten IHP	290	220	220	220	220
- overige lasten	3.828	3.610	2.813	2.813	2.813
- tijdelijke huisvesting	564	2.661	2.225	3.126	3.126
Totaal Najaarsrapportage 2022	12.870	15.189	15.032	16.957	16.957
Mutaties Voorjaarsrapportage 2023					
Programma Maatschappelijke ontwikkeling, beleidsdoel B					
- kapitaallasten bestaande scholen	-456	-450	-428	-271	-513
- kapitaallasten nieuwe investeringen	-379	-458	-375	-978	787
- uitvoeringslasten IHP	0	6	6	6	6
- overige lasten	1.453	943	684	514	514
- tijdelijke huisvesting	540	-440	-121	-467	-606
Totaal mutaties Voorjaarsrapportage 2023	1.158	-399	-234	-1.196	188
Stand Voorjaarsrapportage 2023					
Programma Maatschappelijke ontwikkeling, beleidsdoel B					
- kapitaallasten bestaande scholen	7.353	7.222	7.091	6.717	6.475
- kapitaallasten nieuwe investeringen	0	568	1.880	2.832	4.597

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min = voordeel)	2023	2024	2025	2026	2027
- uitvoeringslasten IHP	290	226	226	226	226
- overige lasten	5.281	4.553	3.497	3.327	3.327
- tijdelijke huisvesting	1.104	2.221	2.104	2.659	2.520
Totaal Voorjaarsrapportage 2023	14.028	14.790	14.798	15.761	17.145

Mutaties voorjaarsrapportage 2023

Bij de actualisatie IHP 2022 kijken we volgens een toekomstige wettelijke eis 16 jaar vooruit (2023 – 2039). In deze periode staan 34 scholen op de planning voor renovatie en 19 scholen voor nieuwbouw. De investeringen zijn ten opzichte van 2022 gestegen met 9%. Dit komt onder meer door de prijsstijging van materialen, energie en lonen. De investeringen zijn berekend op basis van kwaliteitsniveau ENG (energie neutrale gebouwen) en we anticiperen op de verwachte duurzaamheidseisen in een volgend bouwbesluit. Deze kwaliteit maakt het mogelijk dat schoolbesturen op basis van Total Cost of Ownership (TCO) uit de exploitatievergoeding kunnen bijdrage aan de investering. De totale investering bedraagt € 342 miljoen, waarvan naar verwachting de schoolbesturen € 27 miljoen (8%) bijdragen. Dit bedrag bestaat voor € 17 miljoen uit in 2017 gemaakte afspraken en voor € 10 miljoen uit verwachte besparingen op energie en onderhoud. De top van de bijbehorende kapitaallasten is € 17,3 miljoen in 2040. Ter vergelijking: in 2017 is € 4,5 miljoen aan kapitaallasten vanuit het IHP-investeringsplan opgenomen. Onderwijshuisvesting is een wettelijke taak en de opgave om 53 scholen in de komende 16 jaar aan te pakken is heel groot. Deze opgave is voor de schoolbesturen en gemeente steeds minder (on)betaalbaar. Samen met schoolbesturen en in samenwerking met de gemeente Amsterdam zoeken we naar oplossingen waarbij we niet tornen aan de kwaliteitseis. We bouwen toekomstbestendige scholen die voldoen aan het klimaatakkoord van Parijs (2050).

Bij een renovatieproject is het nodig de leerlingen onder te brengen in tijdelijke huisvesting. We hebben de investeringsplanning afgestemd op de beschikbaarheid van tijdelijke huisvesting. De kosten voor tijdelijke huisvesting zijn fors. We beperken de kosten zoveel mogelijk door:

- leegstand te gebruiken;
- elders te bouwen;
- een andere bouwvorm te kiezen;
- de investeringsplanning aan te passen aan de beschikbare tijdelijke huisvesting;
- gezien de hoeveelheid en gebruiksduur van tijdelijke huisvesting is het goedkoper om tijdelijke huisvesting te kopen in plaats van te huren.

We stellen onszelf tot doel de kosten voor tijdelijke huisvesting te reduceren. Hiervoor hebben we met de schoolbesturen een werkgroep ingericht. Deze werkgroep heeft als opdracht om renovatieprojecten in Haarlemmermeer verder te optimaliseren.

Bijlage 6: Omschrijving taakveldnummers

In de bijlagen 1 en 2 worden in de kolom 'Taakveld' de taakveldnummers genoemd. In onderstaand overzicht zijn bij de taakveldnummers de omschrijvingen opgenomen.

Tabel 25

Nummer	Omschrijving
0.1	Bestuur
0.2	Burgerzaken
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden
0.4	Overhead
0.5	Treasury
0.61	OZB woningen
0.62	OZB niet-woningen
0.63	Parkeerbelasting
0.64	Belastingen overig
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds
0.8	Overige baten en lasten
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)
0.10	Mutaties reserves
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten
1.1	Crisisbeheersing en brandweer
1.2	Openbare orde en veiligheid
2.1	Verkeer en vervoer
2.2	Parkeren
2.3	Recreatieve havens
2.4	Economische havens en waterwegen
2.5	Openbaar vervoer
3.1	Economische ontwikkeling
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
3.4	Economische promotie
4.1	Openbaar basisonderwijs
4.2	Onderwijshuisvesting
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken
5.1	Sportbeleid en activering
5.2	Sportaccommodaties
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
5.4	Musea
5.5	Cultureel erfgoed
5.6	Media
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen
6.3	Inkomensregelingen
6.4	WSW en beschut werk
6.5	Arbeidsparticipatie
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)
6.71a	Huishoudelijke hulp (WMO)
6.71b	Begeleiding (WMO)

Nummer	Omschrijving
6.71c	Dagbesteding (WMO)
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)
6.72a	Jeugdhulp begeleiding
6.72b	Jeugdhulp behandeling
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig
6.73a	Pleegzorg
6.73b	Gezinsgericht
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig
6.74a	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf
6.74c	Gesloten plaatsing
6.81a	Beschermd wonen (WMO)
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)
6.82a	Jeugdbescherming
6.82b	Jeugdreclassering
7.1	Volksgezondheid
7.2	Riolering
7.3	Afval
7.4	Milieubeheer
7.5	Begraafplaatsen en crematoria
8.1	Ruimte en leefomgeving
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
8.3	Wonen en bouwen

